

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
БЕСПЛАТАН ПРИМЕРАК

БЕОГРАД, ДЕЦЕМБАР 2003. ГОДИНЕ
ГОДИНА XIV, БРОЈ 1783

**НА ИЗБОРИМА 28. ДЕЦЕМБРА
ЗАОКРУЖИТЕ РЕДНИ БРОЈ:**

ПОБЕДА.

Др Војислав Шешељ

ГЛОГОВ КОЛАЦ У ДОСОВСКОМ СРЦУ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2003.

У књигама „Глогов колац у досовском срцу” и „Досманлије као нови јањичари” др Шешељ објављује поуздане информације које сведоче о злочиначкој природи досманлијског режима.

На овим страницама низу се информације које је добијао од часних и поштених људи из управних, безбедносних и правосудних структира система о свим за-кулисним политичким збивањима данашњице.

**Цена једног примерка
300 динара.**

Књиге се могу купити
у седишту
**Српске радикалне странке,
Трг победе 3, Земун,
телефон: 011/316-46-21**

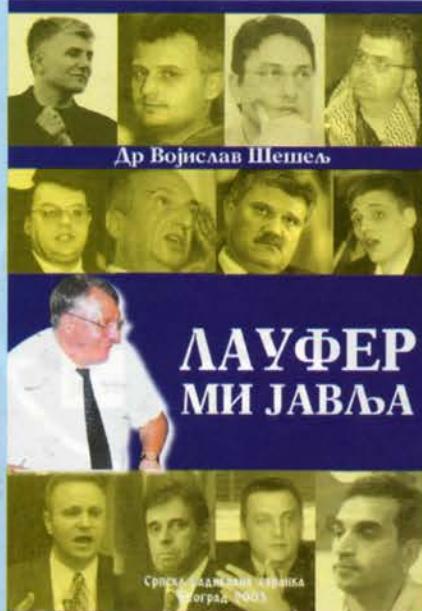
Др Војислав Шешељ

ДОСМАНЛИЈЕ КАО НОВИ ЈАЊИЧАРИ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2003.

„Лауфер ми јавља” је наставак књиге др Војислава Шешеља „Досманлије као нови јањичари”. Настало на истоветан начин, обухвата период до 29. јануара 2003. Због своје актуелности, до сада непознатих информација, ово је књига која се чита у једном даху.

**Најновији извештаји из
политичког подземља
налазе се у књизи
„Лауфер ме није заборавио”**

Др Војислав Шешељ

ЧЕТИЧКИ ВОЈВОДА ПРЕД ХАШКИМ ТРИБУНАЛОМ

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2003.

Књиге „Четнички војвода пред Хашким трибуналом” и „Суочавање са хашким инквизиторима” обухватају све што се додатило од тренутка добровољног одласка др Шешеља у Хаг до 8. априла 2003. године.

Аутентични документи, стено-графске забелешке и реакције јавности, на објективан начин причају праву сагу о храбости др Шешеља који се достојанствено супротставља силама новог светског поретка.

Незаобилазна историјска и правна литература.

Др Војислав Шешељ

СУОЧАВАЊЕ СА ХАШКИМ ИНКВИЗИТОРИМА

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
БЕОГРАД 2003.

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Основач и издавач

Проф. др Војислав Шешељ

Главни и одговорни уредник
Синиша Аксентијевић

**Заменик главног
и одговорног уредника**

Марина Рагуш

**Помоћници главног и
одговорног уредника**

Елена Божић-Талијан
и Огњен Михајловић

Издање припремили

Марина Томан и

Огњен Михајловић

Техничко уређење и компјутерски прелом

Бранка Јајић-Мијаиловић
и Северин Поповић

Карикатуре

Синиша Аксентијевић

Лектор

Зорица Илић и Ивана Борац

Секретар редакције

Злата Радовановић

Председник Издавачког савета

Др Ђорђе Николић

Заменик председника Издавачког савета

Др Бранко Надовеза

Издавачки савет

Проф. др Војислав Шешељ,

Томислав Николић, Маја Гојковић,
Гордана Поп-Лазић, Радослав Кањерић,
Александар Вучић, Драган Тодоровић,
Мирко Благојевић, Душко Секулић,
Огњен Тадић, Александар Василијевић,
Зоран Красић, Мирољуб Вельковић,
Наташа Јовацовић, Горан Цветановић

Штампа

„Етикета”, 20. октобар 2,
11307 Болеч, 011/806-30-28

За штампарију

Мирољуб Драмлић

Редакција прима пошту на адресу

„Велика Србија”, Трг победе 3,
11080 Земун; рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија” уписане су у
Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под бројем
1104. од 5. јуна 1991. године.

ЦЕНЕ ОГЛАСА

Цене огласа за издање у сто
хиљада примерака: последња ко-
лорна страна корице 100.000 динара;
унутрашња колорна страна корице
80.000 динара; унутрашња новин-
ска страна 60.000 динара; 1/2 уну-
трашње новинске стране 30.000 ди-
нара; 1/4 унутрашње новинске
странице 15.000 динара; плус порез на
промет.

ПОБЕДА.

На изборима 16. новембра ћобедио је Томислав Николић. Победила је Српска радикална странка

У предизборној кампањи за председничке изборе Томислав Николић је бирачима поручио-ДОС или Србија. Народ је изабрао Србију. За Томислава Николића председничког кандидата Српске радикалне странке, од укупног броја изашлих бирача гласало је 1.166.896 бирача или 46,23 посто, док је Драгољуб Мићуновић освојио 893.906 гласова или 35,42 одсто. Остали учесници на председничким изборима заједно су освојили негде око 15 одсто гласова.

Коментаришући своју победу Николић је рекао „То ће им бити опомена, да су грађани Србије једном коначно одлучили да им буде боље гласајући за мене. Овог часа ја сам једини политичар који има проверу на изборима. Немамо ни државу ни парламент ни председника, немамо ни уставни суд, али имамо Томислава Николића који је освојио милион двеста хиљада гласова на председничким изборима”.

Уочи председничких избора све агенције за истраживање јавног мњења тврдиле су да ће Драгољуб Мићуновић, председнички кандидат ДОС-а, победити у првом кругу и то убедљиво, неке су чак тврдиле, да ће то урадити са три пута више освојених гласова, у односу на свог главног противкандидата, Томислава Николића. Колико су њихови подаци, ка којима су беспоштедно даноноћно засипали јавност, били тачни и веродостојни, показали су резултати избора.

Без обзира што су многи покушавали да оспоре успех Николића, тврдњама да ипак није постигнута довољна излашност бирача да би председник био избран, он и Српска радикална странка су несумњиво победници. А победа много значи и у њој могу да уживају само они који су је заслужили.

Радикали су овим изборима, успели да учврсте своје бирачко тело али не само то већ су успели и да привуку присталице других програмски сродних странака. Изборни

„Зашто имамо добре изборне резултате, зато што никада нисмо врећали грађане Србије и никада се са грађанима нисмо обрачунавали, без обзира на што да ли смо на изборима побеђивали или смо изборе губили. У Србији ћобеђују антихашки лоби и Јајериошке снаге које воле Србију. То је јасна порука грађана Србије да нико више не сме да их лаши ћобедом Српске радикалне странке”, изјавио је Томислав Николић

успех странке је постигнут у тешким временима по ову странку. Политички супарници покушали су да је забришу са политичке сцене Србије, али очигледно неуспешно. Ни одлазак председника странке др Војислава Шешеља у Хаг, ни сатанизација странке за време акције „сабља”, чак покушај њеног забрањивања, медијска блокада, нису успели да наруше узлазни тренд радикала.

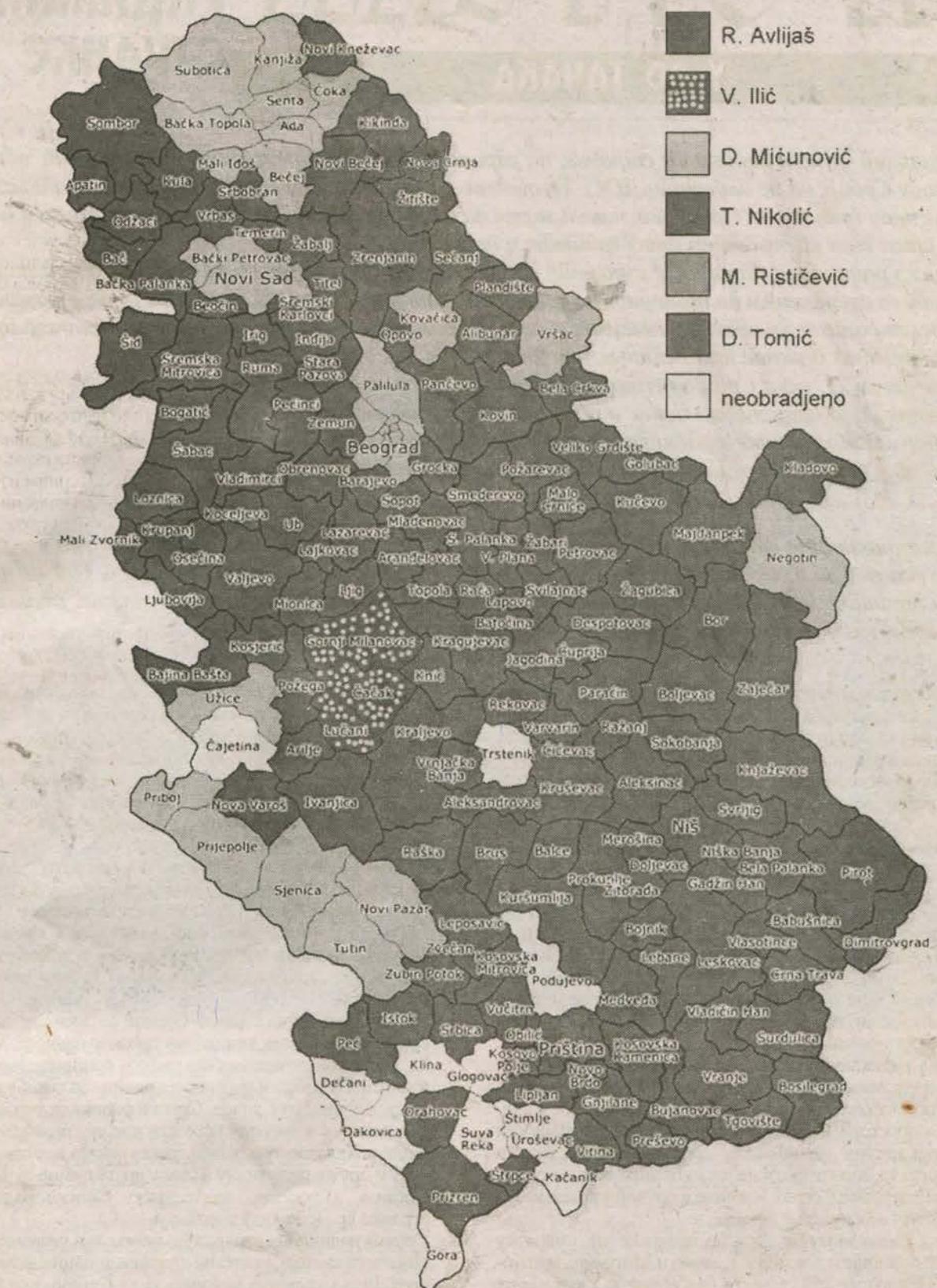
Након избора многи су дочекали расположење бирачког тела неспремно, сувише су веровали нарученим истраживањима јавног мњења. Уследила је хистерија поједињих медија. Реакција Горана Свиљановића, Ненада Чанка и њима сличних показала је и потврдила отворени страх режима од победе српских радикала на парламентарним изборима. Занимљиво је то да ни америчка администрација, ни званичници Европске уније нису рекли ни једну једину реч против победе Томислава Николића и српских радикала, већ су се само тобожњи чувари непостојеће демократије у Србији, попут Горана Свиљановића, нашли паметни да плаше свет могућом победом Српске радикалне странке.

Потпуно је јасно да цео свет жали само због чињенице да на изборе није изашло 50 процената бирача, тако да су све лажне тезе самопрекламованих демократа у Србији о томе како нико из света са радикалима неће сарађивати коначно паде у воду.

ОДГОВАРАЈУЋА ПОНУДА

**16. НОВЕМБАР 2003. ГОДИНЕ: ИЗБОРИ ЗА ПРЕДСЕДНИКА
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ, ГЛАСОВИ ЗА ТОМИСЛАВА НИКОЛИЋА**

ПРОГРАМ

У 20 ТАЧАКА

СРПСКЕ
РАДИКАЛНЕ
СТРАНКЕ

Кандидат Српске радикалне странке, на ујраво завршеним председничким изборима, обећао је народу Србије да ће победити ДОС. То обећање је испуњено. Победа Томислава Николића, донела је наду грађанима Србије да земља може да изађе из шешке политичке, економске и социјалне кризе и да крене првим кораком ка идлибима.

Српска радикална странка је изразито политичка и демократичка организација. У складу са савременим политичким и економским трендовима, српски радикали су свој национални и демократски политички концепт, као и економски либерални концепт, надградили практиком савремених држава благосношћа, или што је то исто, социјалних држава.

Почетком 21. века Србија неситаје као држава. Досовска власт је за три године своје владавине уништила национални идентитет српске државе, економски разградила државу, осиромаштила сељаке и раднике, а већину грађана довела на ивицу социјалне беде. Млади у Србији немају никакву перспективу и шансу за живот доследан човека.

Српска радикална странка, као одговорна политичка странка, нуди грађанима реална и конкретна решења за излазак земље из шешке политичке, економске и социјалне кризе. Преузимањем власности гаранитујемо стварање демократског политичког парејка, владавину закона, оживљавање привреде, побољшање животног стандарда и социјалне сигурности.

1. Српска радикална странка је за формирање јединствене српске државе са једним председником, једном владом, једном скупштином, једном војском и полицијом. Државна заједница Србија и Црна Гора мора бити сачувана, уз истовремено стварање услова за формирање заједничке, а касније и јединствене државе нашег народа. Српски радикали оштро се противе федерализацији, односно феудализацији, регионализацији и давању нових територијалних аутономија на тлу Србије, јер би то водило потпуном растакању српске државе и њеном коначном уништењу. Развијајемо локалну самоуправу и обезбеђивајемо јој додатна права и финансије. Изнад локалне самоуправе биће само републички органи, без икаквих територијалних аутономија или региона. Такав облик државног уређења представља најефикаснији, најмодернији и најефтинији модел државне организације.
2. Српска радикална странка ће се мирним и демократским средствима борити за стварање целовитог и јединственог српског етничког, државног, економског и културног простора. Свесни мукотрпности и дуготрајности процеса мирног уједињавања српских земаља, српски радикали ће инсистирати на идеји политичког континуитета Републике Српске Крајине и очувању државне самобитности Републике Српске.
3. Српска радикална странка инсистираће на повратку српске полиције и војске на Косово и Метохију, поштовању Резолуције 1244 Савета безбедности Уједињених

нација, као и пружању значајне економске помоћи и социјалне подршке српском народу и осталом неалбанском становништву у јужној српској покрајини. Обавезајемо све државне органе и институције да ни формално ни фактички не могу и не смеју да прихватају акт о сепацији Косова и Метохије. Такође, српски радикали би зауставили даље сепаратистичке тенденције у Војводини и Рашкој области.

4. Српска радикална странка грађе друштво засновано на националној и верској равноправности и поштовању свих људских права и слобода загарантованих Уставом Србије и међународним споразумима и конвенцијама. Укинујемо сваки вид цензуре и утицаја државе на уређивачку политику медија који морају да буду слободни и одговорни.
5. Српска радикална странка бориће се свим политичким средствима против уништења српског националног бића, као и конструисаних оптужби и пропагандних измишљотина о тобожњој српској кривици за сукобе на простору бивше Југославије. Српски радикали учиниће све да у домаћој и светској јавности покажу прави, погубни смисао Хашког трибунала, раскринкају његову делатност и пруже политичку и сваку другу помоћ заточеним Србима, а посебно председнику Српске радикалне странке др Војиславу Шешељу.
6. Српска радикална странка ће поносно и управно сарађивати са светом, штитећи државне и националне интересе. Волја светских моћника је да Србија буде далеко

од међународних економских и политичких интеграција. Приче неких политичких странака, да би њихова победа представљала брзо припајање Европској унији, су обмана којом желе да за себе обезбеде још неколико година владавине и додатну пљачку народа. Залажемо се за најближе односе и свестрану сарадњу и са Русијом, Кином, Јапаном, Индијом, арапским земљама, земљама Јужне Америке.

Српски радикали су против уласка Србије у НАТО, али не само због чињенице да је НАТО извршио бруталну агресију на нашу земљу. Приступање Северноатлантском савезу додатно би осиромашило народ и државу, а зауврт ништа не бисмо добили и морали бисмо да се одрекнемо захтева за наплату ратне штете од земаља агресора.

7. Српска радикална странка сматра да би, у најхитнијем року, требало суштински реформисати војску, професионализовати је и ослободити политичког деловања. Наша војска сме да има само један циљ и задатак, а то је очување територијалног интегритета и суворенитета наше отаџбине.

Истовремено, полиција Србије мора да буде модерна, де-

ва. Радикалска влада покренуће пољопривредну и индустријску производњу кроз нове инвестиционе циклусе, организоваће јавне радове, чиме бисмо смањили огромну незапосленост, упослили грађевинску оперативу и индустријски комплекс Србије. Истовремено, значајно бисмо поправили комуникациону и путну инфраструктуру, изградили недостајуће мостове и створили услове за бржи и сигурнији промет људи, robe и капитала кроз Србију.

Српски радикали имају најбољи социјални програм, а сачиниће и посебну социјалну карту како би и најсиромашнији били заштићени а стихија отпуштања прекинута.

10. Српска радикална странка неће применљивати дивљу и пљачкашку приватизацију, шок терапију по моделу Цефрија Сакса и своопшту спољну либерализацију. Напротив, увешћемо општу унутрашњу либерализацију у привреди. Као нова власт, извршићемо ревизију досадашње приватизације и поништићи поступак приватизације у оним фирмама и предузећима у којима је то спроведено на незаконит начин, или где није поштован закључени уговор. Међутим, свуда где је процес приватизације спроведен на правно перфектан начин, држава се

политизована служба која функционише као ефикасан сервис грађана. Полиција ће бити строга у обрачуна са организованим криминалом, али неће бити дозвољено арбитрарно хапшење, притварање и кршење људских права на било који начин.

8. Српска радикална странка је једина странка која је способна да се бескомпромисно обрачунава са организованим криминалом, а остale видове криминала, посебно мито и корупцију, свешће на најнижи могући ниво.
9. Српска радикална странка, за разлику од актуелне власти, има програм економског опоравка државе и друштва, а нова влада биће домаћинска, скромна и штедљи-

неће мешати и поштоваће основно начело владавине права, принцип правне сигурности.

11. Српска радикална странка сматра да стратешке и најзначајније гране српске привреде и богате природне ресурсе држава не сме да продаје, већ приватизацију сме да изврши само у обиму до 49 процената, како би најзначајније гране, попут електропривреде, нафтне индустрије, вода и шума у Србији остале у већинском власништву државе. Стратешке природне ресурсе и богатства могуће је давати у концесије чиме би се обезбедила њихова ревитализација, а држава заштитила од економског колонијализма.

Радикално боље.

12. Српска радикална странка оштро се противи политици дужничког ропства на којој инсистира досовска власт. Србија је од 5. октобра 2000. године задужена са нових 3. 000 000 000 (три милијарде) долара, уз рекордан спољнотрговински дефицит који премашује 4 милијарде долара на годишњем нивоу, односно тринаест и по милијарди долара у последње три године. Српски радикали би, уместо у општу потрошњу, повољне финансијске кредите улагали у производњу, њено свакодневно повећање, како би стварањем вишке вредности могли, не само да ревитализујемо већ и развијамо целокупну привреду, и да сервисирамо и отплаћујемо нагомилане дугове.
13. Српска радикална странка радиће на враћању достојанства здравствених радника, имајући у виду њихову значајну улогу у очувању здравља нације. Залагаћемо се за бесплатну основну здравствену заштиту и потпуну заштиту за децу, труднице и старе, као и бесплатно лечење од стерилизета. Држава ће бити обавезна да пружи сву неопходну здравствену заштиту против заразних болести. Ми не одвајамо здравство и екологију, јер чување околине је предуслов да нација буде здравија и зато ћемо се залагати за предузимање мера, које ће обезбедити здравију и чистију средину и строго спречавати даље за-гађење воде, земљишта и ваздуха у нашој отаџбини.
14. Српска радикална странка обећава да ће држава водити такву стамбену политику која ће омогућити свима да лакше добију кров над главом, а посебно младим и стручним кадровима и продавати их по цени од 400 - 500 евра по квадратном метру, а од тих финансијских средстава формирати фонд за заштиту стамбених кредитова. Такође, српски радикали, за разлику од досовске власти, не би користили легализацију објекта за пљачку народа, већ би је спровели по најнижим могућим, готово сим-болничним ценама.
15. Српска радикална странка залаже се за подстицајну и флексибилну пореску политику, у складу са најбољим решењима развијених земаља. Постојећа пореска политика није економски праведна и није довела до растерећења привреде и смањења сиве економије већ до „финансалне“ пресије. Да би се привредни субјекти мотивиса-

ли да уредно плаћају порез, и да би се смањила сива економија, потребно је висину свих пореза смањити на разумну меру, што значи испод 12 процената. Такође, требало би пет година увести ослобађање од пореза на profit за све привреднике који инвестирају у производњу и запошљавају нове раднике. Порез на услуге требало би да буде минималан и никако га не би требало поистовећивати са порезом на промет. У Србији би окосница пореске реформе требало да буде порез на додатну вредност.

16. Српска радикална странка сматра да пољопривреда представља највећу шансу за развој Србије. Србија мора делимичним протекционистичким мерама да заштити ратарску и сточарску производњу, те да повољне финансијске кредите инвестицира у производњу стратешких пољопривредних култура и опоравак сточног фонда. Српска држава има обавезу да у најхитнијем року обезбеди финансијска средства за исплату дугова сељацима, јер само таквим поступком држава може да врати пољу љано повеће грађана у њене институције.
17. Српска радикална странка посветиће посебну пажњу побољшању животног стандарда пензионера и других, социјално најугроженијих категорија, становништва. Створићемо посебан пензиони фонд који би оплодњом капитала увећавао вредност и обезбеђивао довољна финансијска средства за исплату пензија из реалних извора. Вратићемо дуг државе према пензионерима и исплатити заостале пољопривредне пензије. Пензије ће пратити раст реалних трошкова живота и биће исплаћиване на време, у једнаким месечним интервалима.
18. Српска радикална странка ће законом регулисати рад признатих верских заједница и онемогућити деловање верских секта, које деструктивно утичу на грађане а погубно на млађу популацију. За разлику од данашње досовске владе, у влади српских радикала неће бити места за припаднике верских секта, а такву одлуку већ је донео Европски парламент.
19. Српска радикална странка залагаће се за реформе у сferi образовања, али суштинске, озбиљне, праве реформе које ће нашој деци, у једној од најважнијих сфера, вратити она што су јој досадашње „реформе“ отеле. Српска радикална странка ће се залагати за такав образовни систем који ће спречити да се у будуће више нико не спрда са српским светињама и не исмева Светог Саву. Такви драстични случајеви постојали су до јуче и настали су неадекватним односом и неразумевањем онога што представља образовање младих генерација. Наша деца ће учити и туђу историју, али ће нашу изучавати.
- Српска радикална странка омогућиће да суштинско образовање буде доступно свима, а пре свега даровитој деци и талентима. Залагаће се да образовање више не буде привилегија деце богатих родитеља, и залагаће се да високошколске установе покривају своје трошкове, али не и да из школовања извлаче екстрапрофит. Примања просветних и научних радника, као и истраживача биће усклађена са изузетно значајном улогом коју имају у друштству.
20. Културна политика водиће се одговорно и култура ће у Србији добити место које заслужује. Наша подршка добиће таленти, а не кланови. У овом важном друштвеном сегменту предност ће имати оне области које објашњавају и чувају наше културно наслеђе, а тако ће се лакше разумети и светски културни трендови.

Механизам за реализацију свих 20 тачака нашег програма

ИМАМО КАДРОВЕ И ЗНАЊЕ

На конференцији за штампу Српске радикалне странке, одржаној 29. новембра 2003. године, генерални секретар Александар Вучић упознао је јавност са предизборним програмом који је имао у десетим основних тачака. Сусрет са новинарима одржан је, пре свега, како би српски радикали конкретно објаснили са каквим проблемима и на који начин намеравају да се ухваће у коштац. Била је што прилика да јавност буде упозната и са многим другим штампаним везаним за ову кампању. Објављујемо делове који се директно односе на економску проблематику

Александар Вучић: Српска радикална странка, као изразито демократска и патриотска политичка организација, излази пред грађане Србије са својим програмом у 20 тачака. Понудили смо народу Србије оно што можемо да испунимо. Не нудимо куле и градове као што то чине сви остали, не бавимо се прљавим подметањима као што то чине сви остали, у многим медијима, као што то они раде против српских радикала по налогу и власти и појединачних опозиционих странака, већ се бавимо чистом политиком, политиком чистих рачуна и политиком чистог образа. Грађанима Србије смо понудили наш политички, економски, социјални и културни програм.

Српска радикална странка, као странка која ће добити највећи број гласова на предстојећим парламентарним изборима, залаже се за формирање јединствене државе нашег

народа са једним председником, једном владом, једном скупштином, једном војском и полицијом. Државна заједница Србија и Црна Гора мора бити сачувана уз истовремено стварање услова за формирање заједничке, а касније и јединствене државе нашег народа. Развијаћемо локалну самоуправу, обезбедићемо јој додатна права и финансије. Изнад локалне самоуправе биће само републички државни органи, а не облици територијалне аутономије или региони који би представљали нешто између територијалне аутономије и федералних јединица. На тај начин обезбедићемо најефикаснију и најефтинију државу за наш народ.

Српска радикална странка ће се мирним и демократским средствима борити за стварање целовитог и јединственог српског етничког, економског и културног простора. Исто времено, инсистираћемо на повратку војске и полиције на

Косово и Метохију, уз поштовање Резолуције 1244 и у потпуности ћемо се залагати и градити друштво засновано на националној и верској равноправности и поштовању свих људских права загарантованих Уставом Србије и међународним споразумима и конвенцијама. Дакле, оно што ми нудимо грађанима Србије може се у једној синтагми сагледати. Српска радикална странка нуди слободу, мир и економски бољитак. Ми не можемо да кажемо да ће наступити бла-гостање и да ће тећи мед и млеко када победимо. Не, биће тешко, али ће сигурно бити неупоредиво боље него што је до данас случај.

Српска радикална странка сматра да треба да реформи-шемо и војску и полицију, да их треба професионализовати и деполитизовати. Наша војска сме да има само један циљ, а то је очување територијалног интегритета наше отаџбине и нема шта да ради ван граница наше земље као што то досовска власт и поједине опозиционе странке обећавају шаљући нашу војску у Авганистан или Ирак. За разлику од њих, ми имамо визију економског опоравка државе и друштва и за-лагаћемо се за улагање и инвестирање у производњу, а не само у општу потрошњу. И сигуран сам да ћемо успети да се похвалимо повећањем и пољопривредне, као највигитанijег дела наше производње, али и индустриске производње. Смањење броја незапослених обећавамо у најкраћем могућем року организовањем јавних радова.

Српска радикална странка водиће потпуно супротну по-литику од политике дужничког ропства коју је водио досадашњи режим, водићемо подстицајну пореску политику у складу са најбољим решењима развијених земаља. Посебну пажњу ћемо посветити побољшању животног стандарда пензионера и других социјално најугроженијих категорија становништва. Подстицаћемо повећање наталитета, не са-мо развојним мерама економске политике, већ гарантовањем бесплатне здравствене заштите за породиље, као и обезбеђивањем бесплатног лечења стерилитета. Регулисаћемо рад признатих верских заједница, онемогућити погубно деловање верских секта у складу са одлукама које је већ донео европски парламент. Наравно, залагаћемо се и за реформе у образовној и културној сferi, да школовање буде доступно свима, а не само онима који имају новца и који то себи данас, у оваквом систему, могу да приуште.

Дакле, Српска радикална странка представиће грађанима Србије један озбиљан, модеран концепт. То је нека врста либералног концепта, надграђен концептом држава благо-сташа или такозваних социјалних држава и уверени смо да је то победнички, суштински различит концепт од концепта који нуде све партије изворног ДОС-а, сви они који су на овај или онај начин учествовали у управљању Србијом од 2000. до 2003. године.

Сада ће вам рећи неколико речи проф. др Милан Пак, највећи експерт за област економских односа са иностранным, а говориће и о једној од најважнијих тачака у нашем програму, а то је правна и економска сигурност. Чини ми се да је то био један од кључних разлога због којих се проф. Пак учланио у Српску радикалну странку. Код нас ће бити немогуће да се доносе закони са ретроактивним дејством, и кривичноправним последицама, као што су то чинили при-прадници актуелног режима и то је оно у чему се ми од њих битно разликујемо. Изволите, професоре.

Проф. др Милан Пак: Хвала лепо. Дошао сам као професионалац да доведем друге професионалаце, у областима које су најважније за сваку државу. То је правни систем, који нам обезбеђује сигурност, независност и контролу ефикасности власти, економску стабилност и одговарајуће односе са другим државама, односе који су засновани на поштовању равноправности пре свега, и поштовању националних интереса. Као искусан професионалац, како у терерији тако и пракси, могу да вам потврдим да сам веома разочаран досадашњим резултатима власти, формиране после слома претходног режима.

Све оно што смо ми, професионалци, очекивали, јесте да неће бити реваншизама, да неће бити лајцизма, волунтаризма, да неће бити злоупотребе власти, да се неће користити све то зарад личних интереса. Ништа од тога није остварено. Био сам и у ранијем, оном социјалистичком режиму, на положају, штитио сам интересе државе, био сам заменик савезног јавног правобраниоца. Смењен сам, као Словенац из Словеније, отац ми је Словенац. Хоћу ово да поменем јер ме не могу окарактерисати као националиста, угрозио бих четири нације које су у мојој породици, а живе у овој земљи. Дакле, покушаћемо оздрављење, са горким пилулама. Ствар није једноставна, наша земља је у веома тешкој ситуацији, она је озбиљан болесник. Ову болест могу да излече најбољи стручњаци, ми имамо те стручњаке, нећемо се ослањати на странце. Хоћу да кажем следеће, постоји један подatak, целог живота сам се бавио пореџењем, Америка је земља у коју се улаже највише страног капитала, то су стотине милијарди долара. Постављено је питање: а зашто та земља где је страховита конкуренција, где је размажено тржиште, где су веома оштри фискални порески захтеви, зашто толико свет улаже у Америку. Одговор је врло једноставан, 300 година ништа се није променило. А код нас? Откако сам ја последњих 10 година посматрао наш правни систем, ми смо бар 20, 30 промена у свакој области реализовали. Шта то значи? Свет хоће да инвестиције буду сигурне, држава поуздана, да са вама може равноправно да разговара. Нисам убеђен да ми равноправно разговарамо и да се зна са чим се може рачунати за следећих, барем 10 година.

Нажалост, као наставник могу да кажем да ми тај озбиљан национални испит нисмо положили. Да закључим, трудићемо се, познајемо много професионалаца, није важно на ком су били положају, које су политичке оријентације, или уопште нису били у политици, важно је само да су одани, да имају знања и да могу помоћи. Ево, могу обећати да ћу ја, због тога сам се приклjuчио овој странци, овај свој завет испунити.

ЛИСТА КАНДИДАТА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

НА ПАРЛАМЕНТАРНИМ ИЗБОРИМА 28. ДЕЦЕМБРА 2003. ГОДИНЕ

1. **Др Војислав Шешељ**, 11. 10. 1954,
професор универзитета, Београд
2. **Томислав Николић**, 15. 2. 1952,
грађевински техничар, Нови Београд
3. **Маја Гојковић**, 22. 5. 1963, адвокат,
Нови Сад
4. **Гордана Поп-Лазић**, 5. 4. 1956,
дипл. правник, Београд
5. **Александар Вучић** 5. 3. 1970,
дипл. правник, Нови Београд
6. **Драган Тодоровић**, 25. 1. 1953,
посланик, Београд
7. **Драган Љубојевић**, 28. 4. 1971,
дипл. инж. пољопривреде, Београд
8. **Милорад Мирчић**, 22. 2. 1956,
дипл. инж. технологије, Нови Сад
9. **Драгољуб Стаменковић**, 18. 9. 1954,
техничар, Ниш
10. **Витомир Плужаревић**, 3. 6. 1950,
шумарски техничар, Врдник
11. **Др Горан Цветановић**, 11. 3. 1965,
др медицине, Лесковац
12. **Наташа Јовановић**, 14. 4. 1966,
туристички водич, Крагујевац
13. **Момчило Дувњак**, 3. 12. 1958,
саобраћајни техничар, Крушевач
14. **Милан Ђук**, 21. 10. 1956,
пр. предузетник, Оџаци
15. **Мирољуб Вељковић**, 22. 12. 1954, дипл.
економиста Врњачка Бања
16. **Лазар Марјански**, 2. 4. 1950, дипл. инж. геологије, Зрењанин
17. **Зоран Антић**, 18. 1. 1962, пр. предузетник, Јагодина
18. **Драган Чолић**, 10. 10. 1953, радио-механичар, Смедерево
19. **Мр Србољуб Живановић**, 5. 5. 1953, мр техничких наука, Шабац
20. **Верољуб Арсић**, 28. 8. 1969, пр. предузетник, Пожаревац

21. Петар Јојић, 12. 7. 1938, адвокат, Панчево
22. Дарко Глишић, 28. 5. 1973, инж. геодезије, Уб
23. Стефан Занков, 31. 3. 1976, инж. електротехнике, Зајечар
24. Златан Јовановић, 3. 9. 1963, дипл. машински инж., Бајина Башта
25. Мирослав Таловић, 3. 11. 1948, трговац, Чачак
26. Бранислав Ранкић, 30. 6. 1962, дипл. инж. металургије, Бор
27. Драган Павловић, 5. 7. 1963, сарадник у настави, Бела Паланка
28. Срето Перић, 23. 9. 1959, дипл. правник, Љубовија
29. Др Бранислав Блажић, 1. 4. 1957, хирург, Кикинда
30. Славиша Славковић, 30. 8. 1957, радник, Житорађа
31. Јован Даја, 31. 10. 1956, месар-трговац, Бела Црква
32. Никола Лалић, 6. 6. 1945, економиста, Бајмок
33. Томислав Пенезић, 25. 3. 1945, професор, Прибој
34. Љубомир Краговић, 16. 4. 1956, дипл. инж. кибернетике, Кос. Митровица
35. Вјерица Радета, 15. 10. 1955, дипл. правник, Земун
36. Божидар Вучуровић, 6. 1. 1951, економиста, Нови Београд
37. Игор Мировић, 10. 7. 1968, дипл. економиста, Нови Сад
38. Зоран Красић, 11. 3. 1956, дипл. правник, Београд
39. Александар Ђорђевић, 20. 8. 1959, пројектант - геодетски инж., Београд
40. Драган Бозало, 1. 2. 1970, пп техничар, Бачка Паланка
41. Момир Марковић, 29. 6. 1950, дипл. политиколог, Земун
42. Милован Радовановић, 30. 1. 1954, правник, Алексинац
43. Срђан Николић, 2. 4. 1959, дипл. инж. технологије, Рума
44. Јадранко Вуковић, 24. 3. 1961, правник, Земун
45. Огњен Михајловић, 6. 10. 1960, дипл. инж. прех. техн., Земун
46. Томислав Љубеновић, 2. 5. 1951, машински техничар, Лесковац
47. Драгољуб Анастасовски, 20. 1. 1953, машински техничар, Београд
48. Проф. др Милета Поскурића, 10. 7. 1954, професор универзитета Крагујевац
49. Властимир Јовановић, 1. 9. 1951, професор, Ниш
50. Милун Бараћ, 16. 11. 1956, инж. електротехнике, Трстеник
51. Срђо Комазец, 17. 10. 1958, дипл. грађевински инж., Нова Пазова
52. Игор Бечић, 5. 6. 1971, економиста, Врбас
53. Војислав Милајић, 22. 1. 1957, дипл. правник, Београд
54. Стеван Кесејић, 27. 9. 1944, технолог, Сомбор
55. Милосав Миличковић, 4. 6. 1959, инжењер, Београд
56. Милько Четровић, 4. 11. 1949, дипл. правник, Краљево
57. Слободан Јањић, 30. 9. 1953, радник-мехничар, Владичин Хан
58. Драгослав Милковић, 3. 2. 1950, др ветер. медицине, Трговиште
59. Милорад Крстиић, 17. 11. 1955, пољ. техничар, Зрењанин
60. Радиша Илић, 19. 5. 1969, шумарски техничар, Параћин
61. Драган Живков, 3. 11. 1958, предузетник, Бачко Грађиште
62. Душан Ступар, 13. 10. 1956, машински техничар, Београд
63. Велибор Стојковић, 3. 12. 1966, трговац, Власотинце
64. Првослав Савић, 23. 8. 1959, угоститељ, Велика Плана

65. Миодраг Ђорђевић, 13. 3. 1961,
радник, Мерошина
66. Драгољуб Симоновић, 8. 7. 1959,
машински техничар, Београд
67. Милош Дишић, 17. 2. 1956,
самостални привредник, Инђија
68. Бранко Ранковић, 26. 7. 1971,
металостругар, Коцељева
69. Витомир Милошевић, 15. 1. 1960,
машинбравар, Кучево
70. Драган Жикић, 5. 6. 1952,
машински техничар, Крагујевац
71. Ленка Шибалија, 25. 11. 1962,
дипл. журналиста, Нови Сад
72. Славко Нешковић, 22. 7. 1954,
пензионер, Београд
73. Божидар Копривица, 29. 6. 1953,
адвокат, Панчево
74. Др Ратко Стевић, 31. 10. 1943,
радиолог, Крушевац
75. Зоран Милошевић, 22. 10. 1974,
дипл. инж. орг. рада, Београд
76. Милан Шкрбић, 12. 2. 1960,
економиста, Апатин
77. Стојан Тинтор, 29. 6. 1955,
дипл. инж. електротехнике, Темерин
78. Живадин Лекић, 22. 1. 1954, угоститељ,
Младеновац
79. Горан Јоцић, 20. 11. 1966,
тех. продаје, Ниш
80. Мита Аврамов, 22. 8. 1952, машински техничар, Шид
81. Стојан Цветковић, 8. 4. 1958, пљопривредни инж., Лебане
82. Милан Веселиновић, 24. 12. 1956, дипл. инж. ФОН-а, Нови Пазар
83. Остоја Стојановић, 10. 4. 1946, пензионер, Ваљево
84. Михајло Стевановић, 5. 3. 1968, обућар, Књажевац
85. Немања Шаровић, 28. 12. 1974, дипл. правник, Београд
86. Драган Стевановић, 12. 1. 1973, маш. техничар, Сурдулица
87. Др Миломир Дуњић, 17. 2. 1943, др. стоматологије, Српска Црња
88. Милан Стевовић, 9. 4. 1962, адвокат, Пожега
89. Др Мирослав Недељковић, 13. 12. 1955, др спец. интерне мед., Горњи Милановац,
90. Иван Радић, 15. 10. 1975, радник, Јагодина
91. Никола Тодоровић, 12. 12. 1947, дипл. инж. орг. рада, Мајданпек
92. Ивана Зечевић, 24. 7. 1961, професор, Тител
93. Др Паја Момчилов, 24. 1. 1948, лекар, Београд

ИЗБОРИ

94. Златко Радић, 12. 1. 1972, угоститељ, Лапово
95. Бобан Војиновић, 25. 2. 1965, гумарски техничар, Пирот
96. Новак Савић, 22. 12. 1946, трговац, Лозница
97. Миле Јовичић, 9. 7. 1978, комерцијалиста, Београд
98. Гордана Гајић, 3. 10. 1967, службеник, См. Паланка
99. Ненад Станковић, 18. 11. 1958, дипл. социолог, Алексинац
100. Душан Николић, 7. 5. 1949, технolog, Крушевац
101. Лазар Чавић, 14. 4. 1973, маш. техничар, Пећинци
102. Миливој Вуковић, 13. 6. 1953, лекар, Богатић
103. Милутин Перећић, 7. 6. 1959, професор, Вел. Грађаште
104. Боре Кутић, 2. 9. 1955, правник, Србобран
105. Мирослав Томић, 24. 9. 1943, пр. предузетник, Барајево
106. Тихомир Ђуричић, 21. 4. 1959, радник, Кула
107. Благоје Крајиновић, 10. 5. 1955, грађевински техничар, Кикинда
108. Живан Владимировић, 5. 12. 1952, професор, Прокупље
109. Драгана Ђокић, 27. 1. 1972, тех. продаје, Лесковац
110. Бранислав Јанковић, 23. 9. 1956, аутопревозник, Мали Пожаревац
111. Ђорђе Добрић, 23. 3. 1949, реп. инс. за др. саобраћај, Панчево
112. Драган Медић, 19. 4. 1959, професор, Бач
113. Драгомир Павловић, 7. 4. 1958, дипл. грађевински инж., Нови Београд
114. Зоран Бежановић, 27. 6. 1955, дипл. економиста, Врњачка Бања
115. Ненад Димић, 9. 1. 1971, металлоглодач, Баточина
116. Слађан Милојковић, 4. 1. 1961, радник, Гаџин Хан
117. Драгутин Перећић, 13. 7. 1958, дипл. правник, Приштина
118. Тодор Перећић, 28. 10. 1948, машински техничар, Ириг
119. Ненад Митровић, 2. 10. 1973, економиста, Бујановац
120. Александар Михајловић, 15. 11. 1974. приватник, Сремчица
121. Петар Илић, 9. 2. 1952, економиста, Нови Бечеј
122. Томислав Васић, 2. 5. 1967, аутомеханичар, Ђуприја
123. Зоран Тешић, 28. 4. 1965, електротехничар, Беочин
124. Славко Јерковић, 17. 5. 1959, адвокат, Земун
125. Иван Тимотијевић, 12. 4. 1980, студент, Варварин
126. Стевица Деђански, 17. 1. 1974, инж. менаџмента, Вршац
127. Славољуб Крстић, 21. 8. 1962, виши стр. сар. у трgovини, Бојник
128. Проф. др Сретен Сокић, 20. 8. 1945, професор универзитета, Београд
129. Зоран Поповић, 16. 4. 1956, машински техничар, Љиг
130. Гојко Радић, 14. 3. 1960, приватник, Суботица
131. Влада Милојковић, 8. 5. 1966, угоститељ, Сокобања
132. Раде Марковић, 4. 8. 1953, административни радник, Оџаци
133. Никола Васић, 6. 8. 1948, хидроенергетичар, Смедерево
134. Живан Ђурагић, 18. 5. 1959, радник, Сремски Карловци
135. Влада Милојковић, 22. 10. 1960, ветеринарски техничар, Ражањ
136. Милан Бубало, 23. 12. 1950, машински инж., Нови Београд
137. Митар Милошевић, 15. 5. 1963, комерцијалиста, Ужице

138. Др Татомир Баковић, 12. 8. 1951, лекар, Ивањица
 139. Драган Кузминац, 8. 4. 1960, пољ. произвођач, Ср. Митровица
 140. Мира Благојевић, 27. 7. 1978, конзерватор културних добара, Шабац
 141. Радослав Николић, 21. 10. 1950, референт, Пожаревац
 142. Вељко Ковачевић, 28. 1. 1951, радник, Кладово
 143. Зоран Огњановић, 23. 8. 1954, дипл. економиста, Београд
 144. Предраг Ћеј, 15. 8. 1952, електротехничар, Рача
 145. Милош Јојић, 21. 4. 1955, комерцијалиста, Бачки Петровац
 146. Никола Антанасијевић, 30. 9. 1947, дипл. инж. агрономије, Рашка
 147. Милан Бојовић, 23. 10. 1969, економски техничар, Земун
 148. Предраг Живковић, 21. 9. 1959, радник, Бабушница
 149. Милан Кнежевић, 24. 2. 1945, машински инж., Нова Варош
 150. Александар Деспотовић, 19. 4. 1959, трговац, Мали Зворник
 151. Иван Богословов, 8. 4. 1940, пензионер, Босилеград
 152. Србољуб Маринковић, 16. 10. 1963, бродомонтер, Баваниште
 153. Душан Танкосић, 26. 8. 1953, радник, Селањ
 154. Владимира Храмов, 20. 9. 1946, фриготехничар, Београд
 155. Саша Јанковић, 24. 1. 1971, машински техничар, Деспотовац
 156. Радослав Светозаревић, 11. 2. 1935, правник, Сврљиг
 157. Станиша Ристић, 16. 5. 1968, дипл. економиста, Лесковац
 158. Мирослав Јечменица, 30. 1. 1946, дипл. инж. шумарства, Трстеник
 159. Никола Станишић, 14. 10. 1951, пензионер, Рума
 160. Вучета Тошковић, 24. 3. 1941, пензионер, Нови Сад
 161. Миланка Златановић, 25. 9. 1950, архитектонски тех., Железник
 162. Мирјана Самарџић, 25. 1. 1983, студент, Сомбор
 163. Александра Васиљевић, 3. 2. 1972, власник, Нови Кнежевац
 164. Будимир Митровић, 5. 11. 1943, возач, Београд
 165. Живота Вуксановић, 24. 12. 1954, професор, Куршумлија
 166. Љиљана Жиропађа, 2. 1. 1967, контролор серво уређаја, Кнић
 167. Милорад Буха, 12. 12. 1957, дипл. правник, Нови Сад
 168. Николина Васић, 21. 2. 1972, машински конструктор, Сmederevo
 169. Дана Костадиновић, 11. 6. 1966, дипл. економиста, Нови Београд
 170. Зорица Стевановић, 31. 5. 1965, сарадник разредне наставе, Ниш
 171. Златица Грујић, 9. 10. 1941, економиста за туризам, Стара Пазова
 172. Богољуб Павловић, 23. 2. 1958, дипл. инж. пољопривреде, Шабац
 173. Славиша Игњатовић, 23. 11. 1966, пољопривредник, Петровац
 174. Вуко Тасић, 26. 8. 1954, машински техничар, Београд
 175. Милисав Живковић, 13. 4. 1958, радник, Медвеђа
 176. Радослав Милуновић, 10. 4. 1946, наставник, Тутин
 177. Предраг Шавија, 12. 2. 1954, књиговезац, Мионица
 178. Рајко Стевановић, 3. 9. 1958, референт, Зајечар
 179. Др Зоран Машић, 30. 6. 1953, др ветеринарских наука, Нови Сад
 180. Милосав Стаменов, 4. 1. 1961, машински техничар, Земун
 181. Милан Павловић, 29. 5. 1951, аутомеханичар, Ђићевац

ИЗБОРИ

182. Властимир Јовановић, 19. 5. 1950, просветни радник, Прешево
183. Саша Сантовац, 25. 6. 1975, машински инж., Зрењанин
184. Светомир Ђукић, 10. 6. 1953, радник, Косјерић
185. Чедомир Ружић, 26. 5. 1947, пензионер, Гуча
186. Љиљана Лукић, 3. 6. 1965, правник, Свилајнац
187. Јасмина Поповић, 27. 10. 1954, службеник, Београд
188. Бранислав Вакић, 21. 10. 1951, радник, Ниш
189. Драган Мильанић, 2. 5. 1955, радник, Кула
190. Милан Михајловић, 6. 12. 1971, машински техничар, Бор
191. Зоран Ђаковић, 4. 7. 1956, дипл. електроинжењер, Нови Сад
192. Зоран Тадић, 19. 9. 1949, дипл. грађевински инж., Београд
193. Миленко Винчић, 22. 12. 1957, грађевински инж., Ињија
194. Сава Атанацков, 3. 2. 1951, службеник, Ковачица
195. Вера Иличић, 16. 8. 1955, адм. секретар, Аранђеловац
196. Живанка Лазаревић, 24. 12. 1966, лекар интерниста, Обреновац
197. Миленко Германац, 21. 12. 1959, радник, Пландиште
198. Кирил Младенов, 28. 7. 1943, пензионер, Димитровград
199. Дејан Стаменковић, 7. 1. 1972, грађ. техничар, Црна Трава
200. Дејан Радовановић, 6. 5. 1972, дипл. инж. машинства, Мали Иђош
201. Снежана Ранков, 13. 9. 1974, проф. српског језика, Нови Сад
202. Раде Миличевић, 25. 2. 1956, саобраћајни техничар, Крупањ
203. Рајко Матовић, 9. 9. 1960, возач, Земун
204. Драган Деспотовић, 12. 2. 1968, ватрогасац, Велика Плана
205. Тихомир Перић, 30. 3. 1963, комерцијалиста, Ниш
206. Радисав Предолац, 26. 12. 1950, пр. предузетник, Брус
207. Војислав Јанићијевић, 13. 3. 1952, пр. предузетник, Краљево
208. Славиша Топаловић, 8. 1. 1975, аутолимар, Земун
209. Драган Вукмир, 10. 5. 1961, ветеринарски техничар, Ср. Митровица
210. Горан Танасић, 16. 4. 1968, радник, Владимирици
211. Кристивоје Анђелковић, 3. 6. 1958, наставник, Голубац
212. Бојан Марковић, 3. 12. 1974, саобраћајни техничар, Врбас
213. Стеван Ђокић, 28. 1. 1977, трговац, Нови Београд
214. Новица Станојевић, 8. 6. 1953, сервисер муз. опреме, Врање
215. Душан Шијан, 3. 1. 1955, професор, Зрењанин
216. Јагош Кубуровић, 5. 8. 1963, пр. предузетник, Рековац
217. Ненад Топличевић, 14. 9. 1955, маш. техничар, Кос. Митровица
218. Драган Младеновић, 18. 5. 1963, воћар, виноградар, Топола
219. Светозар Јованов, 17. 12. 1960, хемијски техничар, Чока
220. Злата Радовановић, 9. 6. 1980, студент, Београд
221. Радivoјка Лекић, 2. 4. 1954, професор, Блаце
222. Новица Живковић, 26. 8. 1960, наставник, Лесковац
223. Зоран Вучевић, 13. 8. 1939, адвокат, Нови Сад
224. Драган Алексић, 17. 11. 1963, дипл. инж. машинства, Осечина
225. Јован Миладиновић, 21. 3. 1959, металуршки тех., Лепосавић

226. Бранислав Стевановић, 1. 3. 1961, машинбравар, Београд
 227. Љубиша Саватијевић, 14. 10. 1960, инжењер, Београд
 228. Јован Шутовић, 14. 8. 1954, адвокат, Ниш
 229. Родољуб Гачевић, 1. 5. 1950, инжењер, Пријепоље
 230. Радивоје Церовић, 25. 6. 1954, металостругар, Београд
 231. Чедо Думболовић, 28. 4. 1949, машински техничар, Опово
 232. Милан Николић, 27. 8. 1954, дипл. маш. инж., Ариље
 233. Сулејман Спахо, 16. 6. 1949, електричар, Лозница
 234. Борис Кузмановић, 15. 4. 1975, економиста, Бачка Паланка
 235. Горан Дуњић, 23. 4. 1964, радник, Александровац
 236. Милорад Милошевић, 5. 4. 1956, машински техничар, Младеновац
 237. Предраг Факин, 21. 8. 1942, просветни радник, Краљево
 238. Слободан Видановић, 28. 3. 1964, незапослен, Неготин
 239. Младен Бајић, 29. 10. 1948, аутопревозник, Лајковац
 240. Стеван Родић, 7. 2. 1964, продавац, Земун
 241. Милан Игњатовић, 29. 4. 1934, инж. пољопривреде, Лозница
 242. Бобан Јефтић, 27. 7. 1971, хемијски техничар, Кос. Каменица
 243. Звонко Михајловић, 11. 6. 1972, радник, Штрпце
 244. Светлана Максић, 13. 8. 1959, трговац, Пожаревац
 245. Љиљана Ђурђевац, 5. 10. 1961, дипл. политиколог, Нови Сад
 246. Миливој Красавац, 3. 8. 1957, дипл. правник, Лозница
 247. Драган Илић, 29. 8. 1958, службеник, Мало Црниће
 248. Драган Ковачевић, 25. 11. 1981, студент, Чачак
 249. Вукић Вукосављевић, 15. 8. 1960, проф. маш. гр. предмета, Куршумлија
 250. Милојица Каличанин, 16. 12. 1957, пр. предузетник, Сјеница

Београд, 6. децембар 2003. године: Предизборни скуп Српске радикалне странке

Да нам буде радикално боље.

Пред неколико хиљада Београђана, окупљених у великој дворани Дома синдиката, Српска радикална странка је промовисала свој предизборни програм концептран у 20 прецизних тачака. Уз присуство великог броја новинара и директан телевизијски пренос, на скупу су говорили истакнути чланови странке, а највећи аплауз добио је несигурни победник председничких избора, заменик председника Српске радикалне странке Томислав Николић

Томислав Николић: Браћо и сестре, даме и господо, морам да вам кажем да ми је Вучић оставио само 16 минута за говор. Шеснаестог новембра ове године обожили сте Србију најлепшом бојом, радикалско плавом. Остало је неколико општина које ћемо обожити 28. децембра. Овог часа, овај наш скуп има могућности да посматра цела Србија и надам се да ће овај скуп моћи да види и наш председник др Војислав Шешељ.

Једну за другом победу српског народа, једну за другом битку добијајемо ми, ученици Војислава Шешеља и нећемо вам се више извињавати што нисмо срушили ДОС са власти. Готово је, ДОС-а више нема. Укључили су све светске

компјутере, научни институти се тиме баве, проучавају како може да победи Српска радикална странка, који је то програм, ко им то смишља кампању, како успевају да освоје гласове када се све, и курта и мурта, удржило против њих. А они се научно баве политиком, они све знају, ми само знајмо шта треба српском народу. Ми само знајмо шта недостаје грађанима Србије, недостаје им смех на улицама, у кући. Недостаје им фабрика у којој су радили 30 или 35 година. Недостаје им Косово и Метохија. Недостаје им Република Српска Крајина. Недостаје Република Српска. Недостаје Војислав Шешељ и сви хаџки притвореници. Недостаје нам слобода. Недостаје нам храброст, посао, будућност за децу,

сигурност за пензионере. Каква наука, какви компјутери, ми смо дошли до дна. Нема више где. Видите како организују телевизијске емисије, пет на једног, шест на једног, троје на једног. И шта кажу? Питајте их за Крајину, питајте их за санкције, питајте их за блокаде. Зашто више да нас питају? Голи смо и боси, ништа у новчанику немамо. Немамо никакву сигруност. Какве блокаде? Слобода медија? О чому причају? Па ми смо најугорженији народ на свету, толико угрожени да се више нико не боји да каже да ће гласати за Српску радикалну странку. Кажу: „Профили су радикали“. Не, него ћemo да пустимо да нам свако узима гласове. Ми смо фини од рођења, него су нас газили, него су нас истеривали из Скупштине, него су нас хапили, најуривали с посла. Па шта је требало, да будемо фини? Каже наш народ - према свету и трошар. Какав су са радикалима, тако од радикала и очекуј. Кад их пустиш да раде, радиће боље од тебе, ако кренеш да се тучеш са њима добићеш батине.

Све у Србији мора да се мења набоље, до краја смо дошли. Српска радикална странка је на реду, чим више никога не могу да уплаше. Јесу, у неколико општина са мешовитим националним становништвом, заплашили припаднике мањина. Јесу, то ради власт увек, радили су то и социјалисти, ради то и ДОС, па кажу: „Ако победе радикали селиће вас, туђи ће вас, малтретираће вас. Они су недемократе, они су фашисти“. Као да нам мањине сада лепо живе, као да су они богати, па ће радикали сада да их осиромаше. Ко им то говори – демократска власт. Какву смо демократску власт имали у последње три године? У те три године, годину и по дана били смо без Уставног суда Србије. А и када су избрали судије Уставног суда, у Уставни суд увели су политичаре. Па када дају изјаву, ви знате ко је из Демократске странке, ко из Г17 плус, ко из Демократске странке Србије, све гори од горега, све лошији од лошијега. Њути Уставни суд пред грубим повредама Устава у Србији. Још каже - оправдано је, то раде демократске снаге. Њути Уставни суд да већ годину

и по дана имамо нелегитимну Скупштину, да у њој гласају чак и грађани који уопште нису посланици. Зар тако демократска власт краде посланичке картице? Њути Уставни суд да такозвана демократска власт поништава законе донете пре 10 година. Њути Уставни суд пред пропашћу Србије, ћути пред нападима на Устав, па се после питају што народ не верује у институције. Зато што се нико и не труди да имамо јаке и снажне демократске институције. Влада Републике Србије две године шверцује цигарете и нафту неуставном уредбом. Уставни суд ћути. Влада Републике Србије неуставном уредбом, држко, безобзирно је изрчила и Слободана Милошевића у Хаг. Он је наш политички супарник, али је грађанин Србије и није требало да буде са кесом на глави одведен у Хаг.

Шта нам ради полиција? И када открију криминале и када кажу свом старешини, деси се да настрада полицајац који је рекао старешини. Кад стигну на нечија врата увек се јави неко од 18 дахија и каже: „На та врата немој да улазиш, то ми је кум, то ми је пријатељ, тај ми је давао паре док смо били у опозицији“. И шта ради полиција? Сви су прешли у Лауфера, сви јављају Српској радикалној странци шта се дешиава у Србији. А шта ће да ради полиција када победи Српска радикална странка? Радиће свој посао. Питају нас - кога хете све да ухапсите? Нећemo никога. Никога. Полиција не-ка ради свој посао. Поручујем представницима досовске владе: свако од вас ко је био честит и поштен, па макар не-ка је био и неспособан, али свако од вас ко није био криминалац нека мирно живи у Србији, длака с главе неће да му фали. Ако победе радикали поштени људи ће бити на слободи, криминалци ће бити у затвору. Али зато мафијаши, чувајте се. Мафијаши и њихови сарадници, њихови јатаци, њихове слуге у Влади Србије, њихове слуге у правосуђу и полицији, чувајте се добро. Никоме ништа не дугујемо. Ни-коме ништа. Кад се промени власт ко се год огрешио о закон, кога год буде тражила полиција, тужилаштво или суд-

ВЕЛИКО СПРЕМАЊЕ СРБИЈЕ

ство радикали неће стати у његову заштиту. Хоћемо да вам докажемо да бирате најчеститију и најпопуларнију власт.

Кажу: „Ако победе радикали Запад неће бити задовољан“. Па не мора ни да буде задовољан. Не бих нија био задовољан да уложим милионе долара у коње, а они никако да победе у трци. Али Запад неће имати прилику да кажњава Србију због владе која после демократских избора буде изабрана. Ми хоћемо да сарађујемо са целим светом. Ни за кога нећемо бити затворени. Има на кога смо љуги, има ко нам је пријатељ, има за кога нам је жао што нам није више помогао, има држава које жалимо сада, јер су их бомбардовали и растурили, али су наша врата отворена за свакога.

Наша су врата отворена и за Запад. Ево, радикали ће водити државу, а то што они лично мисле о појединим људима са Запада неће утицати на Србију. Свако је добро дошао ко хоће да помогне. Али немојте да долазите да нам причате шта да радимо, кога да прогањамо, коме да дајемо послове, од кога да примамо новац. О томе немамо с ким да разговарамо у свету. Ми хоћемо ваше технологије, хоћемо ваш капитал, хоћемо ваше законе, хоћемо демократију да дигнемо на највиши степен достигнут на Западу. Али само зато да бисмо радили, да живимо од свог рада, да производимо и да продајемо. Нећете да купите нашу робу, не треба.

Имамо ми Исток, имамо ми тржиште на Истоку. Производићемо ваше марке у нашим фабрикама, продаваћемо их на Истоку, у Русији јефтиније од било које робе направљене на бродовима у бескарбонској зони. Ми хоћемо да сарађујемо са Америком, али хоћемо и са Русијом, хоћемо са Енглеском, али хоћемо и са Кином, а зашто бисмо ми оставили сарадњу са Јапаном, а зашто не бисмо сарађивали са Индијом, а што ми Срби да не сарађујемо са арапским светом?

Што да нас ДОС свађа са земљама у којима су сви наши грађевинци зарађивали новац за живот? Што да нас ДОС свађа са свим муслиманима на свету? Немате ви непријатеље међу муслиманима. Ви имате непријатеље код лоших људи, могу да буду муслимани, могу да буду Срби, могу да буду Мађари, Румуни, Русини, Словаци, Албанци...

Кад је човек лош он је ваш непријатељ. Само их тако цените. Нама треба арапски свет, зато нећемо да шаљемо војску ни у Ирак, ни у Авганистан, нити било где другде. Немамо деце да ратују по туђим државама у свету, нити би нам било драго да наш војник убије некога у Ираку, нити би нам било драго да неко из Ирака убије нашег војника. Али још нам само треба да нам натоваре Ал Каиду на врат у Србији. Ви видите да цео свет са огромним буџетом од њих не може да се одбрани. И зато нека нам каже отворено министар унутрашњих послова док је још тамо - да ли је Борис Тадић својим уговорима са НАТО пактом довео до тога да се на

нас устреме Ал Каида и Осама Бин Ладен. Ако јесте да га обесимо одмах. Како им није пало на памет да траже од Уједињених нација да поштују уговор који имају са Србијом, да врате војску и полицију на Косово и Метохију, у ограниченом броју, слажемо се, у униформа Уједињених нација, слажемо се, око српских кућа, села, српских цркава, слажемо се. Да не останемо без Срба на Косову и Метохији. Да не доживи Косово и Метохија судбину Републике Српске Крајине.

И да знате, ми који водимо Српску радикалну странку у одсуству Војислава Шешеља, да ниједан глас у Србији не освојимо нећемо одустати од Републике Српске Крајине, ако Србија на изборима одлучи да не можемо

да победимо зато што сматрамо да Срби морају да живе на својој имовини, онда не морамо ни да победимо, онда у таквој Србији не треба ни да победимо, онда се нешто много лоше десило са Србијом. Онда Српска радикална странка неће моћи да се бави политиком, али Бога ми, како је ово почело изгледа да ће многи други престати да се баве политиком, посебно експерти, амерички ћаџи, стипендисти, они који су нас довели до пројаџачког штапа, а да уступут будемо и понижени, да се осећамо јадно, тужно, усамљено, да се осећамо као слуге. Слуге не живе лепо. Може господар и три пута дневно да га храни, хранили су и робове, па су се и робови дизали на устанак. Нама не треба социјала, нама не треба социјална помоћ, нама не требају донације. Ми нисмо без ногу и без руку, нама треба посао.

Ми, српски радикали, хоћемо другачију, ведру Србију. Србију у којој ће се деца школовати бесплатно, посебно изузетно обдарена деца. Нећемо да дозволимо да само деца богаташа завршавају факултете, а сиротиња да се мучи веично, него ће сви имати исте шансе. Хоћемо да рођењем у Србији сви имамо исте шансе, а да после тога од школовања, од интелигенције, од вредности, од марљивости зависи колико ће ко да успе. Нећемо државу у којој ће неко рођењем у свиленим постељама да себи осигура безбедност у друштву, па можда чак и да влада државом. Такву државу нећемо, хоћемо да бирамо, да нам се да могућност да бирамо. Да бирамо владу, да бирамо парламент, да бирамо председника и да га смењујемо својим гласовима ако не ваља. Нећемо да Србија убија оне које не воли, зато што не може да их смени. Хоћемо мирну старост за наше пензионере. ДОС им је смањио пензије када је дошао на власт. Да видимо зашто. Да видимо зашто радници са 30 или 35 година стажа више немају где да се запосле и више немају никаква права. Нећемо доносити ретроактивне законе. Нећемо поништити ниједан закон који је легална Скупштина донела. Али ћемо да видимо да ли су сви закони поштовани. Да ли

су ови који су куповали нашу имовину поштovали Закон о приватизацији, да ли су склапали уговоре по закону, а нису после тога поштovали уговоре. Па су милион људи оставили без посла и прете да ће бити још 400.000 људи без посла. Хоћемо да будемо на власти, не зато што они који су на власти боље живе, народни посланици живе бар три пута боље од осталих грађана. Хоћемо одговорност. Нећemo да идемо улицом да нас људи хвале или да кажу: „Не можете ви ништа да учините, ви сте у опозицији“. Пружите нам прилику 28. децембра, изведите своје родитеље, своју децу, своје унуке, обуците се лепо, биће то свечани дан, прва победа Српске радикалне странке на парламентарним изборима. Изажите сви, прославићемо ту победу скормно. Двадесет деветог славимо, тридесетог почињемо да радимо, Србија нас чека. Живела Србија! Да нам буде радикално боље!

Гордана Поп-Лазић: Браћо и сестре, даме и господо, грађани Србије, Српска радикална странка вам данас представља свој предизборни програм у 20 тачака. Програм странке која побеђује на парламентарним изборима 28. децембра. Ови избори одржавају се у тренутку када Србија нестаје као држава. Досовска власт је за три године своје владавине унишила национални понос и достојанство српске државе, потпуно разградила државу, осиромашила сељаке и раднике, а већину грађана довела на ивицу социјалне беде.

Српска радикална странка, као одговорна политичка странка, нуди грађанима реална и конкретна решења за излазак земље из тешке политичке, економске и социјалне кризе. Преузимањем власти гарантујемо стварање демократског политичког поретка, владавину закона, оживљавање привреде, побољшање животног стандарда и социјалне сигурности.

Драган Љубојевић: Српска радикална странка је на председничким изборима 16. новембра извојевала прву велику победу над досовским режимом. Тада смо победили један део ДОС-а, тада смо победили једног кандидата ДОС-а, а 28.

децембра, на парламентарним изборима, Српска радикална странка ће извојевати победу над целокупним досом, над свима онима који су три године уништавали нашу земљу. Ми, српски радикали, очекујемо да ћемо на децембарским изборима, по први пут на парламентарним изборима однети победу у Београду. Београд је 16. новембра дао српским радикалима преко 200.000 гласова. Очекујемо да ћемо тај резултат на парламентарним изборима поновити. Поновићемо га зато што Србија има будућност једино ако однесу победу српски радикали. Зарад будућности Србије, зарад будућности наше омладине, наше деце, изађимо 28. децембра на изборе, дајмо глас посланичкој листи Српске радикалне странке. Живела Србија!

Ненад Митровић: Браћо Срби и сестре Српкиње, поздрављам вас испред Општинског одбора Српске радикалне странке у Бујановцу. Кандидат сам за народног посланика Српске радикалне странке и залагају се за спровођење програма Српске радикалне странке, заступају народне интересе у Народној скупштини, а све у складу са програмом Српске радикалне странке. У Бујановцу побеђују српски радикали, побеђујемо зато што преносимо ставове и мишљења нашег председника др Војислава Шешеља и његовог заменика Томислава Николића.

На југу Србије, на српску срећу, нема више ДОС-а, нема више Небојше Човића. Отишли су пред аргументима српске радикалне странке у Народној скупштини Републике Србије. Одбрамићемо српске интересе на југу Србије и свих других који желе да живе са нама у миру. За радикално бодеље, за Србију у њеним границама. Живела Србија!

Драгољуб Стаменковић: Кад кажем Србија, мислим на уређену државу, на државу социјалне правде и народног благостања, мислим на државу у којој неће бити организованог криминала, у којој нико неће умирati због тога што не може да плати лекове и скupo болничко лечење. Мислим на државу у којој ће моћи сви да се школују према способно-

стима, а не према материјалном стању родитеља. Мислим на државу у којој ће сви моћи да живе од свог рада.

Када кажем Србија мислим на др Војислава Шешеља, Томислава Николића и све српске радикале. Мислим на српски народ, мислим на 28. децембар када ће српски народ нама, српским радикалима, поверити вођење Србије, да остваримо наш радикалски план, да нам буде радикално боље, да Србија буде богатија, моћнија, да сви грађани Србије воле Србију онако како је волимо ми, српски радикали. Живела Србија!

Наташа Јовановић: Талас српског радикализма преплавио је Србију, талас наде у боли живот и у светлију будућност. Победом нашег Томе Николића на председничким изборима и нас, српских радикала, вратили смо веру ојаченим, опљачканим, обесхрабреним грађанима Србије који су тешко страдали под досманлијском влашћу. Вратили смо им веру, вратили смо им наду да можемо и морамо да сачувамо Србију, да јој вратимо понос и достојанство, да сачувамо државно и национално јединство, да обезбедимо будућност за све грађане Србије. Јасно и гласно Србија је рекла „не“ бенсним и надобудним досманлијским главешинама, Зорану Живковићу, Душану Михајловићу и Небојши Човићу, јасно им је поручила да оду. Они више никоме не требају. Они су показали да власт уме да буде криминализована и корумпрана. Грађани Србије то неће, они хоће на власти одговорне људе. Сада су у мишији руши и нема их, нека остану тамо. Ово је време српских радикала.

Милорад Мирчић: Србији су потребне корените, радикалне промене. Шта је логичније и природније него да такве радикалне промене спроводе српски радикали? Грађани Србије су свесни те чињенице и показали су то на председничким изборима дајући поверење српским радикалима, заокружујући име Томислава Николића. Грађани Војводине, као и читаве Србије, су дубоко свесни да у промене набоље воде само српски радикали. Припадници националних мањина који живе у Војводини сад су се уверили да су живели у заблуди верујући онима који су им обећавали права и права им ускраћивали. Права националним мањинама припада-

ју самом чињеницом што су грађани Србије, самом чињеницом што живе у овој Србији, а ми, радикали, увек им понављамо: Устав гарантује њихова права, а ми радикали ћemo поштovati Устав и законе.

Грађани Србије треба само својом вољом, својом одлучношћу 28. децембра да заокруже редни број 2. Још само мало воље, па да буде радикално боље.

Радислав Канђерић: Драга браћо и сестре, поштовани народе, поздрављам вас у име српских радикала и народа Републике Српске са неизмерном жељом да Србија добије нову власт, власт за Србију и то ће бити власт и за Републику Српску, Републику Српску Крајину, Црну Гору, а то може бити само власт српских радикала. У фебруару месецу ове године на овом месту, у најтежем тренутку за Србију одржали смо Шести отаџбински конгрес Српске радикалне странке. Када је било најпотребније српски радикали су показали сву своју снагу, јединство, одлучност да истрају у борби за интерес државе и народа. Овде, са овога места, наш председник др Војислав Шешељ, најавио је Србији да Српска радикална странка креће у рушење досовске власти и само за неколико месеци заједно са вама и уз вашу помоћ у томе је успела.

Када су 5. октобра, заједно руку под руку, Демократска странка, Демократска странка Србије, Г17, сурчински и земунски клан, под вођством тада веома добро обавештеног Коштуниће формирали досовску демократску власт, Србија је ушла у период никада веће послушности, никада већег једноумља. Док су све остale странке у Србији полтрунистале, јавно или тајно биле допунски чланови ДОС-а, само је Српска радикална странка имала храбrosti и одлучnosti, користећи сва демократска и политичка средства, и омогућила да се у парламенту Србије и у Савезној скупштини чује и друга страна, да се чује глас истине, глас грађана и глас Србије. Та снага је довела и до председничких и до парламентарних избора. А председнички избори били су изузетно успешни, имали су изузетан значај за Србију. Први пут после три године Србија је могла да бира свој пут. Победа Томислава Николића није била само пораз владе садашњег

и бившег ДОС-а, то је био пораз и њиховог виђења Србије, њиховог виђења демократије и њиховог вођења државе. Успех тих избора је у томе што се Србија ослободила страха, једноумља и потчињености. Грађани Србије данас су слободнији него икада раније.

Ми долазимо, а са нама и српска слобода и демократија, економски просперитет, као основне одредбе сваке власти српских радикала. Живела Велика Србија и наш председник др Војислав Шешељ!

Драган Тодоровић: Дели нас још само један корак па да испунимо обећање које смо дали Војиславу Шешељу у фебруару ове године. Да срушимо досманлије са власти и да ДОС отерамо на сметлиште историје. Први корак на том путу био је у парламенту Републике Србије када су српски радикали оборили Владу Зорана Живковића и натерали их да распишу ванредне парламентарне изборе. Величанствена победа Томислава Николића на председничким изборима 16. новембра приближила је Србију коначном циљу Српске радикалне странке. Убеђен сам да ће грађани Србије 28. децембра задати одлучујући ударац ДОС-у гласајући за српске радикале. После 13 година не треба објашњавати грађанима Србије ко је ко на политичкој сцени, све је познато и све је јасно. Грађанима Србије, Србији, треба поштена, демократска, патриотска власт која ће знати шта треба да ради да би извела Србију из економске и социјалне беде.

Због тога, уверен сам да 28. децембра, када грађани буду кренули на изборе, знаће - или ће се борити за опстанак Србије или Србије неће бити. Ако хоће да престане отпуштање радника, ако Србија хоће да престане распродирање њене имовине, ако хоће да школују своју децу, ако хоће сигурну старост, Србија ће се одлучити не за мало боље, него за радикално боље.

Александар Вучић: Данас је са нама овде и супруга нашеј председника Јадранка Шешељ и његов најстарији син Никола Шешељ. А ја вас молим да поздравите нашеј председника Војислава Шешеља, надам се да ће имати прилику да ово види.

Драги грађани Србије, имамо велике и моћне политичке противнике, мораћемо 28. децембра да их победимо. Мораћемо да их победимо због Србије и због будућности наше деце, мораћемо да их победимо да бисмо дали шансу и наду нашој омладини, деци која стасавају, да бисмо могли да разумамо да деца и унуци могу да живе у слободној Србији. Мораћемо да победимо да бисмо спасили Србију и одбранили њен опстанак. Српска радикална странка гарантује правну сигурност, неће бити ретроактивних закона са кривично-правним последицама, нећемо прогонити политичке противнике, неће бити реваншизама, али ћемо тражити правду, сви они који су се огрешили о законе мораће да одговорају пред лицем правде. То је правна сигурност и то је будућност за Србију.

Последњих дана нас нападају, кажу: „Враћају се, говоре, Книн је српски”. Па јесте, увек смо говорили и данас кажемо - јесте, али ћемо до тог циља стићи мирним и демократским средствима, дипломатским путем, памећу, знајем, мудрошћу. Е, то је оно што им смета, то је оно што не могу да нам опросте зато што за разлику од њих ми желимо да будемо у истој држави са Книном и Бањалуком, а они са Задгребом и Љубљаном. У томе се разликујемо. Српска радикална странка не нуди куле и градове, не обећава шарене лаже, али оно што вам кажемо то ћемо сигурно испunitи. Хвалићемо се свакога дана повећањем производње, индустријске и пољoprивредне, покренућемо Србију отварањем јавних радова, биће нових радних места, на стотине хиљада. Србија ће се запослити, поправићемо путну и комуникацијо-

ну инфраструктуру. То је оно што народу и грађанима Србије обећавамо и обећавамо грађанима Србије усправићемо је, повратићемо понос и достојанство нашем народу, неће Србин морати да се стиди што је Србин. Нећемо изрушити ни Радована Карадића, ни Ратка Младића, ни било којег другог Србина кога траже. А помагаћемо свим хаџским оптуженицима и свим хаџским притвореницима. Надам се да ћемо већ следеће изборе када будемо обнављали нашу победу, за други мандат радикалске владе овде имати и нашег председника Војислава Шешеља. А до тада и због Војислава Шешељ Србијом ће као председник Владе управљати Томислав Николић. И то ће за Србију бити много боље, радикално боље!

Маја Гојковић: Можемо са олакшањем да кажемо - прошло је оно најстрашије, што је Србија доживљавала у последње три године, данас је прошло. Тешко је било те три године, једнако и Србији и Српској радикалној странци. Преживели смо победу ДОС-а, преживели смо тријумфализам лидера ДОС-а, преживели смо и то што је др Војислав Шешељ отишao у Хаг, преживели смо и ону акцију „Сабља” која се уместо у борбу против криминала претворила у борбу против политичких неистомишљеника. Многи су се раздовали када је др Војислав Шешељ отишao у Хаг мислећи да је то политички слом Српске радикалне странке, али су се преварili. Идеја радикализма у Србији је много јача од свега. Идеја Српске радикалне странке постоји још од Николе Пашића до др Војислава Шешеље, идемо даље, постојаће она и у будућности.

Наша кампања за председника, као и ова данас, није негативна кампања. Али оно што је преживела Србија у ове три године за време владавине ДОС-а није могло да се прећuti. Ту смо били ми од првог дана, од 6. октобра 2000. године, показали смо да имамо снаге и храбrosti да говоримо оно што мислимо. И зато нас је српски народ, због те храбrosti, наградио и гласао за Српску радикалну странку и Томислава Николића. И гласаће и 28. децембра за истину и за праве политичаре. Српска радикална странка је у протеклом периоду показала да има способне људе који ће водити Србију, да имамо људе који ће моћи после 28. децембра да формирају Владу Србије и да постигнемо нешто да се врати достојанство Србији и да се врати достојанство сваког грађанина Србије које је пољуљано за ове три године, сваког грађанина који је понижен владавином ДОС-а за ове три године. Учинићемо то тако да се врати поверење грађана у Владу Србије, у Парламент, у председника Србије у читаву државу.

Оно што нудимо Србији и што смо данас овде вама показали, то је програм у 20 тачака. Први пут у историји Србије појављује се једна странка, Српска радикална странка, која нуди Србији програм у 20 тачака, нуди програм сваком грађанину Србије да гласајући за Српску радикалну странку тачно зна шта ће будућа влада морати да испуни, а четири године касније да положи поново рачуне. Нудимо да Србија од 2004. до 2008. године буде потпуно другачија. Нудимо промене у економској сferi, у политичком и правном животу.

Српска радикална странка има људе, има политичаре чистих рук и једино политичари чистих рук, неокаљани, које нису финансирали криминалаци, могу да воде борбу против криминала. Зато позивам читаву Србију да 28. децембра учини нешто за ову државу, учини много, свако од нас то може и веома је једноставно.

Изађите 28. децембра на изборе, поведите свакога кога познајете, заокружите број 2 и Српску радикалну странку и помозите да са нама буде радикално боље.

Функционерима Српске радикалне странке забрањено да посете председника странке у Шевенингену

ЧЕГА СЕ ПЛАШИ ХАГ

Никада никоме није било забрањено да посете председнике својих партија, и код Милошевића су одлазили сви страначки функционери, сви функционери комитета за његову одбрану. Хашки трибунал је забрану на посете увео само Војиславу Шешељу. И то јест више јасно да због његове непоколебљивости, због његове чврстине и његове одлучности, Хашки трибунал покушава на сваки начин да га сломи

Делегација Српске радикалне странке, коју је требало да предводи заменик председника Томислав Николић, није отпотовала у Хаг зато што је Хашки трибунал, жељећи да напакости Војиславу Шешељу, забранио ту посету. Хашки трибунал је то урадио само због чињенице што је председник Српске радикалне странке, др Војислав Шешељ, разоткрио највећу криминалну аферу у Хашком трибуналу. Генерални секретар Српске радикалне странке, Александар Вучић, тврди да је Трибунал забранио посету због тога што је Војислав Шешељ открио како се у Трибуналу пере новац, како се деле паре Уједињених нација, колико је новца до сада отето, како ти механизми функционишу. „Главни мафијаш међу њима је Ханс Холцијус, секретар Хашког трибунала, човек који одређује и прави договоре ко ће са ким и на који начин кога да заступа, које адвокатске канцеларије то

смеју да раде. Главни посредник у том прљавом послу, у прљавом послу прања паре Уједињених нација је Санди Грубић, и њих двоје, дакле, Ханс Холцијус и Санди Грубић, главни су кривци и главни актери загорчавања живота Војиславу Шешељу и стварању неподношљивих услова у привременичкој јединици”.

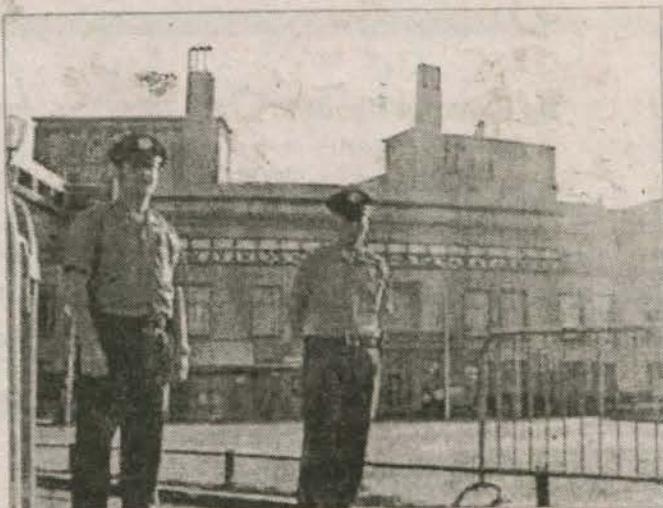
После изношења ових података ујавност, Војиславу Шешељу су многе ствари забрањене, које су осталим притвореницима дозвољене. Војислав Шешељ очекује, после разоткривања афере, да га изопште од јавности, да му забране чак и коришћење телефона. „Очигледно је да се ово само њему дододило. Никада никоме другом није било забрањено да посете председнике својих партија, и код Милошевића су одлазили сви страначки функционери, сви функционери комитета за његову одбрану. Хашки трибунал је за-

ВАНДАЛ

брану на посете увео само Војиславу Шешељу. И потпуно је јасно да због његове непоколебљивости, због његове чврстине и његове одлучности, Хашки трибунал покушава на сваки начин да га сломи. И то је нешто што им, без обзира на све, неће успети", тврди Вучић.

Српска радикална странка и њен истраживачки тим за сада о афери прана новца прикупљају додатне податке, не само у Србији, већ и у Холандији и у бившим југословенским републикама, где су радили на сличан начин. „Тек онда ћете видети какве су размере те афере. А то је толико велики новац, да просто не можете ни да сањате. И то је, иначе, много озбиљнија прича него што на први поглед изгледа многима. Погледајте, они су господину Шешељу рекли – нема проблема, примићете их у одређене просторије, дали бројеве просторија, а онда, пошто је поново причу о Санди Грубић и Хансу Холцијусу, нема посете. Не могу да га виде Томислав Николић, Александар Вучић, Драган Тодоровић или ко већ све. Значи, њихов је план, њихова је жеља, они би највише волели да могу да убију Војислава Шешеља; здравствено или не знам ни ја како и на који начин, да те и такве муке немају. Сасвим је јасно да са њим имају највеће проблеме у Хашком трибуналу. Он неће да се нагоди са њима, он неће да разговара са њима на начин на који то неки други желе. Он неће да га осуде на две или три године, па да кажу – признао је кривицу. Зато што кривице нема. И неће да пристане на њихове марифетлуке, лоповлуке и све друго, и они се никакда нису сучутили са таквим човеком који не размишља о себи. Они не могу да сквате да постоји неко ко не мисли на сопствену судбину, а ми само знајмо, да би се свако од нас, као појединач, много другачије понашао, и не би могао да буде тако храбар. Али, ми знајмо Војислава, њега не интересује лична судбина. Он ће то да истера до краја, ма шта да му се деси, и то је њихов проблем, они су сад то коначно схватили и разумели", истиче Александар Вучић. Он

додаје да ће радикали и даље бити уз свог председника, а он уз њих, и да ће на крају истину, ма колико је до ње тешко доћи, изаћи на видело. Како он каже, данас сви у савременом свету, посебно у свету правника, знају и разумеју шта се у Хашком трибуналу дешава: хапшење, малтретирање и прогон Срба, уз незаобилазно наметање српске кривице, и отимачине паре Уједињених нација. Треће значајне функције Хашког трибунала нема, она не постоји.

Генерални секретар Српске радикалне странке најављује да ће делегација странке, која је требало да отптује у Хаг, наредних дана обилазити Србију и говорити народу и грађанима шта је то што Војиславу Шешељу раде у Хагу. Такође, наставиће са представљањем програма Српске радикалне странке у двадесет тачака и објашњавати шта то странка нуди грађанима и народу Србије.

Новчани дилови

„О афери прана новца, господин Шешељ је изнео бројне доказе, чак у самом свом обраћању, на статусној конференцији је говорио о томе како је могуће да та Санди Грубић, која ради заједно са Хансом Холцијусом, борави и летује у кући на Охриду код господина Филе, како се држе заједнички и како одређују ко ће кога да заступа, и у колико поступака из те канцеларије. И то није никакав проблем разоткрити. Ево вам пример. Сви ти из адвокатских канцеларија, које форсира Хашки трибунал, морају да терају своје клијенте или да покушавају да их натерају да се нагоде са Трибуналом, да признају измишљену кривицу. Тиме Трибунал, односно тужилаштво, добија на значају и спази, а наравно, паре се деле, јер су огромни хонорари који се добијају. Не можете у тај посао да уђете тек тако. А ево вам пример Александра Лазаревића, овог великог београдског мафијаша, тобожњег адвоката, коме је, дакле, речено да клијент неће да га он заступа. И неколико пута му је јасно поновљено, али он неће да одустане од тога. Защто неће да одустане од тога? Неће, зато што је огроман новац у питању, али и диг и трговина са Хашким трибуналом. Не знам да ли ме разумете. Дакле, неподношљиво је часном човеку да прихвати, вама, било коме другом на кугли земљаској, да прихвати да заступа некога, а да вас ваш клијент не жели. Потпуно је неподношљиво нормалном човеку, а не часном. А он не може да одустане од тога, зато што зна да је новчани дил у питању, зато што зна да су огромне свете новца у питању, зато што зна да је огроман криминал у питању. И да знате, знају они у Хашком трибуналу да је то истина, и ово су њихови покушаји, грчевити покушаји, да побегну и да се одбране од онога што јесте истинито. И сигуран сам да ћете па крају видети, да ће и многи у Уједињеним нацијама инсистирати на спровођењу одређених санкција, зато што је такво понашање недопустиво. И тиме се бламирају, не само што се отимају паре многих земаља које плаћају Уједињеним нацијама, већ, рекао бих, да се бламирају и сви, и Генерална скупштина, и Савет безбедности, као оснивач Трибунала, на такав начин", каже генерални секретар Српске радикалне странке Александар Вучић.

Др Војислав Шешељ
Хашки робијаш
Хаг, 21. новембра 2003.
На Светог Арханђела Михаила

**Његовом преосвештенству,
господину Филарету, епископу миљешевском
(господину Јеленку Мићевићу)**

Преосвећени владико,

У јонедељак, 24. новембра, њоднећу Апелационом већу Хашког трибунала захтев да се преиначи ранија судска одлука и да ми се омогући Ваша њосећа.

Овде у Хагу сви српски заточеници Вас веома цене и њоштију и сви они који се искрено и часно боре за Србију, који не пристају на нагодбе са Тужилаштвом, одбијају да признају измишљену кривицу или се одлучно одуширу захтевима да лажно сведоче прошив других, упркос претњи да ће у прошивном бити драконски кажњени, шакоће жеље да их њосешиће, да се заједнички љомолимо Богу и да нам даде свој архијерејски благослов.

Најбоље би било да нас њосешиће с надлежним њарохом прошивом Војиславом Билбијом, који је веома добар човек и много љомаже хашким сужњима.

Због распореда робијаша у хашком затвору, ја нисам био у стању да ово писмо јонудим на њоштије свим заточеним Србима, а да су само неки љоштијали, које свакодневно срећем, осијали би се сигурно љутили.

У очекивању Вашег што скоријег доласка, преосвећени владико, упућујем Вам изразе најдубљег љоштијовања и искреног уважавања, као и срдачне браћске љоздраве.

С вером у Бога, за оцајбину и слободу!

Др Војислав Шешељ

СРБИЈА И ХАГ

Тек наши пристанак на лажне оштуке ослобађа праве злочинце њихове кривице, а наши народ чини историјски одговорним за злочине које није починио, па чак и за оне које су други починили над њим. Уз наше прихваћање лажних оштуке наши непријатељи ће лако доказивати нашу не-ћоскојећу кривицу за сва зла која су се дододила на овим просторима, укључујући и огромну рашту одиштељу коју ће нам испоручивати други учесници у овом рашту

Никада до сада на кугли земаљској сила није била бруталнија, слаби беспомоћнији, а велики злочини прикривани крупнијим речима. Начин на који се води геноцидни рат против српског народа граничи се са правим лудилом и потпуним помрачењем ума. Лаж и обмана су најомиљенији методи његових противника. Помоћу лажи и обмане, они су успели да изолују српски народ од осталог дела света и да започну његово систематско уништавање.

У том циљу они су покренули читаве „погоне лажи”, који раде само по принципу извртанања и фабриковања чињеница и тако безочно обманују светско јавно мњење. Српски народ је проглашен јединим кривцем за све и пре избијања грађанског рата. Читав српски народ је сатанизован. Овај сулуди подухват личи на велики „експеримент лажи”, који је добро инвестиран и од кога његови инвестигатори очекују да им донесе добит у крви једног праведног и слободољубивог народа. Свет би био изненађен кад би којим случајем могао спознати врсте и количину лажи која је последњих петнаестак година изручена на српски народ. Српски народ се оптужује за етничко чишћење, иако је управо тај народ највећа жртва етничког чишћења, и то по трећи пут само у 20. веку. Такав паклени план могли су направити и кренути у његову реализацију само болесни умови, попут оних који су измислили фабрике смрти и холокаусте. Њихов изум и њихово дело је и наказна политичка творевина која се криво назива Међународним кривичним судом за бившу Југославију, чије је седиште у Хагу.

Свима који су бар донекле упознати са циљем оснивања и начином рада тзв. Међународног кривичног суда за бившу Југославију, мора бити белодано да то није никаква правна институција, већ монструозна политичка творевина, која треба да суди Србима зато што су се дрзнули да бране свој опстанак и своју скупу плаћену слободу. Истинским кривцима, правим злочинцима, југословенским сецесионистима и њиховим страним подстрекачима и заштитницима, који су започели рат и починили стварне злочине над српским народом, неће бити суђено. Они желе да суде, на основу лажних и исконструисаних оптужби, војном и легално изабраним политичком руководству целог српског народа. У њиховој бесомучној галами против највиших војних и државних органа свих наших земаља одјекује њихова нимало прикривена жеља да суде читавом српском народу.

Међународни кривични суд за бившу Југославију је највећа морална мрља на лицу савременог човечанства, коју би требало што пре избрисати. Овај суд треба да суди, бар пре машиљењу његових тужилаца, највишем државном и војном руководству свих наших земаља зато што је стало на чело свог народа у његовој праведној борби за свој голи опстанак. Кроз њихове ликове данас проговора све најчистије и највеличанственије што је могао да покаже један народ у праведној борби која му је наметнута на најпрљавији начин и према најмонструознијим плановима. Зато ове лич-

ности, упркос лажним оптужбама, данас сијају неугасивим сјајем на сметлишту светске политике у којој ништа није на свом месту, јер у њој царују само лаж и обмана чији је циљ да се оправда насиље које се врши над људима и читавим народима.

Као што је познато, овај суд је основао Савет безбедности, заштита га уопште не овлашћује Повеља Уједињених нација, па та наказна политичка творевина не обавезује никога на овој планети, а поготово не српски народ и његове политичке представнике. Српски народ не сме да прихвати никакву сарадњу са том наказном политичком творевином, јер је циљ њеног оснивања био и остао двострук: 1) да се пред лицем светске јавности осигура бар нека врста привид-

ХАШКИ АРГУМЕНТ

**НАШЛА
САМ ДОКАЗ
О КРИВИЦИ
СРБА !!!**

не легитимности за њихове лажи и тако прикрију злочини који су извршени над српским народом, и 2) да се изнуди његов пристанак на најсрамнији облик капитулације која га директно доводи у стање поробљености.

Ма колико били моћни и осиони, ти нови режисери зла нису у стању да то постигну без нашег пристанка. Тек наш пристанак на лажне оптужбе ослобађа праве злочинце њихове кривице, а наш народ чини историјски одговорним за злочине које није починио, па чак и за оне које су други починили над њим. Уз наше прихватање лажних оптужби наши непријатељи ће лако доказивати нашу непостојећу кривицу за сва зла која су се додогила на овим просторима, укључујући и огромну ратну одштету коју ће нам испоручивати други учесници у овом рату. Зато нико нема право да натовари тај неподношљиви терет на леђа српском народу ни под којим изговором, ни под којим уценама, ни под којим условима.

Нико није добио мандат од српског народа, без обзира на резултате избора, да у његово име пристане на најсрамнији облик капитулације у виду „сарадње” са тзв. Међународним судом за бившу Југославију, нити да испоручи било ког припадника српског народа овој монструозној политичкој творевини. Испоручење било ког припадника нашег народа од стране наше власти овом антисрпском суду, представља велико понижење за читав српски народ и неопростиљиву увреду за сваког његовог самосвесног припадника. Нико није добио мандат од српског народа да тргује српским главама. То је питање достојанства народа које нема цену и којим се стога не може трговати. Оне који се упуштају у ту срамну трговину, историја ће ускоро осудити, али штета коју ће тиме наћети нашем народу неће се моћи надокнадити.

У питању је наш историјски опстанак, који се неће моћи одбранити уз малодушно самоомаловажавање и бесмислено самооптуживање, уз бесрамно самокажњавање и понизно повлачење пред арогантним уценама, што, изгледа, досовска власт, и на републичком и на савезном нивоу, једино зна да чини. Упркос ничим прикривене антисрпске усмере-

ности поменутог суда у Хагу, досовска власт је пристала на беспоговорну „сарадњу” са тим судом, што је противно и републичком и савезном уставу и директно усмерено против интереса нашег народа и наше државе. Доношење некаквог закона о сарадњи са овим судом само је бацање прашине у очи народу. Никакве административне манипулатације не могу један искључиво узурпаторски чин довести у склад са законом и уставом. На крају, узурпатори су урадили оно што су намеравали: чим су дошли на власт, одмах су почели, по налогу својих ментора, да наше хероје, који су само храбро бранили своју земљу од агресије и својом храброшћу задивили читав свет, испоручују овој наказној творевини у Хагу, што се може схватити само као кукавички чин достојан највећег презрења. Тиме су на најгрубљи начин прекршили и Републички и Савезни устав, као и све људске норме и обзире. Нарочито је мучно што су тако страшно понизили и осрамотили српски народ и целу Србију.

Али, то говори о карактеру досовске власти. Ова по свему марionетска власт пристаје да беспоговорно спроводи програм тзв. денацификације. А под тим се подразумева рушење бића српског народа, и то на свим нивоима, од основне школе до универзитета. Напада се Српска православна црква и Академија наука и уметности, разграђује се одбрамбена моћ наше војске, припрема се деструкција наших школа и универзитета. Законску регулативу диктирају лупежи са Запада, што је карактеристично само за окупирани земље. Већ је увело започела распродажа Србије коју крупни и мафијашки капитал купује за багателу. Србија је већ претворена у полуколонију, с добрым изгледом да то убрзо постане потпуно. Само одлазак ДОС-а с власти вољом народа може спасити Србију од даљег пропадања и овог ужасног стропоштавања.

Зато се чувајмо ДОС-а. Овог пута прерушеног и препакованог да га народ не би поново препознао. У ДОС-у нема болијих, постоје само гори. Све су марionете уверене да могу владати овим народом уз помоћ медијске лажи и уз подршку њихових ментора.

ПАРЛАМЕНТАРНА ДЕМОКРАТИЈА

Све оно што надлежни државни органи требају да ураде или ураде на незаконити начин, парламент може, преко својих одбора или ад хок формираних комисија, да уради и исправи. Зато је важно и да у овим шелима послатичке групе буду равномерно засићене.

Српска радикална странка има снаге иовољно политичке мудрости да изражи политички консензус за доношење важних политичких одлука. То је начин да се постигне шолико потребна политичка стабилност у земљи.

Пише: Гордана Поп-Лазић

Србија је држава са демократском и државотворном традицијом. То потврђује и постојећи Устав већ у првом члану, у коме стоји да је Република Србија демократска држава свих грађана који у њој живе, заснована на слободама и правима човека и грађанина, на владавини права и на социјалној правди.

Овај Устав донели су грађани Србије и своје суверено право да одлучују пренели на своје слободно изабране представнике, народне посланике, очекујући од њих да обезбеде остваривање и заштиту националних интереса, поштовање слобода и права човека, социјалну правду и створе равноправне услове за напредак појединача и друштва у целини.

Предуслов за све је изградња демократије. Огледало демократије јесте парламент и правила која у њему владају. И онако како функционише парламент тако функционише и

целокупно друштво. Ако у парламенту влада насиље, насиље ће бити модел понашања целог друштва. Ако се у парламенту поштује мањина поштоваће се у свим сегментима друштва. Зато, ако се народним посланицима онемогућава да учествују у раду, ако се кажњавају због својих ставова, недозвољава им се и ограничава право да говоре, онда се шаље порука свим грађанима да ће бити кажњени ако мисле другачије, а ту је онда крај демократији.

Имајући иза себе тринаестогодишње парламентарно искуство, Српска радикална странка обећава грађанима Србије да ће се увек залагати за очување и даљу изградњу парламентарне демократије која је у последње три године, под влашћу ДОС-а, била озбиљно угрожена.

Разна ограничења права народних посланика, који представљају грађане који су их бирали, Српској радикалној странци су страна и неспојива са нашим поимањем демократије.

ПРАВО ИМЕ

Стога ће, уколико српски радикали буду представљали већину у будућем парламенту, свакоме бити омогућено да изнесе свој став без икаквих, сем политичких, последица, а само снагом аргумента, укрштањем различитих ставова можемо да дођемо до законских решења која ће створити амбијент за свеколики напредак.

Као законодавно тело, парламент уређује кроз законе све области друштвеног живота, доноси законе којима успоставља својинске односе, начин располагања имовином, радне односе, социјалну политику, начин и облике здравствене заштите, образовање и многе друге области друштвеног живота, не мање важне од наведених, водећи увек и превасходно рачуна о очувању и заштити националних интереса.

Извршавање закона парламент повераја влади. Ако влада не испуњава очекивања макар једног дела парламента, народни представници имају право да расправљају о поверењу влади и то право неће моћи нико да им ускрати, јер влада и министри у њој не могу бити старији од парламента и народних посланика.

Ко даје снагу народним посланицима? Грађани Србије који су пренели своје суверено право да о свему у њихово име одлучују, па и о томе какву ће владу имати.

Све оно што надлежни државни органи пропусте да ураде или ураде на незаконит начин, парламент може, преко својих одбора или ад хок формираних комисија, да уради и исправи. Зато је важно и да у овим телима посланичке групе буду равномерно заступљене.

Српска радикална странка има снаге и доволно политичке мудрости да тражи политички консензус за доноше-

ње важних политичких одлука. То је начин да се постигне толико потребна политичка стабилност у земљи.

Да би ово остварили, потребна нам је убедљива победа на предстојећим изборима. Потребни су нам ваше поверење изражено кроз гласове на изборима 28. децембра.

Ако задобијемо ваше поверење, створићемо услове да Србија постане модерна европска држава, а то подразумева ефикасну и јефтину државу укључену у све цивилне европске институције.

ХИТНО ИЗБОРЕ

ЗА СКУПШТИНУ ВОЈВОДИНЕ

Од установљења нове Јокрајинске скупштине, 2000. године, са њених заседања стапално су стапале вести које су узнемиравале јавносћ Србије

Демократска „опозиција” Србије је првом деобе власници донела одлуку да Војводину Јоклони председнику једне мале парзије, Лиге социјалдемократије Војводине, коју, по њеном политичком значају, у Новом Саду зову и „Биберче”, конроверзном Ненаду Чанку

Писац: Маја Гојковић

Од првог дана његовог избора за председника Скупштине, овај парламент је, до данашњег дана, разматрао питања и доносио политичке одлуке које нису у његовој надлежности. Врхунац свега била је Декларација о неотуђивим сувереним правима грађана и народа Војводине.

Оваква Декларација узнемирила је све грађане Војводине, посебно Србе, а реаговала је једино Српска радикална странка. Остале странке су ћутале зарад мира у кући ДОС, Чанак је подржавао Демократску странку у Београду, а Демократска странка свим срцем њега у Новом Саду. Као врхунски демагог, све време је давао изјаве које су, када је требало нешто озбиљно објаснити узнемиреним грађанима, биле неразумљиве, непрецизне, ваљда потцењујући интелигенцију бирача. Када није знао шта да ради, жељећи да замагли суштину његових одлука, посезао би за нападима на Српску радикалну странку, која је једина, од 5. октобра 2000. до данас, имала смелости да критикује оно што се дешавало у Скупштини Војводине.

Наведена Декларација је нарочито узнемирила Србе у Војводини, јер је појам народа намерно нејасно постављен. Срби су једини народ у Војводини и то је ваљда сасвим јасно и из тога се извлачи закључак да је замешатељство намерно направљено.

Српска радикална странка се залаже да се ником никаква национална права не могу и не смеју да ускрате. Покрајинске власти, малициозно већ три године, покушавају да спроведу своју идеју „народ Војводине”, јер се из тих идеја види неизмирени утицај бившег СКЈ, а постојеће аутономашке странке су и произтекле из поражених Титових снага 1988. године. Вође ових сепаратистичких партија су, очигледно, деца комунизма и они из личних интереса, пре свега економских, не желе да чују глас бирача који ће, 28. децембра ове године, гласати против овакве политике ДОС-а у Војводини. Бирачи у покрајини ће очигледно гласати, као што су то урадили гласајући за Томислава Николића, председничког кандидата Српске радикалне странке, за странку која схвата суштину националних и економских проблема овог дела Србије. Гласаће за Српску радикалну странку. Гласаће против идеје да Војводина још једном одлучује о својој вези са Србијом, јер се Војводина и није никада уједињила са Србијом, нити је чинила, нити чини, политичку или државну унију.

Српска радикална странка се, у својој предизборној кампањи, залаже за хитно расписивање избора за Скупштину Војводине. Желимо да зауставимо идеје аутономашких

странака, које су увек прерасле идеје аутономије и теже држави. Наша странка се само залаже за оно што желе и бирачи у Војводини. Теза о државности ни најмање не налази на одобравање, јер нико није 2000. године гласао, нити је посланицима покрајинске скупштине и вођама политичких партија дао мандат за тако нешто. Поготово не за малициозно разбијање Србије.

Политички врх власти у покрајини, жељећи да оствари своје посткомунистичке амбиције, не види, или не жељи да види, шта се заиста дешава у Војводини и коју политичку партију данас, већина бирача у покрајини, жељи да види на челу Скупштине и Извршног већа Војводине. По резултатима избора за председника Србије, очигледно је да је то Српска радикална странка, а то ће се потврдити и на предстојећим изборима за парламент Србије.

Војводина ће дати глас за безусловно очување заједничке државе Србије и Црне Горе, за модерну Србију, јаку локалну самоуправу, за настојање да се укину сви симболи и узроци подела и дестабилизације наше државе. Војводина ће дати глас за Српску радикалну странку, јер зна шта хоће, зна да жељи да јој од Нове године буде радикално боље.

У ОДБРАНУ РЕПУБЛИКЕ

Оноћ дана када неко, зарад јефтињињих њолићићких љоена, поштавише ћајир којим се враћа имовина Карађорђевићима, можемо бити сигурни да ће на нашу адресу саштићи барем две стотине хиљада (200.000) захтева за повраћај имовине. Сви ће бити из Немачке, али на чистом српском, да се кладимо

Ој нај Енглез што је засео на Дедињу, опет би да буде краљ. Или, прецизније, она његова Гркиња би да буде краљица. Изабрали су прави тренутак, мисле да је народ нервозан што Србија нема председника, па ће бити много срећнији када њих двоје наместе круне. Аргументи су им хвале вредни, те најбогатије (нордијске) земље су још увек монархије, па све до кључног – да је много лепо живети у краљевини.

А никад веће сиротиње у Србији. Досманлије је опустошиле к'о Немци и османлије заједно. Продали и затворили и оно мало што је радило, народ нема хлеба да једе, а Аџа би да се позлати. И она његова, наравно. Наравно, његове претензије на непостојећи престо врло добро су помогле извесним фосилним остатцима да покушају са повратком на политичку сцену са које су одавно испали. Шта би они друго, осим монархије, могли да понуде бирачима уочи 28. децембра? Рачунају да ће се између оволовико Срба увек наћи и неколико оних који су емотивно, без неких ваљаних разлога, везани за круну. Онако, без размишљања, зато што им је деда био за краља, што је та титула била прст у око комунистима, зато што је у бакиној кући лепо стајала краљева слика поред славске иконе. Зато што то мирише на неку лепу прошлост коју убише два пута, прво у Марсеју, па још једном у Београду. Мада, пре ће бити да се ради о самоубиству. Никад не треба заборавити да је Ачин тата Пера, у августу 44. године, преко радио Лондона, позвао Дражине четнике да претрче код Броза. То је епизода која је данас готово непозната, систематски је обрисана из народне свести, што је неопростиво, јер много је оних који су због тих речи подигли руку на себе. И сада се продаје иста заблуда, по систему да су прави Срби само они који су за монархију, а да су њени противници, следствено таквој логици, странци у Србији који сплеткаре против праведног краља, не само да не би сео на престо, него да на тај начин стопирају економски напредак овдашњег народа. Као, нико то осим њих, правоверних и аутоhtonих не разуме, без краља не ваља и тачка. На сцени је један крајње комунистички метод, избаци се парола о којој се не расправља, а онај ко се усуди да тражи објашњење, зачас се проглашава странцем. Све су то изузетна достигнућа ових великих демократа, а када им се спомене референдум, ту је крај приче. Не, за њих референдум није демократско средство. Монархију би требало да уведе парламент, ваљда рачунају да ће им дати зелено светло онај хоћу – нећу Коштуница. Иако је чинјеница да Коштуница није сачувао Александрову Југославију до повратка Аџе Гиџе, ипак је помогао да се овај усели на Дедиње, што би могао да буде знак наклоности пре (евентуалног) подизања руку у парламенту. Али, видеће Аџа Гиџа шта то може, а не мора Коштуница.

На Милов млин

Ови помодари који су постали монархисти, јер то повлачи знак једнакости са некаквом салонском господом и високоинтелектуалном елитом, бар у њиховом мозгу, немају намеру да се изјасне шта ће бити са Црном Гором, на пример, ако нас неком преваром ипак угтурају у монархију. Зар то не ће бити убрзивање чисте енергије већ поступалом Ђукановићу, којем је рок употребе истекао, којег се и његови спонзори одричу. Опет ће да гракне о некаквом великосрпском шовинизму који би да пороби Црну Гору, поново у лику Карађорђевића. Да је овај Аџа Дедињски барем Србин, па би некако могли и да скватимо црногорске сепаратисте. Овако, бићемо опет без кривице криви, баш као у прошлом рату. И ујединиће се око Мила и Шиптари и сви остали угњетени грађани Црне Горе да одбране своја огњишта од великосрпске немани. И ето нама опет у госте CNN-а. И оде Црна Гора, преко ноћи, краћим путем. Отићи

ће одвлачећи са собом стотине хиљада Срба, који су се после више од деценије, напокон ове године, на попису, усудили да се изјасне као Срби који то јесу и увек су били. Ето то је штеточина, мајор енглеске војске, који се уселио на Дедиње, толико му је стало до народа, толико без њега не ваља. А са њим Бог да нас сачува.

Желимо да верујемо

Знамо ми да је све у божјим рукама, па ће тако и ова ствар са монархијом да се смири, да нађе своје место у хроници заблуда и подвала. Само нам није јасно, нама републиканцима, коме је то у цркви стало да подели овај народ, народ који је једва, после више од пет деценија, почeo да пуни цркве, да славу слави, да се помало и придржава хришћанских начела у животу. Све је то напредак у односу на атеистичку временску рупу у коју смо упали доласком Броза у Београд. Уместо да се ово ново, вредно али још увек неизвестно, народно расположење негује, позивом за успоставу монархије грубо се цепа народно биће на два супротстављена дела.

Без обзира што је лично патријарх српски, његова светост господин Павле, затражио да се монархија поново усностави, желимо да верујемо да је неко други, у његово име, написао и потписао ово писмо. Просто је невероватно да из столице Светог Саве стигне оваква порука, са места које је уједињава, мири и прашта стигао је потпуно супротан позив. Недопустиво је да се црква меша у политику, последице оваквог чина могу бити катастрофалне пре свега за саму цркву. Да је то заиста тако, види се на једном примеру из недавне прошlosti. Још се нису стишли негодовања због тога што је, уочи одласка српске делегације у Дејтон, патријарх препоручио да све Србе заступа Слободан Милошевић. Како смо у Дејтону прошли, зна се, а ово патријархово посредовање данас се спомиње са негодовањем, нарочито у Републици Српској. Што је за Српску православну цркву још лошије, добар део тамошњег свештенства је у данима после Дејtona јавно изражавао своје неслагање. Овај пример изгледа није отрезнио политиканте унутар цркве, који изгледа немају намеру да се баве својим правим послом, за који су школом и животом определjeni. Понашајуји се као политичка партија, црква се доводи у ситуацију да и она зависи од броја гласача, а тај број ће бити идентичан броју определjenih за монархију. Значи, занемарљиво мали. Чак и да није тако, да се за краљевину определи много више грађана Србије, у оној преосталој популацији републиканца, црква би имала огорчене и упорне противнике, који би управо њу кривили за рестаурацију давно потрошene идеје, оличене у странцима који се паразитски издржавају од народних парса.

Зар нам треба још подела? Зар то хоће наша црква, под чијим кровом смо сви једнаки, пред чијим олтаром престају све политичке расправе? Прошло је скоро 60 година од завршетка Другог светског рата, а на телу Србије још није зарасла рана коју су јој ископали партизани и четници, а ево већ се нова отвара. И лаж је да та нова подела иде управо том линијом, нарочито онај њен део по којем су четници генетски монархисти. Било их је и са таквим осећањима, али ретко који је остао такав после оног црног августа 44. године.

Србија и сви Срби, данас су у толико тешком положају да је прави луксуз подела на гробаре и делије, а камоли на републиканце и монархисте. На Косову и Метохији убијају нам децу, на јуту Србије вијоре се заставе са црним гавранцима, Републику Српску гурају под исламску власт, први пут у историји Србије на њеним границама је хрватска војска. Бе-

ду и апатију, настале досманлијском распрадајом и диктатором, да не спомињемо. А они би краља. Јер без њега не ваља! Тако смо, напокон, добили научно објашњење за баксуз који нас не заобилази све ове године. Краљ би то средио очас. Вероватно као ономад са бановинама, на основу којих Хрвати и данас тврде да су закинути авнојевским границама. Толико је лепо била исправљена она њихова кифла, да и данас цвиле за том својом, поклоњеном, бановином.

Зато, и због много чега још, не да желимо, него морамо да верујемо, да патријарх српски његова светост господин Павле, није сам дошао до ове идеје, него је изманипулан од слабомислећих, плитких људи, каквих је увек много у близини великих личности.

Аџа враћа Швабе у Војводину

Уочи избора за Народну скупштину Републике Србије заиста треба стати у одбрану републике. Без обзира што је у овом тренутку монархистичка претња наизглед безопасна, мора се сасећи у корену. Ето, већ је једну штету учинила, нарушен је углед цркве који је вековима био беспрекоран. Следеће штеточинско деловање може да нас кошта много опипљиваје. Наиме, дедињски Енглез води две паралелне битке, да се устоличи и да се докопа дворова и имања. Млакоња који му није сачувао Југославију, делимично му је испунио жељу, дозволио му је да подстанари без кирије. У таквим околностима мали је корак до књижења на Адино име. И још мањи до повратка Шваба у Војводину. Што ће да кошта и то дебље него Дедиње. Чак је и ова отерана власт избегавала да спомиње денационализацију, иако је то гро

КРАЉ ИБИ ДРУГИ

ДРАГИЧКА

ВАДУУУ!
ДО 2103.
ГОДИНЕ, ЈА
НАУЧИТИ ЈЕЗИК
МОЈА ТАТА!

могласно обећавала док се није докопала фотеља. Са своје стране, подунавске Швабе, како сами себе зову, уредно се окупљају у својим удружењима на извору Дунава и будно прате развој ситуације на Дедињу. Оног дана када неко, зад јефтиних политичких поена, потпише папир којим се враћа имовина Карађорђевићима, можемо бити сигурни да

ће на нашу адресу стићи барем две стотине хиљада (200.000) захтева за повраћај имовине. Сви ће бити из Немачке, али на чистом српском, да се кладимо. Што је најгоре, имаће сва права, без обзира да ли постојао или не, закон о денационализацији. Јер, пред законом су сви грађани једнаки, сви људи света су исти, зар не? Ово може да звучи јеретички, али по свим међународним стандардима, иностраним и домаћим законима, по овом питању заиста постоји знак једнакости између фолксдојчера и Карађорђевића. Према томе, ако монархији уз помоћ цркве изгуреју свој пројекат и крунишу свог пулена, аутоматски на дневни ред долази питање његовог смештаја. Аргументе није тешко предвидети, градаџија би почела са „није у реду да нам краљ буде подстегнен“ до логичког закључка да је сасвим нормално да му се препише дедовина. И ето Шваба. Баш брига судије у Стразбуру што се Аца позлатио, ако држава врати једним, мора и другима. Не постоји закон на свету који признаје овакав преседан, ето у шта нас гура залагање за монархију.

Нема ту никаквих олакшавајућих околности. На пример, натеран једном приликом да спомене денационализацију, одлазећи Ђелић је изнео план по којем би део имовине првобитним власницима надокнађивала држава, по сопственој процени вредности стана, куће или земљишта, а други (мањи) део би отплаћивали, на вишегодишње рате, садашњи власници. Е, неће моћи, све и да прође ова немушта денационализација. Како једним, тако и другима.

У сваком случају, изврдавање неће помоћи, без обзира како се Аца укњижи, цела ствар ће сигурно завршити у Стразбуру. А онда следи заплена имовине ове земље у иностранству и сличне ствари којих смо се нагледали протеклих година док нам није ваљало без краља.

Једини прави лек је превенција, не упуштати се у повраћај имовине Карађорђевићима, ни по коју цену. Кокетирање беспослене господе са монархијом, по дедињским салонима, прерасло је снобовску забаву када се проширило и на београдску митрополију. Постало је опасно и ако се на време не отрезнимо имаће катастрофалне последице по народ и државу, по свим основама.

Први корак мора бити учињен већ 28. децембра, када ће глас за проверене републиканце бити гаранција имовинске и сваке друге сигурности. Биће то крај једне неодговорне трач - рубрике која се неоправдано уселила у политику. Иначе, са краљем још горе!

Огњен Михајловић

Став Српске радикалне странке по питању монархије је кристално јасан и одавно познат најширој јавности. Још је у првом програму радикала, из претпрошлог века (1876.), записана цивилизацијска тековина да се „вера не меша у државне установе“. У тој ствари су српски радикали постојани. Покретање овог питања у времену неизвесности, када је земља изнутра осиромашена тешком економском кризом, а њен територијални интегритет извана угрожен окупацијом Косова и Метохије, врло је неодговоран чин који може погубно да се одрази на неопходно јединство целокупног српског народа. Зато је најбоље ово питање одложити за нека бола времена.

Ово питање могуће је разрешити само референдумом, никако у скупштини, како предлажу заговорници монархије. Референдум је најдемократскиј израз воље једног народа, што се мора поштовати када се покушава променити друштвено уређење земље.

Важно је скватити битну разлику између монархије и републике која је изражена у нарушавању демократских начела на којима почивају сва модерна друштва. Монарх не подлеже законима, бар не у оној мери колико остали грађани. Затим, успостављањем монархије не производи се само један човек у врховни ауторитет, већ читав низ оних који га наслеђују само на основу крвне везе. Ауторитет монарха, иако ограничен Уставом, у сваком случају може бити злоупотребљен у различitim политичким ситуацијама, што је у нашем случају више него извесно. Дакле, успостава монархије није само претња за републику. Што је неизмерно опасније, она је директна претња демократији.

Осам ових на унутрашњем, предлагачи су покренули и низ других контроверзи на спољно-политичком плану. На пример, ниједна православна земља нема државно уређење које предлажу наши црквени великодостојници, што је опет затварање према једном делу света, и у неку руку јерес са којом се не остварују православни интеграциони процеси.

Према томе, дилема између републике и монархије уопште не постоји. Право питање је како ће црквени великодостојници објаснити зашто су уопште упутили овај предлог.

Др Милан Пак, професор Правног факултета у пензији

ДРЖАВУ НЕ ЧИНЕ ПОЈЕДИНЦИ

Државни атараш, условно речено, чине мали људи. У свакој држави он је свемоћан, али он мора шако да буде организован да брзо и ефикасно решава сивари, да грађани не осећају да их он низводишишава као јединке, већ да им он излази у сусрет. Кључ свеога лежи у нераду и нереду, друштвеним судском, финансијском. Највеће оштрице после Платона и Монитескјеа у настој земљи је извршила власиј, која је постала јако моћна. То ћовачи велике невоље. Ниједна земља није идеална, али се шак ради на што да се она приближи неком идеалу

- **Можемо ли данас, с обзиром на све што нам се дешавало, говорити о међународном праву?**

Последњих десет година наше друштво претрпело је страховите потресе. Иако странци сада покушавају да прикажу да је рат на простору бивше Југославије, био је рат између поједињих држава, све је то исфабриковано још давно на метањем авнојевских граница. Настао је један неред који је подгреван унутрашњим сукобима не само сукобима између бивших република, већ и сукобима унутар поједињих делова Србије. У таквој ситуацији, једне подељености, дешава се оно што и пред други светски рат, долази до несугласица, којима је доста допринела нетрпљивост између припадника различитих вера. Бројне несугласице ометају изналажење компромиса којима би били помирени различити интереси поједињих групација грађана, тадашње Југославије. Када говоримо о свему што нам се дешавало увек започињемо: а онда смо се посвајали. Нисмо се ми посвајали већ су на томе други радили. Та чињеница све више долази до изражaja. Ја увек наводим да се од растурања федералне државе брани свим средствима. Ако се другим државама то право признаје, поставља се питање зашто се нама оно није признало. Имам пријатеље у Америци, професоре међународног права, који, када разговарамо о томе, признају да међународно право заправо и није право.

- **Какво је стање унутрашњих друштвено – економских односа?**

Друштвенополитички односи у Србији су у нереду. Изабрани органи извршне и законодавне власти нису обавили посао, који је од њих народ очекивао када их је бирао. Народ је, пре свега, очекивао да се приступи реформама друштва и државе, али до тога није дошло. Данас је систем државног и друштвеног уређења такав да људима не пружа нимало сигурности и извесности за један релативно миран живот, који би за скромне људе био задовољавајући.

Мора да се призна да је ДОС, доласком на власт, добио једно тешко наслеђе, земља, измучена санкцијама, разрушена, односи поремећени, народ посвађан. Али, поставља се питање да ли је то доволно оправдање за оно што није учињено. Када би били идејни људи на власти, то би могло да се прихвати, рекли би: ето неуки су, нису знали. Међутим, ствари нису толико безазлене. Не можемо да кажемо да они нису користољубиви људи, да су идејни, поштени, да су дошли само да преуреде односе. Ви данас у Србији можете да видите нешто врло необично, један невиђени луксуз. И то луксуз који се стекао за кратко време, за три године. Нисам видео никдега у свету да се за тако кратко време неко обогати. Пре неколико година, у мојој улици моја кола, голф двојка, била су очиљива, сада се голф тројка не примећује од

осталих кола која буду очи. Хајде да су у питању двоја, троја кола, али у питању је на стотине таквих аутомобила. Обичан посматрач види да се између фондова зарада ствара једна велика неравнотежа. Једни имају превише а други премало. Оних који имају превише је веома мало и то неваља. На политичкој сцени Србије све се пореметило. У мојој улици стоје паркирана кола која вреде стотине хиљада евра. А ја могу да кажем да сам пристојно зарађивао, сваких пет година могао сам да уштедим за нова кола, али никада нисам могао да зарадим за такав луксуз. Таква кола, која данас виђамо, треба зарадити. Њих поседују најбогатији људи у Америци и Европи. Овде није такво благостање па да можемо да кажемо: ствари су се толико промениле набоље да је могуће брзо богаћење. Држава нам се у потпуности издиференцирала на веома богате и веома сиромашне.

Цео амерички систем криминала није пао захваљујући раду и способности полиције, али то је само прича за јавност. Порези су ти који су одиграли кључну улогу у томе. За порезе нисам стручњак, али могу да кажем да је јако слаба контрола наших пореских обвезника. Нисам видео до сада ниједан пропис којим би се стало на пут злоупотребама. Американци прате сваку уплату, која у години премешти пет хиљада долара, не у земљи већ у свету. Не можете ви новац да пребацујете преко Кајманских острева на разне рачуне по свету. У свету је све измишљено, и све што вам падне на памет можете решити, само треба довести правог человека. Требало би променити ствари да администрација и извршна власт буду ефикасније. Једном речју, треба ангажовати професионале који добро познају одговарајуће стручне послове и који могу да их брзо и ефикасно обаве. Шта мислите одакле федералној каси Америке сто милијарди долара за међународне односе? Сада се ја питам одакле таква богатства која су свуда у свету незамислива, и то не она стицана десет година. Одговор не треба да дам ја. Како у Србији има одједном толико новца да може све да се плаћа. Наша земља је имала богате јавне фондове, и довољно девиза да усагласи дугове и потраживања са иностранством. Нисмо имали ни већи буџетски ни платни дефицит, како у унутрашњим тако и у међународним платним односима. Ти су фондови сада празни. Постоје само резерве Народне банке, од којих привреда нема никакве користи, јер се највећи део тих резерви користи за буџетске расходе.

Оно што ми сада имамо је привидан однос динара и страних валута што ће се сигурно одразити на повећану инфлацију и све већи платни дефицит са иностранством.

- **Не чини ли вам се да државу чине поједињци а не институције?**

То је један волунтаризам који је постао правило. Моћни људи на положајима сматрају да су толико моћни и недодир-

љиви да могу да бирају са киме ће да разговарају. Таквих примера у пракси има много, а и сам сам имао такво искуство. Причју ми други људи, који су покушавали да дођу до министара и разних државних чиновника, да никада нису успели у томе, а поготово ако су биле у питању деликатне ствари. Тито је радо разговарао са сељацима, а имао је толико моћи да то избегне. Слушао је и ружне ствари. Не може политичар само да сведе свој рад на обећања. Да не би изгубио контакт са стварношћу, мора да одржава контакт са својим бирачима. Радикали немају власт, али долазе им људи са разним проблемима, јер имају у њих поверења, а то много значи. Политичари у СРС-у импонују по мирноћи. Они говоре о тим свакодневним стварима, имају самоувереност, данас то сви мере. Сваког дана, и поред ниских удараца, као што су Томи покушали да припишу да је ратни хушач, осећа се да странка добија на снази и популарности. Када сам долазио у странку возио ме један таксиста, и када је чуо где идем није желео да ми наплати. Било ми је драго због тога па сам га и чистио. То све улива човеку поврење.

Државни апарат, условно речено, чине мали људи. У свакој држави он је свемоћан, али он мора тако да буде организован да брзо и ефикасно решава ствари, да грађани не осећају да их он ниподштава као јединке, већ да им он излази у сусрет.

• Постоји ли у нашој земљи правна сигурност?

Људи осећају да не постоји пра-вна сигурност и приступачност народу. Политичарима се на телевизiji постављају питања или се, снимају се само она која су позитивна. То тако не може. У извесним ситуацијама, када је потребно донети судбиносне одлуке по нацији, ја могу да проценим, шта би урадио на месту тог што доноси одлуку, али ја да одлучујем хоћемо ли да изведемо пуч, да изведемо војску, не бих имао храбrosti. Неко би рекао другачије. Код таквих ствари прибегава се одређеним инструментима поznатим у свету, референдумима. За што бежати од тога? Хоћете ли у рат, приватизацију, хоћемо ли овај или онај услов, све то може да се одлучи на референдуму. Нека народ одлучи, а политичари спроведу. Навешћу вам још један пример. Највећији правна земља је Швајцарска, француска, немачка и италијанска подручја се не трпе уопште, али та нетрпљивост не долази до изражaja јер систем власти у Швајцарској има врло ефикасан механизам спречавања свих инцидената, због различите националне припадности. Мало је позната чињеница да је, пре пар десетина година, кантон Женева покушао да се отцепи од осталог дела Швајцарске.

Међутим, муњевито су интервенисале федералне јединице и такав покушај је осуђен. О том догађају нико није информисао домаћу и светску јавност, тек се касније нешто више о томе сазнало. У изградњи овог система власти у Швајцарској већина закона се доноси на основу референдума. За разлику од Швајцарске, ми смо само у пар наврата расписали референдум, икако је за тим било потребе и пре и после распада Југославије.

• Како оцењујете приватизацију?

Приватизација се спроводи неспретно и брезпето. Сумња у њену законитост, која се јавља, забрињава. Приватизацију спроводе људи о чијем искуству ништа не знају. Долазе људи из иностранства, и улазе у све тајне нашег привредног система. Међутим, они се се не заустављају само на томе већ од нас траже и све војне тајне. Када се сагледају све ствари, онда испада да ми нисмо више држава. Да нисмо држава сведоче и многе друге ствари. Путем штампе осуђујемо људе, пре доказивања њихове кривице. Када тај неко, о коме се писало све и свашта, сутра изађе из затвора, може да тужи државу. Кључ свега овога лежи у нераду и нереду, друштвеном судском, финансијском. Највеће откриће после Платона и Монгескеја у нашој земљи је извршила власт, која је постала јако моћна. То повлачи велике невоље. Ниједна земља није идеална, али се ипак ради на томе да се она приближи неком идеалу.

• Одакле ви у Српској ради-калији страни?

Био сам комуниста, користећи то чланство за неки свој професионални и приватни мир. На тај начин нико ме у мојој професији није узномирао и ја сам могао да се посветим свом раду, који је за мене одувек био врло битан. Више од 40 година провео сам у прошвети, као професор на Правном факултету. То је десетине хиљада студената. Неки моји бивши студенти су сада често у медијима, поготово они ко-

ји се баве политиком. Увек сам се трудио да добро и поштено радим. Никада нисам дозволио себи да се искомпромитујем. Нисам чак дозвољавао да ме службени аутомобил вози до факултета или до куће, било ми је стало до мишљења колега, студената, компија. Као јавна личност, која има велики утицај, и човек са великим искуством жеде сам да дам свој допринос за проналажење пута за излазак из кризе, како друштва тако и државе. Један дан саопштио сам својој породици да желим да се бавим неким корисним радом, сели смо и на састанку породичног савета ја сам се определио за радикале.

ЗА ДЕМОКРАТСКУ И МОДЕРНУ СРБИЈУ

Програмски садржаји Српске радикалне странке, као модерни и савремени облик „ућуша за акцију”, реална су и целовита основа за изградњу демократске Србије са модерним инситијуцијама, владавином права, стабилном економијом и брзим развојем. Једном речју са прогресивним развојним процесима у свим сферама живота и рада. Програм у дводесет шачака, који странка нуди за изборе (28. 12. 2003), представља најсажетије јединство „актуелне и реалне синтезе” страначких програмских одредељења на чијим основама тежимо да окончимо најкраеативније снаје Србије и што већи број грађана. Ангажовањем скоро свих који умеју и знају, Србија може остварити преород и убрзано изаћи из дубина понора у који је ДОС (три године) увлачио, намећући скоро све „асекше и нивое” економског и друштвеног хаотичног пропадања и унишавања. На нашу несрету, досовци су то чинили и у име савремених облика колонијалне почињености и зависности афирмишући нове облике, форме и садржаје мешања међународне заједнице, засноване на принципу учена и почињавања.

Пише: проф. др Сретен Сокић

Пред нама су незаobilазне радикалне и дубоке демократске промене, измене карактера економских и политичких основа изградње система. Истовремено, грађанима је јасно да је трогодишња, такозвана реформска, економска политика донела са собом дубоку кризу. Српска радикална странка се не залаже за нову фазу, већ за из основа ново конституисање не само економске политике већ свих претпоставки за развој и прогрес.

Досовска одлазећа власт није само оставила свеколику пустош, хаос, тешко надокнадиву пропаст, економско-социјални крах, већ је нашу земљу упутила на последње место (према развојним и другим варијаблама) у Европи, удаљујући је све више од најсавременијих промена.

Сопственим снагама ка савременим променама

Утврђивање стратешких активности радикалске власти за равноправно и креативно укључивање у савремене светске економске, тржишне и развојне токове неминовно упу-

ћује на познавање друштава (и њихове конституције) нашег доба, оних који се као доминантни манифестију на почетку трећег миленијума. Намеће се потреба за сазнањем стварних услова и претпоставки друштвеног прогреса, нових и капиталних чињеница технолошке и материјалне производне моћи до којих се постојано подиже човечанство, култура и цивилизација народа, општа условљеност напретка људских заједница у сложеним противуречностима, али и многим кумулираним конфликтима досадашње историје.

Без двоумљења, мора се прихватити чињеница да су се бројне неочекиване драматичне промене у савременом свету одиграле на самом размеђу векова, а посебно обележавају век у коме живимо. Експанзија на тлу капитализма, нова економско-политичка слика света, упорно и повремено суворо наметање ужих и ширих регионалних и геостратешких интереса. Доминирају нагле и недовољно проучене промене на тлу транзиција у земљама „постсоцијализма“. У већини њих крај транзиције се не назире, а криза увећава све дубља и све дуготрајнија.

Наши земљи је ушла у нови циклус готово потпуних реформских неуспеха. Досовска „реформска“ искуства представљају прави „рудник“ емпиријских извора за научну обраду и истраживање са богатим показатељима промашаја и чистих у образиља о успеху експеримената западних ментора. „Постиборна“ власт мора посебну пажњу посветити критичком сагледавању и реалној оцени наше праксе транзиције и нагомиланим проблемима у вези са даљим активностима и стратегијама на овом плану. А све у поређењу са савременим тенденцијама и светским токовима. Савремена решења, мерена у помацима светских прогресивних тенденција, разбијају домаћу летаргију, инерцију, недоследност, погрешна предвиђања, лажне представе, „чуда сопствених промена“. Отуда се поставља аналитички задатак: оценити савремене светске тржишне токове новца, капитала, нове економске облике импулса машинерије и аутоматизације, најсавременијих епохалних промена, а све у међусобним везама и сплету садашњости и наше транзиционе будућности, а не прошлости.

У историји развоја Србије остаће незаборавна, са погубним последицама, сервилност досовца према међународно некоординираним наметањем ставова и „помоћи са условљавањем“. Посебно су утицајни актуелни динамички садржаји улоге међународне заједнице, која се веома успешно комбинује од класичних уцена до примене стратегије „топло-хладно“, напоменама о увек из основа повампиреним амбицијама, сецесионистичким тенденцијама, територијално и стратешки промењивим стратегијама, одложеним ефектима, претњи хаџким оптужницама и др. Како, у контексту такве праксе, објаснити данас посебно актуелне идеје уставног преуређења Србије (исказане као такозвана регионализација без Косова и Метохије) већ као међународно договорени пут и признање учешћа у политичком преврату низа сецесионистичких партија и њихових непосредних захтева, координираних од бројних актера, од појединача у име међународних институција, појединачних држава и светских интеграција. Ради се о свима онима који модел (не) могућег воле да виде и доживе као догађај ван својих граница. У том контексту доминира заустављање свих процеса економске реформе, спречавање „имплементације“ тржишне (у савременом смислу утврђених објективних и научно идентификованих тенденција и праксе понашања) економије у тзв. транзију, уз склизнуће ка државном „прагматизму“ у регулисању друштвене праксе.

Отуда је програмско определење Српске радикалне странке укључивање у савремене светске економско-тржи-

шне, финансијске, информативне, технолошке и друге токове, али не некритички и подвигнички, већ уважавајући наше „компаративне предности“, државне и националне интересе. На овим основама странка нуди отварање и сарадњу са бројним земљама света, Европском унијом, међународним, регионалним и другим економским интеграцијама.

Наши стварности и најновије дилеме

Наши удаљавања од ових реалности могу бити ненадокнадива у развојном и реформском смислу за реалне услове, могућности и амбиције. Више је него јасно да је кашњење у овим процесима готово ненадокнадиво.

У том послу не могу се забићи актуелне појаве фетишизације „свега постојећег и постигнутог“ као транзиционог, међународно прихватљивог, а тиме и валидног. Као да досовска власт не признаје да је сурвала наше потенцијале и вредности у провалију уништења. Уз крајње примитивно и вулгарно величање и самохвалу сопствених трагичних неуспеха.

Стога ће наша Странка, уколико победи на изборима, понудити реално и егзактно, аргументовано и научно, разветљавање достигнутог нивоа транзиције у нашој земљи, а посебно савремене досовске резултате, која се креће од области производње, својине, бројних аспекта приватизације предузећа и банака, државних амбиција у областима јавних финансија и јавне потрошње, тржишта, интернационалних веза капитала (робе, услуга, технологије, лиценци, жигова и др.), светских финансијских институција, економских регионалних и светских интеграција, до других међународних условљености економског поретка, економске и развојне политике. Готово је немогуће разумети храброст незнанца и некритичког уважавања обиља иностраних и домаћих стратегија промена.

Анализа ефеката економских и друштвених аспекта транзиционе праксе указује на обиље непланираних и неочекиваних (од власти) контроверзи који попримају обиље кризних момената. Досадашња искуства показују крупне недостатке нашег савременог тока промена, затим контроверзних и погубних захтева ММФ, Светске банке и других светских институција и организација, захтева развијених држава Запада као и садржаја реформи и постигнутих резултата трогодишње власти ДОС-а.

Штавише, актуелни проблеми транзиције у нашој земљи исказују одсуство оригиналног и прилагођеног модела. На делу су имитације и жалосни, а понекада и наивни, пројекти (не)реформи уз даље увећавање кризе. Ови општи узорци кризе не леже само у одсуству реформског законодавства већ и у тенденцијама (не) спровођења политичких и системских (не) опредељења. Они су повезани с бројним факторима и чиниоцима унутрашњег и међународног садржаја. У суштини, ради се о кумулираним проблемима и негативним утицајима. Досадашњи фијаско реформских промена (о којима се говори у програму наше странке од двадесет тачака) нема оправдања и биће га тешко надокнадити. Бројне су оцене које доказују да је утицај међународне заједнице готово пресудан и неретко кријат „креативном деструкцијом“ или да су досовске „нормативне креације“ далеко од имплементације.

Реалност промена – нормативно и стварно

У досовској пракси одсуствује облик процеса изградње норми, правних института и решења у смислу правне ваљаности и прихватљивости, потпуности или непотпуности, наметања или форми „демократског“ усвајања, али као неза-

обилазна суштина широког спектра промена. Са тога аспекта, не само да се уочава већ и намеће веома изражена оријентација, која је прерасла у својеврstan феномен, бројних и честих, половичних и парцијалних законодавних промена (односно измена и допуна постојећих, доношење уредби без броја и међусобне усаглашености и др.) и у пракси готово идејно присутног отпора њиховом остваривању.

У условима непостојања уставно-правне стратегије, правне обухватности и јасноће тзв. реформских норми, њихове међусобне неусаглашености заштитава се сукоб интереса чак и оних снага којима привидно одговара управо тај и такав „правни амбијент“. У овим условима намеће се питање: како у тим противречним, конфликтним условима, пуним импровизације и вулгаризације изградити политичку, идејну, акциону, научну, стваралачку и др. целину широке друштвене акције а да она, по себи, не значи у својим појавним облицима обнављање бирократске самовоље?

Актуелне уставнopravne проблеме карактерише:

– Потреба изградње егзистентне уставне конституције Србије и адекватне модерне системске изградње, као и економског јединства са Црном Гором;

– Крупни раскорак између нормативног и стварног у сferи политичког система. Стварна локација власти и токови политичког одлучивања битно се разликују од онога што је предвиђено уставноправним нормама. Многи центри политичког одлучивања су ваниинституционални, а низ конкретних одлука и норми се не поштују нити се примењују било какве санкције због њиховог кршења. Функционисање уставноправног поретка у сферама фундаменталних реформских области је у потпуности „отказано“;

– Несрећеност, која се граничи са хаотичношћу, у нормативном систему на подручју економског поретка, привреде, мера економске политике и др. Ту постоји шума непотребних прописа, међусобно неусклађених, често противречних, а у последње време међурепублички супротстављених (увођење марке као средства плаћања у Црној Гори) и условљених (хармонизација пореских, царинских и других репу-

блничких прописа). Нормативни систем, који регулише системску целину у области привреде, новог економског поретка, својинске односе, тржишну, банкарску, развојну и друге компоненте, није уобичајио своје одредбе. Очекују се нова уставна решења у Србији а тиме програмска определења о циљевима и путевима изградње новог економског система;

– Због слабости у нормативном систему у сferи државе, политиције, правних и политичких институције, карактера економског поретка, приватизације, тржишта (рада, капитала, хартија од вредности, робе) и др. – дакле недовршености, неусклађености, непопуњености, празнина, остављено је много простора за арбитраност, волунтаризам, самовољу, импровизације и злоупотребе, које је могуће уочити у низу транзиционих подухвата, процеса усмераваних ка успеху и општедруштвених промена у нашој пракси.

У том циљу су програмска определења Српске радикалне странке, везана за ургентне нормативне измене, обухватна, целовита, функционална, али и јединствена, заснована на научној обради и реалним друштвеним могућностима.

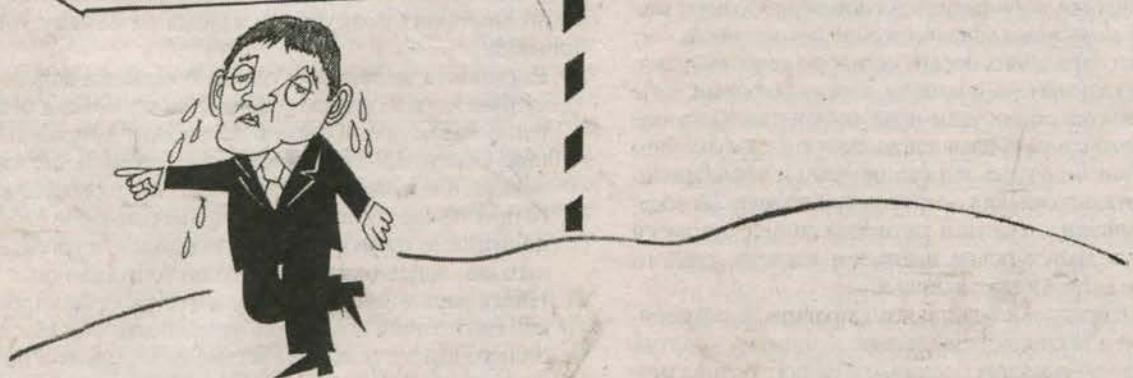
Могућности класичне државе у овим процесима су јасно реално „омеђене“ и ограничene (уставно, законски, демократски, економски и др.). А тиме и улога и снага државних институција, поједињих центара моћи и актуелних политичара, који су још увек у министарствима и на власти.

Застрашујућа и конзервативна улога досовске власти – ширење функција и улоге државе и њеног апарат

У нашем готово бесконачном сутону јавила се досовска власт, али сада подељена у неколико предизборних коалиција, са новим плановима и „погонима“, новим практичним погледима на правце и моћућности широких транзиционих процеса. Веома брзо, готово преко ноћи, ове коалиције првидно нуде афирмацију и доминацију, класичних и допуњених државних метода деловања, примену монопола сile, не само као обика новог социјалног дијалога, већ и алокације

ДУГО ПУТОВАЊЕ У ЈЕВРОПУ

ЕЕЕЕВРОПСКААА УНИЈАА

економских и материјалних ресурса, утврђивања цена, запошљавања и др. Очигледна је амбиција заживљавања праксе свеколиког подржављења и субјективизма, политичке и економске манипулатије, готово неограниченог сарказма међународне „компоненте”.

Јасно је да досовци нуде даљу афирмацију и наметање специфичне државне економске политике, коју је карактерисао и карактерише низ негативних одлика, уз јачање тенденција монопола политике над економијом. Држава се, за ове три године, наметнула као искључиви и једини субјект – „нормална појава” – као једина сила која опредељује привредне токове, судбину привредних и других пословних субјеката чије се економске одлуке реализују не по економским и законитим критеријима већ по партијској припадности и повлачењу непремостије границе према свему старом као „неодрживом, назадном, ретроградном, бесперспективном”.

Живимо у државном поретку и процесима у којима се сам државни апарат представља као највигитанiji „економски организам” репродукције и развоја у време даљег општег пропадања и друштвеноекономске декаденције. Економске функције државе се шире, залазе у хоризонте економије са несагледивим (за сада) импликацијама по регуларан, законит и оптималан организован привредни живот и економски поредак. Не могу да буду прихваћене ни као допринос и допуна економије промена. Овако изражено „присуство” државе у економским пословима далеко је шире од економске политике коју данашња економија познаје или пак савремени економски мислиоци сматрају могућом.

Ова „ревност” државних органа остварује се уз неодрживе аргументе да то захтева и намеће логика реформи, да је то посебан прелазни облик једне нове економске политике, која се не заснива само на баснословном и стално растућем буџету, уредбама, одлукама, неограниченим и неконтролисаним понашањем државних органа, већ и на низу „безбедносних зона” очувања власти и гаранција да ће економски актери уважити међународне интересе, погледе, разлоге једне гигантске акције и претсказања.

Економску и привредно-системску стварност карактерише игнорисање и неспровођење и оног минимума донетих норми, одсуство економских реформи и реформи политичког окружења, које опредељују и условљавају тржишне об-

лике привређивања и преобрађаје ка преовлађујућим производно-пословним критеријумима и токовима у свету. Изостали су чак и покушаји целовитих, обухватних економских и пословно усклађених решења у областима економског система, економског поретка, тржишта и тржишних институција, адекватне приватизације, изградње реалног социјалног концепта, кредитно-монетарне политике, политичке пореза, политичке јавних финансија и јавне потрошње, развојне политике и других системских основа за радикалне квалитативне промене. Изостала је, истовремено, економска политика која би изражавала реалност и интензије утврђених дугорочних определења и могућности.

Нема на видику уклањања препрека за економски опоравак земље, царује илузија и владавина лажних обећања. Актуелне форме приватизације постају само вулгарна негација старог – превазиђеног друштвеног поретка и извор за неекономске приватне и буџетске амбиције, а у потпуности се занемарују неопходни економски ефекти тог чина. Она нема перспективу као пукота продаја друштвене својине и сливање овако прикупљених средстава у касу државе као обличје „пуњења буџета”.

Обиље је отпора, јер царују номенклатуре са јасним идеолошким и политичким бојама, а изостаје шира друштвена акција у корист правих реформи у чијем заживљавању сви усредређују своју моћ.

Српска радикална странка нуди заснивање модерне државе са неопходним органима, институцијама и службама, а истовремено јефтине и добро организоване, реформисане и ефикасне.

Политика Српске радикалне странке – спас, развој, боли, сигурији и достојанственији живот

Програмска определења странке, чији је синтетизовани део садржан у поменутих двадесет тачака, представљају реална определења које је могуће остварити. Српски радикали то могу и хоће, независно од дубине кризе у којој се налазимо. Заиста нису потребни посебни аргументи и образложења да се схвати и прихвати стварност Србије, њена свеколика трагедија пропадања и изградња трогодишње бесперспективе. Више је него оправдано страначко нуђење концепције „или ДОС или Србија” уз обећање за „радикално боље”.

„Тешка политичка, економска и социјална криза”, како Програм дефинише нашу реалност, намеће критичко сагледавање силине и ширине промашаја и постигнутог трогодишњег уништавања и „растакања” српских потенцијала и снага. То је и услов не само за праву дијагнозу већ и „мера реалности” најављених промена које српски радикали обећавају.

У овом делу текста посебно истичемо неколико изузетно значајних подручја на којима се намећу ургентне промене:

- 1) Економска политика у својим појединим деловима и у целини мора да изрази тенденције економског отварања наше земље према свету и неодложну потребу интеграције у међународну привреду и савремене светске економске, финансијске, технолошке, информационе и друге престижне токове. Преуређење постојеће економске политике је, са овог аспекта, неодложно и ургентно. Као што смо видели српски радикали то нуде.
- 2) Низак раст или пад стопе друштвеног бруто производа, као синтетички показатељ успешности или неуспешности економске политике и свих економских и политичких активности, најтежи је показатељ неспособности

досовске власти. Ради се о егзактном емпиријском показатељу чија висина стопе не може бити предмет политичких договора и произвољних оцена и процена. Када су у питању показатељи раста бруто домаћег производа за последње три године, показатељи и ставови се битно разликују. На проблемима раста бруто домаћег производа се показала пуна способност да се регресивни токови прикажу као прогресивни. У оваквој „пракси“ преовладао је парцијални интерес појединачних оваплоћења интереса нових политичких субјеката партијско-државне бирократије. Српска радикална странка, уколико победи на изборима, нуди бројне изворе увећања бруто друштвеног производа као реалне основе отварања перспектива „оживљавања привреде и побољшања животног стандарда“ и стварања других услова за развој и прогрес Србије.

- 3) Пад производње постао је главни реални „учинак“ досовске власти, независно од напора да се другачије прикаже. У развијеним економијама индустрија је кључна економска и развојна делатност. Индустриски потенцијал једне земље и његова употреба, увек на вишој потенцији, основа је живота заједнице и њеног развоја (наравно да не треба потценити ни друге привредне гране). Ова економска законитост нема замене. Тако је и код нас. Тек са увећаном производњом и оживљавањем наших индустриских предузећа и пољопривредне производње можемо говорити да започиње процес афирмације економских основа приватизације. Српска радикална странка нуди програмске оквире и акциону определеност за повећање производње, посебно у „стратешким гранама“.
- 4) Проблем аграра и пољопривредне производње је посебно значајан, јер је то једна пресудна полута развоја наше земље. Аграр је у свим околностима био примарна основа и детерминанта свеколике цивилизације, технологије и знања, државе и културе. Он остаје у свему природни закон савременог човека, његових нада и фантастичних изгледа. Крупна пољопривредна добра, предузећа или комбинати су чињеница од крупног значаја. Економска стабилност и сигурност пољопривредника даће импулс масовној снази пољопривреде, а тим, нема сумње, и подстицај да се савремено реше отворена питања од најширга значаја у чему се и састоји тајна економске стабилизације и друштвеног просперитета државе. Оздрављење аграра у свим својим сегментима, како у приватном, тако и у друштвено-државном сектору, остаје задатак српских радикала који се не може остварити разноразним уредбама (са нереалним садржајем и роковима), већ пре свега реалним променама. У њима се захтева пореска декомпозиција целокупног аграра, регулисање откупних цена на време, ново кредитно „компоновање“ најразноврснијих сегмената пољопривреде, регулисање свих врста осигурања везаних за аграр, реализацију осигурања како инвалида рада тако и чланова породица где су „појединци смртно настрадали“ и др. Затим, проблем пензија у свим гранама пољопривреде као целине, њихово кашњење и низак ниво и др. Ради се о бројним проблемима и економски неминовним правцима транзиције овог сектора. Српски радикали нуде пројекат одлучујућих решења у овој области.
- 5) Анализа инструмената, метода и мера економске политike указује на снажно и одлучујуће присуство комбинације интереса сиве економије, криминала, корупције, мита (који нису ефикасно одбачени) и државног облика уређивања економије, у којима доминира адекватно „по-

нашање органа компетентних за усвајање, односно реализацију циљева ове политike“. Ако се томе дода и државни однос према банкама, јавним предузећима, приватизацији стратешких „гиганата“, јавној потрошњи, можемо констатовати да је веома мало (или боље рећи никада) простора остало за шире транзиционе промене на принципима економије, приватизацију великих и малих предузећа, преструктуирање привреде, либерализацију цене, антимонополску политику, спољнотрговинске реформе, кредитно-монетарну реформу, транзицију банкарског система и тржишта хартија од вредности и других не мање важних системских промена, које имају карактер и садржај темељних реформи и промене владајућих односа. Један од кључних задатака, које ће Српска радикална странка остварити доласком на власт, јесте бескомпромисни обрачун са свим појавним облицима сиве економије а посебно криминала, мита и корупције. Уз то ће преиспитати остварене приватизације а посебно стечајне и аукцијске, тј. оне које су остварене незаконито или распродјајом капитала, отпуштањем радика односно „где није поштован закључени уговор“.

- 6) Оно што је заједничко свим аспектима економске политike последње три године, везано је за закључак да се она пројектује и спроводи, или се бар по конкретним емпиријским резултатима види, тако да се катастрофално одражава на социјалну политику и социјални развој. Због тога је и ми синтетички исказујемо као економску политику даљег повећања незапослености и социјалног пропадања. Може се рећи да је развојни пут социјалне политике показао трогодишњи регресивни тренд у кључним сферама живота, тј. да је убрзана тенденција погоршања економско-социјалног положаја грађана. Економистима је јасно да је добар део грађана већ „статистички мртав“ и да маркетиншке или козметичке ревансије не могу показати реалне позитивне ефekte. Подручја незапослености и бесперспектива по том основу, заједно са социјалним сектором, већ више од деценију вапи за реформама и променама „реалне егзистенције“ мера и циљева. Криза се увећавала и показивала своје појавне облике кроз амбијент нездржливог пропадања и „алхемијског“ одржавања егзистенције далеко испод минимума или „бољег живота“ само у статистикама. Проблеми запошљавања су алармантни. Незапосленост се увећава. Број оних који траже посао преко тржишта рада приближава се милиону. Не постоје решења нити назнаке о могућности отварања већег броја нових, производивих радних места. Посебан проблем представљају радно-правни статус лица која дођу у сукоб са стратешким партнерима, односно новим власницима предузећа. Наime, то ће практично значити упућивање армије радника на улицу, ван фабричких хала и установа. Истовремено се број незапослених увећава и мерама економско-социјалне политике. Организовањем јавних радова, адекватне пореске и развојне политици српски радикали ће проблем запошљавања решавати определењем за отварањем нових радних места уз социјално одржив развој.
- 7) Социјалну угроженост последњих година нису сви подједнако осетили. Поред економског богаћења једног слоја из подручја нерегуларне „економије“, досовске приватизације и на друге недозвољене начине, и сама „расподела“ обезбедила је појединим делатностима и запосленима у њима највишу неекономску позицију у дужем континуитету. Истовремено је стварана „оригинална капацитичка класа“ уз свестрану повезаност са политичким

структурама. Начин обрачуна са неекономским богаћењем и свим врстама привилегија једно је од одлучујућих опредељења Српске радикалне странке.

- 8) Целина функционисања пензијског система показала је све своје слабости, а недоследности у примени, и последње измене, целину негативних ефеката. Српска радикална странка планира да посвети посебну пажњу побољшању животног стандарда пензионера и увећању пензија.
- 9) Данас у Србији око три милиона људи има мање од 30 долара месечно. Ако је тај приход мера сиромаштва онда је мера потпуне беде од 20 долара месечно. Тај критеријум задовољава најмање милион и по људи. Више од половине вишечланих породица у Србији и младих до 18 година живи испод границе сиромаштва.

У оквиру нерешених проблема у области социјалног сектора и помоћи према начелу солидарности, афирмише се социјална политика која не може а да не уважи чињеницу да данас у најпојузданјијој земљи живи више од 350.000 избеглица и 235.000 расељених лица. Затим, ту је и велик број других „социјално угрожених категорија становништва“. Српски радикали ће одмах почети решавање овога веома сложеног и израженог проблема. Пројекте и програме су већ израдили стручњаци странке.

Остваривању темеља новог друштва и савремене економије непосредно ће допринети системске основе и економска политика кроз одређивање таквих садржаја који омогућују „бољи и напреднији рад и живот“, затим избором адекватних циљева, носилаца, мера и метода који ће развијати демократске процесе и доприносити остваривању утврђене развојне политике - посебно њене дугорочног утврђене оријентације. У условима „егзистенције“ савремених тржишних и развојних токова, појавних и нужних (и економски оправданих) облика глобализације, тенденцијама међународних и регионалних интеграција и других међународних и унутрашњих фактора ограничења, чињеница и потенцијала, стратегија реформи, економска и развој-

на политика условљене су следећим специфичностима, којима су: а) постојањем објективне целине општедруштвених циљева и оптимума усмеравања, односно деловања ка њиховом остваривању; б) постојањем целовитог друштвеног (економског, културног, материјалног и др.) система са функционалним и међувезивним „деловима друштвене организације“ и текућим привредним и друштвеним кретањима; ц) утврђивањем такве развојне политике која представља симибиозу међувезивности (техничко-технолошке, друштвено-економске, политичке и др.) у условима одговарајућег мерења валидности одлука што се одражава у адекватној организацији и институцији структуре; д) постојањем артикулисане организације ка оптимализацији резултата развоја, укључујући глобалне и секторске развојне политике и др.; е) постојањем економске политике, чији значајни циљеви представљају непосредне облике спровођења развојне политике, која доноси раст заснован на мерењима и методологијом корисности, класификације приоритета и експертских процена савремених приоритета еманципације, ф) развијање међународне сарадње „у складу са савременим економским и политичким токовима“ уз уважавање „државних и националних интереса“.

Српски радикали су спремни за квалитативно нов начин заснивања међународне сарадње.

Динамику и ступањ развоја, његову усмереност и савременост, дугорочну валидност у смислу просперитетности, српски радикали ће пратити, јавно саопштавати и оцењивати компаративном анализом разноврсних показатеља и оптимума, на пример: стопу раста националног дохотка, стопу раста продуктивности рада, повећање броја запослених, обим и мобилност акумулације, економску ефикасност нових инвестиција, степен увођења најсавременије технике и технологије, менаџмента и информатичких облија прдукације и др., што говори да низ фактора усlovљава привредни развој једне земље и карактер развојне политике.

ЗАШТО ЈАВНИ РАДОВИ?

Пишу: проф. др Милан Бачевић,
др Милан Бурсаћ

† др Александар Вељковић

Јавни радови, са учешћем већег броја становника, практикују се у ситуацијама изузетно тешких економских прилика у држави. Да би се покренули ови радови неопходно је постојање:

- анализе стања запослености становништва,
- програма потреба за предузимање јавних радова,
- државног програма активирања становништва за потребе реализације јавних радова, узимањем у обзир економске, социјалне и политичке разлоге за то активирање,
- програма јавних радова и правног механизма за ангажовање радника на реализацији програма јавних радова.

У овом тренутку у Србији нема припремљених ни поменутих програма, а ни правних механизама за активирање становништва на њиховој реализацији.

У принципу, јавни радови подразумевају, највећим делом, ангажовање оног дела становништва које спада у категорију економски и социјално угрожених – без већих могућности за њихово запошљавање у постојећим привредним условима.

Тако посматрано, анализа стања запослености становништва Србије била би неопходна за реално сагледавање како

стања тако и потреба за ангажовањем становништва у јавним радовима. На основу резултата тих анализа утврдила би се маса становништва са којом се може рачунати у реализацији програма јавних радова. На бази процене масе становништва, које се може ангажовати у јавним радовима, могуће је саставити и програм потреба за обимом јавних радова у циљу решавања економских и социјалних проблема становништва и државе. На бази утврђеног обима потреба за јавним радовима могуће је изабрати врсту, структуру и просторе на којим би се јавни радови реализовали.

Са становишта економских и геополитичких интереса Србије јавни радови би били веома корисни, ако би се покренули, на простору дна долина Велике, Западне и Јужне Мораве и њихових притока. Систем моравских долина је тако просторно организован да се њиховим још бољим уређењем, инфраструктурним опремањем и привредним активирањем могу створити много повољнији услови за бржи економски развој целе Србије. Са економским развојем побољшава се, аутоматски, и геополитичка вредност и значај Србије, како у оквиру Балкана и југоисточне Европе, тако и у оквиру ширих простора. Из тога следи и логичан закључак да се само економски развијена Србија и економски богато становништво Србије могу брже укључивати у укупне светске привредне токове, али и одбранити своје геополитичке интересе и простор од спољних агресора. То да јака Србија може бити и већи заштитник укупног становништва Србије, али и укупног српског становништва у свету, није потребно посебно наглашавати.

ИЗБОРНЕ ПАРОЛЕ

Реализација утврђеног програма јавних радова подразумева покретање следећих радова који имају за циљ још боље уређење, инфраструктурно опремање и привредно активирање система моравских долина:

- изградња насила за потребе заштите плодног земљишта и насеља од поплава површинским водама,
- изградња мелиоративних система за сталну и сигурну контролу нивоа подземних вода иза насила у циљу стварања повољнијих услова за развој пљоопривреде,
- насипање потенцијално плавних површина до кота круна најближих насила у циљу стварања повољнијих услова за развој секундарних привредних делатности и развој градова на рекама,
- изградњу брана, устава, преводница и других објеката неопходних пловидби Великом, Западном и Јужном Моравом, али и за производњу електричне струје,
- изградњу мостова на овим рекама,
- изградњу лука на њиховим обалама на локацијама предвиђеним за то, уређење корита Велике, Западне и Јужне Мораве на оним деоницама на којим се планира њихово оспособљавање за пловидбу,
- пошумљавање површина подложних ерозији земљишта у циљу спречавања ерозије и одношења еродираног материјала у планиране акумулације намењене пловидби,
- изградња брана на притокама Велике, Западне и Јужне Мораве у циљу стварања услова за спречавање уношења еродираног материјала у корита ових река итд.

Сви поменути и други радови захтевају висок степен организације државе за реализацију програма јавних радова. Под овим подразумевамо организацију државе, како у целини тако и на нивоу округа, општина и насеља, али и на линији привредне организације и организације за извођење јавних радова. На основу утврђене организације могуће је утврдити и фазе рада у целини и по приоритетима.

На основу досадашњих сазнања, а на основу истражено-сти појава и процеса који су од значаја за будуће јавне радове, ове радове је могуће организовати „на широком фронту“ – у већини општина у долинама Велике, Западне и Јужне Мораве. С обзиром да јавни радови могу трајати неколико година, приоритети се могу и морају утврђивати увек у скла-

ду са тренутним потребама и могућностима, како државе, тако и округа и општина, па и појединачних насеља и привредних организација, које буду укључене у организацију реализације јавних радова, а посебно у складу са заинтересованашћу домаћег и страног капитала за резултате јавних радова.

Финансирање јавних радова, на почетку реализације програма тих радова, може бити отежано. Међутим, ако се програм јавних радова концептира тако да се сваки динар улаже, практично, у припрему (уређење) простора (зона, локација) за одређену намену и да се, потом, ти простори и брзо активирају (уступањем или продајом, уз домаћи или страни капитал) онда је могуће и створити механизам за трајно финансирање јавних радова – издвајањем дела капитала (из почетног или по његовом активирању) за наставак реализације програма јавних радова.

Управљање реализацијом програма јавних радова могуће је управљати, дакле, и укупним привредним развојем Србије. Са становиштва укупног привредног развоја, програм јавних радова, практично, може представљати осмишљен програм искоришћавања природних и створених потенцијала Србије. С обзиром да процене експерата указују на то да се само производњом хране у Србији може организовати живот за 25 до 30 милиона становника, онда је јасно да има смисла упустити се у један амбициозан, али веома реалан, програм не само јавних радова већ и програм будућег бржег економског развоја Србије у целини, али и уређења њене територије и свих сеоских и градских насеља.

Пројекат јавних радова – Пловни пут Морава – Вардар

Кључну улогу у формирању јединственог система европских магистралних пловних путева је одиграла Немачка. Пројекат повезивања Рајне и Дунава, окосница ранијих парцијалних система пловних путева, окончан је 1993. године. Започело је његово коришћење на читавом сектору од Северног до Црног мора.

Почетак коришћења јединственог пловног пута Рајна – Мајна – Дунав је можда последњи сигнал за поновно покрећање расправа и акција на изградњи пловног пута Морава –

Вардар, за актуализацију ове идеје ствари више од 150 година. Реализацијом овог пројекта би се валоризовале изузетно значајне и разноврсне компаративне вредности највећег дела средишње Србије, а самим тим и укупне геопросторне структуре Србије.

Значај пловног пута Морава – Вардар

Треба истаћи да је пловни пут Морава – Вардар далеко најзначајнији пројекат на територији Србије. За његову реализацију постоји изузетно велики интерес и Србије и многих европских земаља.

У основним цртама, за бројне европске земље, које су везане или гравитирају ка пловном путу Рајна – Мајна – Дунав (РМД) и системима пловних путева њихових притока, затим за Грчку и Македонију интерес за реализацију пловног пута Морава – Вардар јесте:

- успоставио би се алтернативни и знатно краћи пут од Северног до Средоземног мора,
- за земље западне и средње Европе, ова веза би била краћа од постојећег унутрашњег пловног пута за 1200 km, односно за три дана транспорта терета (Ј.П. Ђердан, Д.Д. Енергопројект – хидроинжењеринг, 1995, с. 65),
- на великим делу европског континента, систем речних и каналских пловних путева би се знатно проширио и заокружио,
- захваљујући постојању магистралних друмских и железничких магистралних путева, паралелних са пловним путем РМД, као и густој мрежи саобраћајница, које гравитирају ка овим магистралним, изграђени су и веома развијени или су планирани бројни претворени центри, са великим и сложеним привредним (индустријским, складишним, саобраћајним, грађевинским, итд.) зонама и пословним центрима, од којих многи имају или ће имати статус слободних зона,
- гравитациони зона луке и привредне зоне у Солуну би се веома проширила, што би довело до нове, велике преломне тачке и њеном даљем развоју,
- створили би се веома повољни услови за нове, разноврсније и снажније привредне токове и везе, а самим тим и за чвршиће укључивање средишњег дела Балканског полуострва у развијено европско тржиште итд.

За изградњу пловног пута постоји, и више пута је исказан, велики интерес и Србије. Иако прве идеје, иницијативе и истраживања о пловном путу Морава – Вардар потичу још из половине прошлог (19) века, то би по свом значају био најзначајнији и највећи пројекат сутрашњице Србије, кључни подухват 21. века. Остваривањем овог комплексног пројекта, знатно шире функције од саобраћајне, створили би се повољни услови за прекретницу у тенденцијама досадашњег просторног, привредног и укупног друштвеног развоја Србије. Поставила би се основа за остварење модерне, добро технички опремљене, рационалне, развијене и добро организоване геопросторне структуре и привреде и система градова и других насеља, и то не само у долинама Велике, Јужне и Западне Мораве, већ и у пространим деловима територије Србије, који гравитирају или би били повезани са привредним центрима овог система осовина развоја.

Ова тврђа се заснива на геопотенцијалима, који се налазе у овом систему долина на његовом положају, оствареном развоју и функцијама у склопу и геопросторне структуре средишње и целе Србије, а затим и на улози коју би овај географски развојни систем имао, као један од главних њених носилаца веза са другим земљама Европе. Другим речима, систем Велика, Јужна и Западна Морава има све услове да се наметне за водећу окосницу, рационалног уређеног и просторно добро организованог укупног, а посебно равномернијег територијалног развоја средишњег дела Србије и за њено уклапање у просторно-привредну структуру и Бал-

канског полуострва и суседних делова европског привредног и насељеног и урбанизованог геопростора.

Прво, у систему моравских долина и на околном простору, који њима гравитира или је са њим узајамно повезан, концентрисане су бројне компаративне географске вредности.

Геопотенцијали од пресудног значаја за локацију, разместај и развој низа привредних делатности, за гушћу концентрацију становништва и за развој великих урбаних агломерација са снажном привредном основом. Најзначајније компаративне вредности система моравских долина су: (А. Вељковић, Ц.П)

- најплоднија земљишта за ратеж пољопривреде, земљишта високе, прве и друге, бонитетне класе, која су на територији средишње Србије релативно редак и оскудан природни потенцијал,
- богате резерве површинских и поготову, подземних вода,
- значајне резерве примарних извора енергије (уља, нафте, уљаних шкриљаца),
- изграђена мрежа објеката за производњу и пренос електричне енергије,
- изграђена мрежа магистралних саобраћајница међународног и националног значаја и врло повољни услови за изградњу унутрашњих речних пловних путева,
- пространи веома погодни терени за изградњу великих привредних зона (лукчих, индустријских, саобраћајних и трговинских, сабирних и дистрибутивних) и урбаних центара,
- развијена мрежа градова, који су се оформили као центри развоја, са испољеним тенденцијама за стварање снажнијих осовина и првих региона развоја,
- веома повољан саобраћајно и економско-географски положај у оквиру територије Србије, који му омогућава да оствари улогу у повезивању и интегрисању развијених привредних и урбаних центара највећег њеног дела,
- систем моравских долина се, у свом најсевернијем делу, прикључује на подунавски појас развоја, окосницу постојеће и будуће просторне структуре подунавских земаља и других територија, које су са њима повезане, а у свом јужном делу се везује повардарски појас развоја, чији је крајњи део Солун – везни и исходишки центар привредних, социјалних, културних и политичких веза његовог заљећа са прекоморским земљама.

Посебан интерес Србије за реализацију пројекта Морава – Вардар проистиче и из чињенице, да постојећи ниво активности и коришћења изузетно вредних и сложених иницијалних геопотенцијала простора, везаних за систем моравских долина, није висок и често није на најповољнији начин валоризован. (А. Вељковић Ц.П)

Прво, знатни делови простора, везани за систем моравских осовина развоја, спадају у привредно заостала подручја.

Друго, због индукованих спонтаних процеса изградње, процеса у агломерирању и дегломерирању објекта и ширења изграђених површина на теренима високе привредне плодности, атрактивним за развој и других грана привреде, за стварање савремено опремљених и рационално организованих облика насеља, односно – због недовољно рационалног и на први и повољан начин коришћења знатних делова овог простора, неусмераваним ширењем и деловањем већ оформљених и развијених географских полова развоја, местимично су захваћени и веома су угрожени неки од изузетно вредних геопотенцијала ове окоснице просторне структуре средишње Србије.

Стварањем пловног пута, комплексним развојем и рационалним уређењем и изградњом простора везаног за систем моравских долина, ови спонтани и неповољни процеси би били спутани, заустављени.

Због даљег одувлачења са реализацијом пројекта Морава – Вардар, ови процеси би се наставили и у наредном периоду, јачали би, ширили се и захватали нове терене. То би, свакако, довело до даљег смањења иницијалне, посебно природне и саобраћајне и природно-географске вредности многих од геопотенцијала овог подручја. Самим тим, то би могло отежати или чак спречити стварање рационалног, снажног и комплексног система осовина развоја, који би био окосница будуће оптималне просторне структуре не само средишње Србије, већ и Србије у целини.

Употребљива студијска, планска и пројектна документација

У вези са пловним путем Морава – Вардар/Аксиос, у протеклих 120–130 година је урађен знатан број студија и пројекта (Јанковић Љ. Скрњик, 1995, с. 41–41):

1. Морава, њено средње стање и могућности пловидбе (Алексић А. 1879, Гласник српског урученог друштва, Београд),

2. Пројекат пловног пута Дунав – Солун (проф. Стаменковић Н., 1909),

3. Идејно решење пловног пута Дунав – Солун (Пројектантски завод речног саобраћаја, 1961),

4. Водопривредно решење слива Вардар (Завод за водостопанство СР Македонија)

5. Студија пловидбе на Великој, Јужној и Западној Морави (Пројектантски завод „Иван Милутиновић“ 1964),

6. Студија и проблеми саобраћаја у вези са уређивањем слива Мораве (Институт за водопривреду „Јарослав Черни“, 1964),

7. Водопривредна основа воденог подручја слива Морава (Здружено опште водопривредно предузеће „Морава“ Водопривредна инжењеринг организација, 1971),

8. Пловни пут Морава – Вардар/Аксиос – Допуна водопривредног решења (Пројектантски завод „Иван Милутиновић“, 1973),

9. Пловни пут Морава – Вардар/Аксиос (Извештај експерата Уједињених нација, 1973),

10. Велика Морава – Водопривредни, хидроенергетски и пловни систем (Енергопројект-хидроинжењеринг, 1993).

Овај скуп обухвата разноврсну документацију. По свом карактеру она се креће од студија могућности и оправданости изградње и експлоатације пловног пута Морава – Вардар, преко генералног решења и идејног пројекта до експертних оцена.

У већем делу, ова документација се односи на цео пловни пут, од ушћа Велике Мораве у Дунав до ушћа Вардар/Аксиоса у Солунски залив. Мањим својим делом се односи на поједине његове делове, секторе (Велика Морава, слив Вардара).

У протеклом периоду, обухват садржаја овог пројекта је знатно проширен: од пловног пута, до комплексног водопривредног, хидроенергетског и саобраћајног решења.

Према овој документацији, укупни обухват решења у пројекту Морава – Вардар јесте:

– пловни пут би био оспособљен за пловидбу бродова IV категорије (1000–1500 тона носивости, 80 м дужине, 9,5 м ширине, 2,5 м газ бродова, више од 500 км речних токова било би потпуно регулисано),

– регулационим радовима и хидротехничким мелиорацијама би се од поплава штитило околно пољопривредно земљиште (35% обрађеног тла страда од поплава сваке године),

– на овом путу би се изградиле бројне степенице (63), са истим толиким бројем хидроелектрана,

– укупна снага 7 хидроелектрана на Великој Морави би била 260 MW,

– поред саобраћајне функције, ове акумулације би имале и другу намену: за наводњавање (107.000 ха) пољопривредног земљишта, за туризам, рекреацију и рибарство,

– из ових акумулација и из подземних вода би се обезбедиле потребне количине вода за снабдевање привреде и становништва околних градова и других насеља.

– на овом плавном путу би се развио знатан број пристаништа, различитог ранга значаја: 2 пристаништа за годишњи промет терета од по 1–1,5 miliona тона, 7 пристаништа са годишњим прометом робе од по 0,4–0,5 miliona тона и 7 пристаништа са годишњим прометом робе до 0,25 тона.

Стручњаци тврде да плавни канал треба да пође од ушћа Велике Мораве у Дунав, затим, долином Мораве крај Јагодине до Сталаћа, који би био највећа бродска раскрсница. Од Сталаћа би се један плавни крак одвајао за Крушевач и Краљево, током Западне Мораве, а други, главни, наставио Јужном Моравом до Ниша, Лесковаца и Врања. Сви ови градови имали би пристаништа. (Плавни пут кроз Македонију ишао би правцем: Куманово, Скопље, Велес, Ђевђелија, а затим долином Аксиоса до Солуна).

На овоме већа истражати јер, раније или касније овај плавни пут мора бити повезан са плавним путем ДРМ због тога што је то најкраћа веза Атлантског океана са Егејом – Средоземљем. Плавни пут Морава – Вардар, његово повезивање и уклапање у мрежу плавних путева у Европи преко ДРМ, важно је и за комплементарне привреде земаља западне и средње Европе. Ево зашто: дужина плавног пута над Дунавом, од Београда до Црног мора и преко њега до Егейског мора сада износи 1880 km, док би плавним путем Морава – Вардар дужина пута износила око 700 km.

Заједничка црта за све ове документе јесте:

– да је изградња система Морава – Вардар пројекат од изузетног значаја,

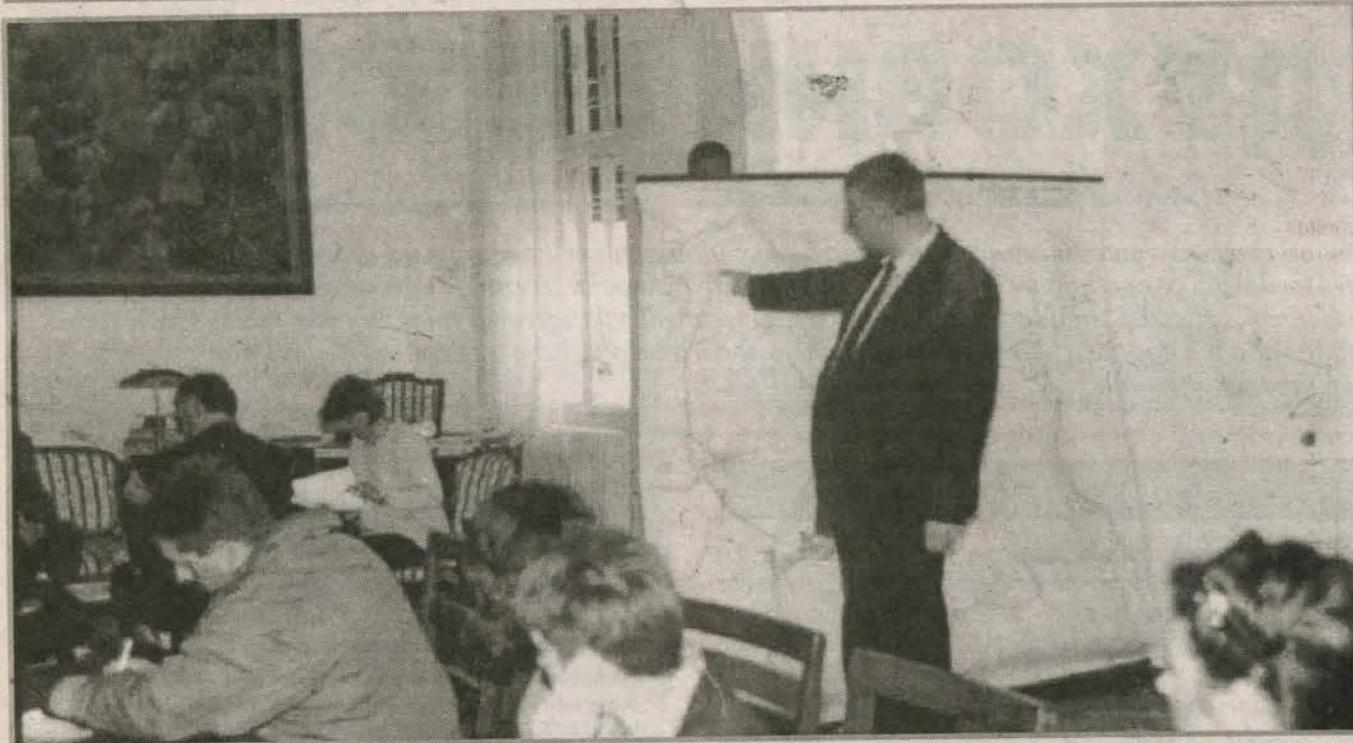
– изградња овог плавног пута технички је изводљива и постоји пуна економска оправданост за реализацију овог пројекта (стварање новог вида транспорта терета, осетно јефтинијег од других видова транспорта, затим – за све подунавске земље, које се налазе узводно од Србије и за нашу земљу би се остварило скраћење дужине транспорта за 1200 km, а време транспорта за три дана, изградили би се нови извори хидроенергије итд.).

– реализацијом овог пројекта, развиле би се снажне осовине развоја, чији би се ефекти непосредног утицаја испољили у бројним областима привреде и у разним областима организације живота и рада становништва; велики индуковани ефекти би били испољени нарочито у електропривреди, индустрији, грађевинарству, пољопривреди, водопривреди, рибарству, туризму и рекреацији, заштити животне средине итд. (Ј.П.: Ђердан – Д.Д. Енергопројект – Хидроинжењеринг, 1995, с. 65),

– у веома дугом временском периоду, потенцијална снага деловања овог просторног развојног система (система осовина и географских полова развоја) не би била иссрпљена, а ефекти његовог утицаја би се испољавали на околном простору,

– овај пројекат би се реализовао и отварао за коришћење етапно, по појединим секторима осовине Морава – Вардар.

Према допуни идејног решења за плавни пут Морава – Вардар (Пројектантски завод „Иван Милутиновић“, 1973), укупна цена реализације комплетног уређења Мораве и Вардара/Аксиоса би износила 1.048 miliona УС долара, од чега би на реализацију ових водотока, ради њиховог оспособљавања за пловидбу, отпадало 423 miliona УС долара. У овај износ су укључени и радови на омогућавању пловидбе

Западном Моравом, до Краљева, на делу Нишаве од њеног ушћа у Јужну Мораву до Ниша и на делу Вардара, од ушћа Пчиње до Скопља (Јанковић Љ. Скријник А. Ц. 54-44).

Цена реализације целокупног пројекта Велика Морава је процењен на 575 милиона УС долара. Рок градње би био 10 година, а пуштање у погон првог у низу објекта остварио би се у року од три године (Ј.П. Ђердан – Д.Д. Енергопројекат – Хидроинжењеринг, 1995, с. 65).

Предлог даљих активности

Просторним планом Републике Србије (карта 7 и Синтезна карта III, 1996), који има карактер закона, утврђују се и нека од решења из пројекта Морава – Вардар, и то на делу који се односи на територију Србије. По овом Плану, у периоду до 2011. године би се изградили низови хидроелектрана на Великој, Западној и Јужној Морави, везани за степенице, које би могле бити и елементи пловног пута.

У суштини, овако планско опредељење значи – да је Скупштина Републике Србије, усвајањем Просторног плана, марта 1996. године, већ донела и одлуку о приступању реализацији дела пројекта Морава – Вардар. Међутим, ова одлука се односи само на реализацију два од три сектора овог пројекта – на изградњу хидроелектрана и водопривреду.

Наиме, у Просторни план Србије није укључен и део овог пројекта, који се односи на пловни пут, иако се стварање хидроелектрана везује за предвиђене степенице у токовима све три Мораве. Према пројекту Морава – Вардар, ове степенице би биле једногодишњи објекти вишеструке намене: енергетске, водопривредне и саобраћајне.

Узимајући у обзир све наведене предности, опредељења, техничка решења и одлуке, које се односе на пројект водопривредног, хидроенергетског и пловидбеног система Морава – Вардар, као и за парцијалну реализацију овог пројекта, без његовог кључног дела о пловидбеном путу, не би постојао значајни интерес за укључење других земаља, па се предлажу следеће непосредне акције:

Прво, да група експерата оцени рационалност изградње само објекта хидроенергетског дела система Морава – Вар-

дар, да размотри предности, недостатке и последице парцијалне, некоординалне и временен неусаглашене такве реализације овог комплексног пројекта.

Друго, да – на основу налаза, оцена и закључака ове групе експерата – Скупштина Србије донесе одлуку о понудама Просторног плана Србије, које би се односиле и на изградњу пловидбеног пута на Великој Морави, као и на деловима Западне и Јужне Мораве.

Треће, овом одлуком би требало утврдити, да се пројекат водопривредног, хидроенергетског и пловидбеног система Велика, Јужна и Западна Морава прогласи за пројекат националног значаја, који би спадао у категорију приоритетних задатака за реализацију, а који би се реализовао јавним радовима.

Четврто, да се покрену и организују све акције за даљу разраду овог пројекта, или његових делова, да се иницирају разговори са иностраним партнерима, ради њиховог укључивања у финансирање, пројектовање и изградњу делова или читавог овог подухвата.

Крајем 1947. године, Србија и Македонија су потписале међурепублички договор и формирале координациони тим. Добили смо и писану подршку Грчке, након чега су се Влада Грчке и Југославије договориле о финансијским обавезама око израде потребне документације, и ОУН се финансијски обавезала да преузме део обавеза.

Неопходно је хитно размотрити могућности нових начина финансирања: издавања концесија заинтересованим инвеститорима, у потпуности или делимично, емитовање вредносних папира, конверзија дугова... Предложене цене реализације пројекта треба узети са резервом – ваља их проверити.

Поред наведене литературе, у писању овог рада, који је само део шире студије о пловном путу Морава – Вардар – Аксиос, и његовој вези са Дунавом – Мајном – Рајном, значајна искуства и сазнања до којих је у свом дугогодишњем раду на овом пројекту дошао, пренео ми је др А. Вељковић, пријатељ и сарадник као и тим истраживача Географског Института „Јован Цвијић“ САНУ – Београд.

ДУХОВНИ ГЕНОЦИД

У средњем, виши и високом образовању штешално се из програма избацује српска историја, јер не треба се враћати у прошлост, битна је будућност. Доста је било српских митова. А управо тим „српским митовима“ косовског циклуса српских пјесама дивили су се један Гете, Шилер, тај морални кодекс српске историје била је час и љубав, којом се српском крвљу од Турака управо бранила Европа

Пише: Момир Лазић

Од петог октобра двијехиљадите године, када је досманлијска „демократска“ власт дошла на чело ове наше државе, може се слободно и без икаквог устезања рећи да гору власт и више политичких, економских и културних пораза ова наша Србија није имала од 1918. године. С правом се може констатовати да је 1918. година била гробница српског народа, а пети октобар двијехиљадите године био је дан кад су гробари српског рода поново ступили на сцену заводећи „европску демократију“. На сцену је наступио најцрнији комунистички рецидив, односно дјеца комунизма, чији је задатак био (добијен од својих западних ментора) да Србију буквально завију у црно.

То су урадили. Нема више нити једног човјека у овој нашеј Србији да се у то није увјерио. Оно што мене као писца посебно интересује и нашта желим да скренем пажњу, јесте духовни геноцид, зомбирање српског мозга који се проводи у Србији како у култури, тако и у школству и образовању.

Да нам је школство отишло у тандарију говоре само неки примјери који су поразни за наш млади свет.

Увођењем „грађанског васпитања“, које нигде у свијету не постоји као модел образовања, па ни на самом Западу, почело је испирање мозга нашој дјечици од првог разреда основне школе. Док на једној страни предмет вјеронаука учи дјете свим релевантним моралним нормама потребним његовом животу, а то значи: не одрицати се своје традиције, културе, духовности, служити часно војску и бранити своју дјецу и народ, одупирати се злу које не припада човјеку (сектама, дроги, алкохолу, абортусу итд.), све ово у грађанском васпитању је обрнуто. Нормално је не служити војску, не одупирати се злу, скидати голу дјецу по камповима, ученje сводити на пуку игру, ругати се Светом Сави, Вуку Карадићу, учити Буквар за први разред који је намјењен ретардиранијој дјеци, заборавити Косово и Метохију, бомбардовање своје дјеце, невине жртве које су пале, што више дјецу удаљити од њихове традиције, културе, једном рјечју направити „толерантног и чипованог“ првачића спремног да се одрекне свега оног што треба да га одреди будућим човјеком.

То је школство Гаше Кнежевића, који из школских лектира избацује једног Дучића, Шантића, а за Његоша каже да је претежак за школску лектиру, да уместо њега треба увести Агату Кристи.

У средњем, виши и високом образовању тотално се из програма избацује српска историја, јер не треба се враћати

у прошлост, битна је будућност. Доста је било српских митова. А управо тим „српским митовима“ косовског циклуса српских пјесама дивили су се један Гете, Шилер, тај морални кодекс српске историје била је част и љубав, којом се српском крвљу од Турака управо бранила Европа.

Зна добро Европа шта тај „мит“ значи као моралан кодекс за развој младе личности и њиховог психофизичког развоја, па у старту жели да га сатре и уништи.

Али, зато се једна Немачка никада неће одрећи свог Гетеа, Енглеска – Шекспира, а Србија се руга свом Вуку Карадићу у Буквару за први разред основне школе.

То је „европеизација“ српског школства коме је смртни ударац задала ова досманлијска власт.

У области културе похарали су све значајне културне институције у које су увели своје „политичке комесаре“ где ништа што је национално и што по традицији припада српском роду не може проћи. У издавачким кућама, које финансира Сорош, штампају се постмодерни писци чији је основни садржај њихових дјела: неморал, одумирање вриједности људског морала, дивљање западних банди и моћника које владају улицама Њујорка, западним банкама, геноцидне страве и ужаси који се проводе над малим и немоћним народима, а велика слава, моћ и дивљаштво, грађено на долару упропаштавањем најнижег слоја људи који за њих ради.

Мјера свега у тој литератури је долар: слава и моћ, дрога и алкохол, живот у коме не постоји ништа што служи части људског живота. Такве нам се сервирају књиге, излажу на сајмовима књига, а не обнављају издања једног Андрића, Црњанског, Ђосића, Киша, Ђокића, Селимовића, Лубарде, Ракића, Диса и многих других славних писаца српске културе, који су незаobilazni како у европској, тако и свјетској књижевности.

Све ово указује, и још много штошта, да ће бити потребно време да се ствари у култури, образовању и школству доведу на право место, јер овај досовски режим, за вријеме откад је дошао на власт, па све до ових дана, унаказио је и оскрнавио оно најсјеветлије што је до сада красило наш српски духовни, културни и национални понос. Зато њиховим одласком у историју имамо сада историјску шансу, ако свој глас дамо Српској радикалној странци, да једном заувијек станемо у крај свим овим несрећама које су нас задесиле у областима о којима је били ријечи.

У супротном, бићемо духовни и културни богаљи, који ће полако, али сигурно, изумирати на овим нашим српским просторима.

ПРОМАШЕНА ДОСОВСКА РЕФОРМА ОБРАЗОВАЊА

Реформа образовања је џо свом обиму и међоду извођења ћрава револуција. Ова власић је захваташе све елементе образовног система, а џо је нешто што је директно супротно природи образовне делатности. Образовање не ћриши најле и брзе промене. То је кумулацијна делатност која преноси знања и вредносћи младим људима, и свака промена мора бити добро промишљена и ојрезно реализована

Пише: др Зоран Аврамовић

Сигурно је да се образовни систем у Републици Србији морао суочити са реформом, и то не реторичком и пропагандистичком, већ стварном и квалитетном. Потреба реформе, међутим, не значи ништа уколико нема добрих идеја и реалних стручних и политичких снага да је остваре. У српском образовању, од 2000. године, додатило се нешто друго: реформу образовања изводе погрешне политичке снаге, са промашеним идејама.

Да ће ова досовска реформа образовања ићи у погрешном правцу, могло се запазити већ првих дана власти досовског министра за образовање. Човек који није никад носио дневник, који се није бавио проблемима образовања, нији има објављен иједан рад на ту тему, почео се разметати изјавама како су у српском образовању затекли „труле даске”. Дакле, образбвне институције које постоје преко 200 година и које су прошли током историје кроз бројна егзистенцијална и стручна искушења, нашле су се, по тумачењу досовца, пред амбисом! Та исфорсирана тврдња је била предложак за реформу, заправо ако ћемо праву реч да ко-

ристимо, за револуцију у образовању Републике Србије. А цео контекст досовске реформе подсећаје на 1945. и комунистичку револуцију, која ствара ново друштво, новог човека и све почиње испочетка. Да би се у томе успело није била потребна само револуционарна идеологија, већ и потамњивање поражених снага, што убиствима, што апсанама. У једној таквој атмосфери новог образовања и дискриминације противника, устольчио се досовски министар са његовом екипом да „реформише српско образовање“. Један од његових првих потеза био је да противзаконито одстрани проф. др Војислава Шешеља са Правног факултета, чиме је демонстрирао вољу за одмаздом. Он, који је добровољно напустио факултет, и представљао се као жртва, светио се човеку који му ништа нажао није учинио. Други потез био је да упозна просветну и ширу јавност да се он потписује латиницом, да ће се језик звати „матерњи“ (језик комуникације), а не српски. Министар српске просвете не поштује такву културну тековину као што је језик! Нема бољег пута да се избрише идентитет једне културе од напуштања језика и писма. А када то чини просветна власт, онда је то најсигурнији пут у искорењивање и хазарење народа.

Да се вратимо на екипу револуционара одлазећег досовског министра просвете и спорта (и спорта!) Гаше Кнежевића. На првом месту то су, углавном, по струци психолози који су од образовног система направили огледно поље педагошке психологије. Статистика казује да су по стручном профилу који је запљуснуо Министарство најбројнији психолози. Тако је, просвета као делатност мултидисциплинарног садржаја, претворена у монопол једне струке. Надаље, у том Министарству седе помоћници који не могу да сакрију сукоб интереса. Помоћник за високо образовање је председник УО алтернативног универзитета ААОМ, а помоћник за средње и основно образовање(!) већ десет година води БОШ (београдску отворену школу). Уосталом, и сам министар ради и на државном и приватном факултету. Нису то једине злоупотребе функција. Када се да акредитација за обуку директора школе без конкурса, онда је то нека врста корупције. Ако се прећути незаконит поништај конкурса за наставнике у Крагујевцу, онда је то кршење закона од стране оног ко треба да га брани. Ако се наручи израда критеријума за уџбенике код невладине организације а не код стручних института, онда је то приватизовање положаја. И тако даље. Ко зна. Шта би се још могло наћи у том Министарству.

Које су основне идеје досовске револуције образовања у Републици Србији и шта ће оставити новој власти?

Реформа образовања је по свом обиму и методу извођења права револуција. Ова власт је захватила све елементе образовног система, а то је нешто што је директно супротно природи образовне делатности. Образовање не трпи на гле и брзе промене. То је кумулативна делатност, делатност која преноси знања и вредности младим људима, и свака промена мора бити добро промишљена и опрезно реализована. Ништа од тога није поштовано, већ се једним потезом кренуло у промену наставних програма, обуке наставника, наставних метода, организације наставног рада, управљања образовањем, променом система ступњева образовања, односа школе и околине, итд. Што би Његош рекао „веља крушка у грло западне”.

Друга подвала реформе је у томе што се цео посао стварања нове школе усмерио на основну и средњу, а кључну каријеру система образовања – високо образовање оставља се као врућ кромпир новим просветним властима. Догодило се то да они који су дошли на врх власти у просвети, тако што су острашћено нападали Закон о универзитету из 1998, ништа нису урадили да се донесе нови закон о универзитету који би био модеран и у складу са европским стандардима, дакле отворен за иновације и нове људе. Министарство Гаше Кнежевића користило је тај закон две године, а потом вратило закон из 1992. (самоуправљање на универзитету). Уместо да се ухвати у коштац са реформом најконзервативнијег дела система образовања, он и његова екипа је потро-

шила силен новац да испита оно што је испитано, да уведе цветиће уместо оцена, да наставник заврши час кад он хоће, а не по систему правила, да се радионице претпоставе часовима, предметима и разредима.

Конечно, реформатори су увек грађанско образовање уместо марксизма и социјалистичког самоуправљања. Нови српски човек треба да се ослободи националног идентитета, да постане грађанин, а не Србин. Други опасан учинак ове идеологије огледа се у афирмацији егоизма и локализма. Наше школе треба да виспитавају мале себичњаке који само мисле о свом ужем окружењу – општини, региону. О држави ће водити бригу глобалисти. У томе су коришћени страни образовни модели грађанизације друштва. Ова идеологија грађанизације превидела је да је модеран човек истовремено националан (припада нацији по рођењу) и грађанин (припада једној држави). Да би у овоме успела, ова идеологија инсистира на предметима информатике, страних језика, а самим тим долази до потискивања националног језика и књижевности, односно математике.

Резултат реформе образовања у лицу Гаше Кнежевића показује да реформе могу бити револуције, као и да могу бити погрешне. Нова власт у Републици Србији мораће добро да заврне рукаве да исправи учињене грешке и да пре-дузме праву реформу српског образовања. Она мора да започне од високог образовања, од најжилавијег наслеђа самоуправног социјализма у српском образовању. Досовци нису дирнули у ову житу прошлости, а пуну уста су им била реформе. Највећи део запослених у образовању Србије нема ништа против промишљених и поступних промена. Само тражи нове политичке и стручне снаге које ће то остварити. Вероватно да ће то бити на предстојећим децембарским изборима за српски парламент.

СПРЕЧИТИ ПРОПАДАЊЕ УНИВЕРЗИТЕТА И ИНСТИТУТА

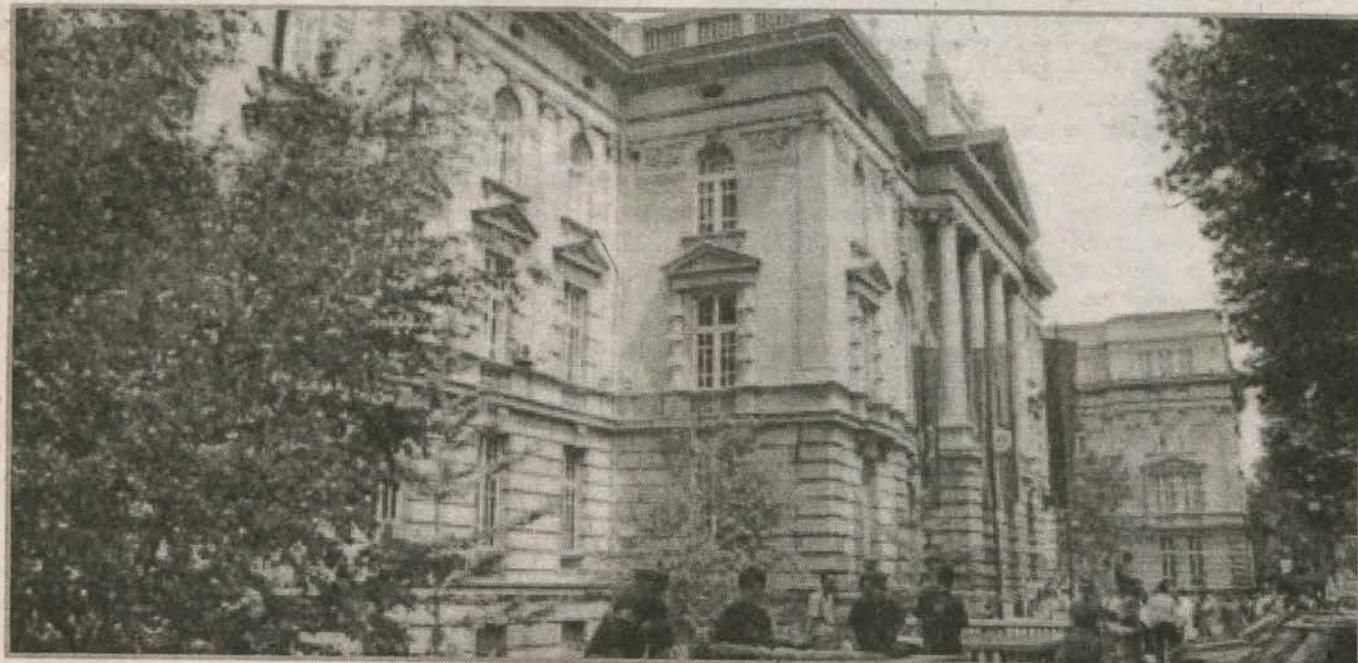
Сећамо се само судбине Лазе М. Косишића који, иако највећи стручњак у својој правној области, никада није успео да се запосли на Београдском универзитету између два свештеска рата. Очигледно да се времена мењају, али су штетна оснијава иста. Моћ љолијашке и идеологије, што се тиче факултета и института, изнад је законијоси и стручноси, а негативне последице лоше кадровске љолијашке по нашу привреду, културу, дипломацију и све остале државне институције су каишасирофалне.

Пише: др Бранко Надовеза

Кадровска политика на универзитетима, поготово на београдском и факултетима друштвених и хуманистичких наука, увек је представљала битну ствар за свако друштво и државу. После петооктобарске „револуције”, на Београдски универзитет су нагрнули сви који су тобоже били жртве Милошевићевог режима. Већина њих је то добро искористила да би нашла ухлебљење и добре зараде на страним универзитетима, поготово у Будимпешти, затим хонорарно на тзв. алтернативним универзитетима.

Укратко, могу се навести три категорије наставника и асистената. У прву категорију спадају они који су традиционално окренути струци, без обзира на резултате рада, који се „не мешају у политику” и опстају у сваком режиму. Другу чине они који се прикљањају сваком режиму, нудећи своје стручне услуге сваком режиму и власти. Своју интелектуалност схватају као обичан занат, а не стручну и моралну одговорност. У прошlostи је један велики државник за њих рекао да су као кокошке у живинарнику, трче тамо где се баци жито и то раде без икаквих скрупула. Многи су били чланови СПС-а, ЈУЛ-а, а сада су у странкама ДОС-а. Има их

и међу деканима, продеканима и осталим руководиоцима на факултету (шефови катедри итд). Углавном, они који су на универзитет 1995. године убачени преко ЈУЛ-а прешли су у ДОС. Нажалост, и ова, као и многе друге карактеристике нашег друштва, није морална али је зато много исплатива. Трећој категорији припадају они који су се после 5. октобра 2000. године „наместили” на факултете као „жртве” претходног режима. Тако је, рецимо, на Факултету политичких наука у Београду измишљено готово 15 нових предмета, углавном за Коштуничине саветнике (имамо, на пример, предмете као што су ЕЕУ, Глобална безбедност итд.). При томе, предавачи за ове предмете бирани су без конкурса или нису поштовани услови конкурса, тамо где је он расписан (примани су на радна места без обзира што су остали кандидати имали неупоредиво боље референце). Факултет политичких наука није усамљен у томе. Сличне ствари су се дешавале и дешавају се и на Филозофском и још неким факултетима. Поједини факултети, као Правни и Економски, претварају се у доходовне организације, највише узимајући, на разне начине, студентима новац. Поменуте радње, и све што иде уз то, проглашавају се аутономијом универзитета, уз благослов власти. На универзитетима у унутрашњости Србије поједини наставници држе и по више предмета. Та-

ква је ситуација на Нишком, Крагујевачком и Косовско-митровачком универзитету. Професори чак путују да би предавали и у Републици Српској.

Већ се користи жаргон „тезга“ као на пијаци и говори се о „универзитетској мафији“, којој ни држава не може ништа. То се углавном постиже избегавајући закон и не расписујући конкурс за наставнике или изигравањем расписаних конкурса на разне начине, уз прећутну сагласност Министарства за просвету. Недавно је на Београдском универзитету основан тзв. Суд части. Први удар је био на професора Радмила Маројевића, који је као декан на Филолошком факултету захтевао да се заведе ред, поштовање предмета и наставе, а сви остали приговори на злоупотребе нису ни решавани. Исто тако поступа и ректор Београдског универзитета.

Интересантно је да нису критиковани Владимир Штамбук и Михајло Војводић, који су испред ЈУЛ-а и СПС-а били декани ФПН и Филозофског факултета, пошто су се обожица приклонили новој власти.

Постати асистент на неком од факултета данас је веома тешко. Именовање на асистентска места обавља се по непотистичкој, привилегованој линији, једноставно ту нема места за дечу радника и сељака. Појединим кандидатима, и онима који их подржавају, чак се отворено прети. Под притиском претњи и уцена, млади амбициозни људи се најчешће повлаче из трке за поменута радна места, схватајући да не могу да победе систем. Универзитет, као и увек, у Србији, у било ком систему и режиму, остаје затворена друштвена институција.

Основа кадровске политике је идеолошко убеђење. Примају се лица грађанског и мондијалистичког идеолошког определења, без обзира на стручност и услове конкурса. Већина њих су раније били ортодоксни чланови Савеза комуниста Југославије и ревносно су извршавали све задатке, поготово оне везане за прогоне оних који се нису пронашли на његовој политичкој линији. Њима је сада довољно да су набеђене демократе, без обзира да ли је њихов противкандидат стручан. За њих је највеће достигнуће „демократска“ приврженост само западним вредностима, формираним по њиховим мерилима укуса, а не и поштовање реда, законитости и стручности.

Мој случај, као вишег научног сарадника Института за новију историју Србије, активисте Српске радикалне странке, заменика главног и одговорног уредника часописа „Српска слободарска мисао“ је типичан случај једне такве манипулатије. Када сам на Факултету политичких наука конкурисао на предмету Савремена историја, моја документа, нечијом самовољом, нису ни послата писцу реферата проф. Радошу Љушићу. Покушаји да то исправим су узалудни. Нови декан Мијат Дамјановић (Г-17) ми саопштава да донесем уверење од Радоша Љушића да ми нису послали документа и да ће поништити конкурс на коме је примљена Љубинка Трговчевић, истакнути мондијалиста, бивши високи функционер СКЈ, члан председништва Србије, добитник стана у центру града од поменуте организације итд. Када сам однео писмо др Радошу Љушића, декан је ипак одбио да поништи конкурс. Иначе, Дамјановић је на место декана дошао као члан Г-17 плус, која је тобоже опозициона партија, а има и своје судије и своје декане. Ето каква је њихова демократија, чак ни сопствени Закон о универзитету не поштују.

Што се тиче стања на научним и друштвеним институцијама, ситуација је слична као и на факултетима или гора. Институти у платама знатно заостају за факултетима, зависе од пројекта, а не од радног односа. Приступ универзитету и

факултетима је потпуно затворен за чланове института. До сада су доношена два нацрта Закона о научноистраживачкој делатности, али ниједан није реализован. Обећане интеграције и рационализације института су изостале. Познато је да су многи институти наслеђени још из СФРЈ и да су пали као такви на буџет Србије. Постоји читав низ сличних института, пет из историјских наука, нешто више из области економије и слично. Плате са универзитетским нису изједначене, већ напротив. Такође, изостало је обећање да ће млади људи у институте долазити одмах после дипломских студија. Друштвени смисао института је никакав. Истраживање и рад запослених у њима постао је потпуно бесmisлен, држава се према њима односи са великим ниподаштавањем. Уместо да се стручњаци из института ангажују у државним институцијама или у осталим процесима, довлаче се људи са стране. Кадровска политика се води из кулиса, приправници се више не примају преко конкурса, већ се на поменута радна места долази директно преко Министарства за науку, углавном по „препорукама“ професора са факултета. Приликом добијања звања (научни сарадник, виши научни сарадник, научни саветник, као и три највиша звања) тражи се немогуће, а то је учешће у менторствима на факултетима који су, с друге стране, затворени за научнике из института. Најављује се да ће се бодовати само чланци објављени у иностраним часописима, без обзира на тематику и могућност објављивања. Све се више прича да кадровску политику воде професори идеолошког определења сличног оном досовском. Универзитет, факултети и институти пропадају. За све што није урађено криви се претходни режим, иако би се неке ствари могле исправити набоље за пар дана. Нови Закон о универзитету, који је у припреми, треба само да дозволи већ започет процес раствурања универзитета.

Све у свему, стање на универзитетима и институтима у Србији је такво да те институције удаљује од основног друштвеног смисла да буду у функцији развоја друштва и функционисања државе. Моћници, који управљају тим институцијама, у спрези су са сваком влашћу и њима не може ниједна власт да науди.

Сетимо се само судбине Лазе М. Костића који, иако највећи стручњак у својој правној области, никада није успео да се запосли на Београдском универзитету између два светска рата. Очигледно да се времена мењају, али суштински остаје иста. Моћ политike и идеологије, што се тиче факултета и института, изнад је законитости и стручности, а негативне последице лоше кадровске политике по нашу привреду, културу, дипломатију и све остале државне институције су катастрофалне.

ДА СУДОВИ НЕ СУДЕ „У ИМЕ ВЛАСТИ“

Српски радикали се зајажу за јединствен правосудни систем, а што значи постојање само редовних судова, заснованих на двосмислености у суђењу, а само изузетно простираности, када се ради о изрицању најшегих санкција

Пише: Вјерица Радета

Судство у Србији до сада никад није било потпуно самостално. Правосудни органи су увек били у служби владајуће олигархије. Владодршици, и они пре, и они сада, су инструментализовали органе гоњења и правосудне органе за прогон политичких неистомишљеника, застрашиваше грађана и заштити криминалаца са којима су били у „дилу“.

У односу на злоупотребу институција и појединача социјалисти и досовци су очигледно, истомишљеници, а не разликују се ни од комуниста из времена страховладе Микулића и Поздераца.

А. Српска радикална странка и проф. др Војислав Шешељ и монтирали судски процеси против Српске радикалне странке и њеног председника сигурно ће се изучавати као примери злоупотребе права и наредбодавне улоге извршне власти над судском, иако би по правној теорији и нашој уставној пракси ове две гране власти морале бити потпуно одвојене и независне.

Доктор Шешељ је због свог оштроумља, знања, поштевња и склоности да јавност упознаје са чињеницма политичког деловања странака и појединача увек био изложен државној репресији коју су спроводили послушници из ешелона судија, само да би одржали на власти своје налогодавце, а истовремено сачували своје позиције недодирљивих. Шешељ је био главни Милошевићев политички робијаш. Увек када му је био неопходан предања од Шешељевих жестоких критика Милошевић је ангажовао судије које су га смештавле у затвор и привремено искључивале из политичког живота. Отворено кршење закона и злоупотреба положаја најочигледнији су били када су хапшени и затварани посланици са посланичким имунитетом, или када су имунитети посланицима одузимани на неким ноћним, у ствари непостојећим, састанцима.

Монтирали судски спорови против председника Српске радикалне странке вођени су зато што је они био храбар, поштен и истрајан у борби против криминала и осталих злоупотреба у друштву.

Суђење Шешељу уместо „У име народа“, „У име власти“ од социјалиста су наследили и досовци којима је кршење Устава и закона уобичајени начин примене прописа.

Петоктобарски пучисти су обећавали независно судство и „чишћење“ судова од инструментализованих судија. А шта су урадили? Уместо Балше Говедарице, за председника Врховног суда Србије поставили су нови инструмент у лику Соње Бркић, коју сам за скupštinskom говорништвом назвала Бисерка због најцрњег бисера због којег ниједан бруцош Правног факултета не би прешао у другу годину. Та жена је изјавила да је тачно, да закони не могу да се при-

мењају ретроактивно, али да ће она наћи начина за такву примену где се процени да је потребно.

Уместо Андрије Симића, задуженог за изборне манипулатације, поставили су Радисава Баћевића који, сво већ четврте изборе, спроводи без, по закону обавезног, јединственог бирачког списка. Сјаши курта, да узјаш мурта, а право и правда су и даље далеко од судова у Србији.

Да појединаче судије нису полтрони власти и да знају за принцип да је закон исти за сваког, сигурно не би било пре суде о исељењу Српске радикалне странке из просторија на Тргу победе у Земуну, које странка користи на потпуно законит начин и на основу правно ваљаног уговора.

Да појединаче судије суде по закону Гашо Кнежевић би био у затвору због злоупотребе положаја и прекорачења овлашћења, а Војислав Шешељ би био професор на Правном факултету у Београду.

Да је појединачним судијама до закона и правде Душан Михајловић би одавно исплатио Војиславу Шешељу јавно обећану награду због откривања убица Момира Гавrilovića, Ђурувије и Баде.

Да је појединачним судијама до закона и части не би били у служби ДОС-а већ би били самостални и независни делиоци правде.

ДОС ће у историји Србије остати уписан црним словима и због низа „иновација“ у области правосуђа.

Најпре су објавили да у Србији нема организованог криминала, а онда су формирали специјални суд за суђење за организовани криминал. А Владан Батић је, очигледно, много гледао америчке филмове, па је у згради тог специјалног суда направио кавез за оптужене са блиндираним стаклом. Наравно, амерички узор плаћен је српским парама.

Још 2001. године досова скупштинска већина донела је сет закона из области правосуђа. Предвиђено је увођење апелационих и управног суда. Закон о судовима ступио је на снагу 1. марта 2003. године, а апелациони и управни суд су остали мртво слово на папиру.

Првог марта 2003. године, дошло је до потпуног колапса у судовима. Увођење нових судова значило је и промене надлежности постојећих. До 17. марта, када је Скупштина Србије одложила примену Закона о судовима за 1. јануар 2004. године, није се могла уложити жалба на првостепену пресуду, није се могао покренути управни спор, није се знало који је суд надлежан за утврђивање очинства...

Фактички, 17 дана нисмо имали судове у Србији.

А пошто ни данас немамо ни апелационе ни управни суд нови колапс чека нас од 1. јануара 2004. године до конституисања нове скупштине у којој ће радикали имати већину и ставити ван снаге овај неприменијиви Закон о судовима.

ДОС је „лепо“ функционисао и без Уставног суда Србије годину и по дана и у том периоду није било могуће поднети иницијативу за испитивање законитости и уставностизакона и других општих аката.

Министар правде, тужиоци и судије, који су у служби ДОС-а, својим „изумима“ су свакодневно доказивали какво судство не треба да буде. Врхунац њиховог незнана је увођење институције заштићеног сведока. Супротно закону и у свету признатим начелима да заштићени сведок не може бити организатор криминалне групе ни лице које је оптужено за умешаност у најтежа кривична дела. У овом случају „досови Европејци“ нису водили рачуна о европским стандардима, већ само о томе да пронађу сведоке који ће штитити њих.

Очигледно је да досовска Влада, ни она Ђинђићева, ни ова Живковићева, није хтела, а није ни знала да унапреди област правосуђа. Више пута смо их упозоравали да могу како хоће, али да не могу докле хоће. Истрпећемо их још до 28. децембра.

Тада ће грађани Србије зауставити њихову самовољу, и државу поверити онима који знају да владају у интересу свих грађана Србије. У победу Српске радикалне странке на овим изборима нико више не сумња.

После 28. децембра, област правосуђа у Србији биће уређена према политичком програму Српске радикалне странке који правосуђе означава као један од најважнијих стубова државне власти.

По схватању српских радикала, област правосуђа захтева низ акција и политичких подухвата да би могло да функционише сходно захтевима и потребама модерне државе, превасходно у сфери заштите интереса грађана и њихове правне сигурности. Ми знамо да држава у којој је потпуно аутономно устоличен правосудни систем може у потпуности да заштити сва грађанска права и људске слободе и обезбеди демократске процесе и односе, односно заштити политички систем и државни поредак у целини. Извршна власт, у којој буду учествовали српски радикали, неће се мешати у уставну и законску надлежност носијалаца правосудних функција. Нећемо утицати на судове да суде онеме који објави и обелодани криминалну аферу државних функционера или њима близких људи, а да штите криминалце. Никада нећемо тражити злоупотребу правосудних органа у политичке или криминалне сврхе.

Српска радикална странка ће се максимално залагати за стварање истински независног судства и стручно усавршавање судија, на чије одлуке нико неће моћи да утиче и који ће следити једино уставне и законске норме поступајући савесно, часно и одговорно. Тако ће се подићи углед судија, јавних тужилаца и правоборника, а од тога зависи углед земље у целини и степен њене демократичности и цивилизованости.

Српски радикали се заражују за јединствен правосудни систем, а то значи постојање само редовних судова, заснованих на двостепености у суђењу, а само изузетно тростепености, када се ради о изрицању најтежих санкција.

Ми нећемо имати партијске судије, избор судија ће бити прецизно регулисан законом и неће остављати могућност „слободне оцене“, а то значи злоупотребе.

Чињеница да представници досовске власти, као некада социјалистичке користе поједине судије, које на то пристају, у политичке сврхе свакако не значи да су сви тужиоци и судије корумпирани и у служби режима.

На срећу много је више часних професионалаца који сигурно једва чекају 28. децембар и долазак Српске радикалне странке на власт, јер им је једина гаранција да ће часне правосудне функције обављати самостално, по закону и слободном судском уверењу, и да ће без притиска и мирне савести потписивати пресуде које доносе „у име народа“.

ИМА НАДЕ ЗА КОСОВО И МЕТОХИЈУ

„Нико никада не сме ни да њомисли, ни на крај љамећи не сме да му буде, да се најправи било какав ускушак. ДОС је што радио и ево где нас је што довело. ДОС је користио нас Србе са Косова и Метохије да добије донације и хуманитарну помоћ. Средствиа није добијао захваљујући својој способности, већ захваљујући Косову и Метохији. Прву донацију је добио да би нас најерао да се региструјемо, другу да изађемо на локалне изборе, трећу да изађемо, наводно, на парламентарне изборе на Косову и Метохију. ДОС-ов режим је преговоа нама са Косовом и Метохијом, условљавао нас је”, исчице за „Велику Србију” Љубомир Краговић

Љубомир Краговић, посланик Српске радикалне странке у републичком парламенту, одувек живи у Косовској Митровици, није је напуштао ни у тешким и по живот опасним временима. Његова многочлана породица, која броји неколико генерација, одлучила је да остане у јужној српској покрајини, не губећи наду да би ствари по Србима, који у њој живе, могле да се промене набоље. Каже да нема тог човека који воли да оде са свог огњишта, и да они који то чине, чине због тога што су на то приморани. Бежећи од шиптарског и окупаторског зулума, ту судбину су, најжалост, доживели многи његови пријатељи, рођаци, комишије. За „Велику Србију” говори о томе како је данас живети на Косову и Метохији. Чему се Срби који тамо живе надају и од чега стрепе, о политичкој ситуацији и деловању Српске радикалне странке на том простору. Као и многи други, има жељу, да прича о судбини Срба са Косова и Метохије допре до ушију шире јавности, да се пробуди свест код људи да неко у 21. веку живи без икавих права и слобода, без струје и најосновнијих ствари за живот. Волео би да прича о њиховим патњама, стрепњама и надама постапање једна од главних тема светских медија, јер, како каже, прича је толико потресна да она то свакако заслужује.

На Косову и Метохији данас живи око 130.000 Срба који, оправдано, свакодневно стрепе за своје животе. Од доласка КФОР-а убијено је више од хиљаду Срба и неалбанца.

„Ја сам сведок одласка са Косова и Метохије многих породица, које су одатле отишли не само бежећи од шиптарских терориста, већ и оне које су директно отерали наводни „миротворци”, односно окупатори, под изговором да не могу да им гарантују безбедност. У ствари, то је био њихов договор са шиптарским терористима не би ли се отерао српски живљаљ. Ми преостали Срби смо једина брана, једини трн у оку новом светском поретку”, истиче Краговић.

Највише Срба живи у северном делу Косовске Митровице, који представља тек једну седмину града, затим у општинама Зубин Поток, Лепосавић и Звечане, преостали део Ср

ба живи у такозваним енклавама у којима су убиства и изјављивања над српским становништвом готово свакодневна. Живот у енклавама подсећа на затворски живот. Живот се одвија у кућама, а напоље се излази тек по намирнице, али и то на велики ризик. Комуникација са њима је отежана, готово никаква. Уколико неко жели да их посети или одатле оде негде другде, мора да прође кроз територије које су под контролом шиптарских терориста. „Терористи сваки дан чине злодела. Међутим, о томе светска јавност није, нити жели да буде обавештена”, истиче Краговић, и додаје да су по доласку КФОР-а за одласак у та ризична места биле организоване разне пратње и конвоји, међутим, пратње су укинуте,

Косовска Митровица: изборна кампања 2000. године

Коју је српску кућу Човић опремио?

Човић је себи узео за право да представља Србе са Косова и Метохије. Медији му у томе свесрдно помажу објављујући вести како помаже Србима, како им прави путеве, куће, у њихово име води некакве позитивне разговоре. То су небулозе. Чију је он кућу опремио? Рекао сам му да ми донесе један цреп који је покрио српску кућу, који је он обезбедио, а да то није неко из његове партије, и ја ћу да га поједем. Цреп ми није донео.

КОСОВО И МЕТОХИЈА

осим за Гораждевац. Сада сви путују на неки свој ризик. „Немајући куда, људи су се организовали. Постоје приватници који су закупили аутобусе и комбије и њима превозе путнике. Наравно, кретање је увек по дану, избегава се ноћно кретање. Нико се не усуђује да путује ноћу. По дневној светlostи се враћа и одлази”, каже саговорник.

Силом прилика, северна Косовска Митровица постала је за Србе центар Косова и Метохије. Сви Срби који живе у овој јужној српској покрајини упућени су на Митровицу. Тамо се налази једина српска болница, а и универзитет из Приштине је тамо премештен.

Одговарајући на наше питање од чега људи на том простору живе, с обзиром на околности, Краговић одговара да углавном животаре. На Косову и Метохији не ради ниједна фабрика, а њиве и поља стоје запуштени. Стварност је показала да је велики број Срба управо страдао водећи своју стоку на испашу или обрађујући земљу, стога су приморани да се снalaže на разне начине не би ли прехранили себе и своје породице. Срби на Косову и Метохији су јако угрожени. Један део оних који раде, примају средства из budeta и можемо да кажемо да они донекле могу да живе. Међутим, поставља се питање шта је са осталима, који су у већини”, каже саговорник, истичући да би држава морала да поведе мало више рачуна о њима. Требало би изаћи у сусрет радницима позатвараних предузећа, како би они остали на свом огњишту.

Ситуација у северној Косовској Митровици ипак је мало другачија. Људи покушавају да се баве разним делатностима, неко са мање неко са више успеха, као и у Србији. Највећи проблем у Митровици представља комбинат Трепча, у коме Срби више не раде, уместо тога примају месечну аконтију од 30 евра, што је веома мало за једну породицу.

Више пута је покретано питање повратка Срба на Косово и Метохију, али, како сматра наш саговорник то је један деликатан проблем коме се мора много озбиљније приступити да би се постигли неки резултати. Организованог повратка за сада нема, било је неколико индивидуалних, спорадичних случајева. „Ако узмемо у обзир да је међународна заједница направила преко 50.000 стамбених објеката, најважнијим угроженим Шиптарима, а ниједан објекат није направљен неком Србину или неалбанцу, већ они морају да се снalaže, и ако им нико по повратку не гарантује безбедност, онда су ствари много јасније и добијамо одговор зашто нема повратка. Светска јавност је годинама засипана причама како су Албанци угрожени, а Срби су ти који су им та права угрожавали. Чини ми се да се таква слика полако мења, додуше веома споро, али ваљда ће међународна заједница схватити да је била у заблуди”. Саговорник истиче да су тога свесни сви који су на Косову. Међутим, истина тешко долази до влада Француске, Немачке, Америке. С друге стране, то је неопходно како би оне промениле свој однос према читавој ствари. „Али, ми Срби смо истрајни. По мојој некој личној процени за Србе ће у јужној српској покрајини од 2005. кренути набоље и уопште за српски народ не само на Косову и Метохији”, каже Краговић.

Власт трговала Косовом и Метохијом

Коментаришући преговоре о Косову и Метохији, Краговић истиче да су они само једна фарса и да правих преговора заправо још увек нема, и да ће, вероватно, тек неки будући донети неке резултате. Он каже да се не могу правити преговори ако постоје две дијаметрално супротне стране. Једна да Срби тамо остану, а друга да Шиптари добију неза-

САМОСТАЛНО НА ИЗБОРЕ

висност. „Нема тог Шиптара који каже ми нећемо независност. Они, међутим, морају да прихвате да живе у Србији као што су и живели вековима, јер немогуће је да створе нову државу”.

У својој причи се враћа на Кумановски договор, подвлачећи да је он лично као и сви српски радикали заједно са српским народом, био огорчен када је он потписан.

Говорећи о раду Српске радикалне странке у јужној српској покрајини, напомиње да она практично никада није престајала да делује, уколико се изузме мали прекид од неколико месеци за време највећег српског егзодуса. Општински одбори постоје у свим општинама где су Срби, и то не само на папиру. „Иако делујемо у отежаним условима, странка на Косову и Метохији постиже добре резултате. Укинута су окрузи због постојећег стања и формиран је Координациони одбор, који спроводи све одлуке странке. А доказ да добро радимо су председнички избори. Мапа Косова је потпуно, радикалски, обојена у плаво”.

По њему, сваки Србин би требао да има визију да су Косово и Метохија саставни део Србије. „Нико никада не сме ни да помисли, ни на крај памети не сме да му буде, да се направи било какав уступак. ДОС је то радио и ево где нас је то довело. ДОС је користио нас Србе са Косова и Метохије да добије донације и хуманитарну помоћ. Средства није добијао захваљујући својој способности, већ захваљујући Косову и Метохији. Прву донацију је добио, да би нас натерао да се региструјемо, другу да изађемо на локалне изборе, требује да изађемо, наводно, на парламентарне изборе на Косову и Метохији. ДОС-ов режим је трговао нама са Косовом и Метохијом, условљавао нас је. Када кажем ДОС, мислим на онај изворни ДОС и додајем да је највеће заслуге за то имао Војислав Коштуница. Коштуница је, да би обезбедио себи средства и Србима у Србији, продавао себе на Косову. Ученијивао нас је да изађемо на једне, друге, треће изборе. А тај исти Коштуница је 1996. и 1997. године бојкотовао изборе у Србији, где је његов гласач барем могао да оде на бирачко место и гласа. Бојкотовао је и последње председничке изборе. За Војислава Коштуницу нема демократије у Србији, иако су изборе расписали они са којима је владао, али су благостање и демократија на Косову и Метохији. Ми Срби тада, по њему, морамо да формирамо шиптарске институције. Ако је због новца, а тако је, онда је то велика срамота за сваког државника који такву политику води. Због тога, и зато, ДОС и све његове партије доживеће катастрофу на овим изборима”, каже Краговић и закључује да народ није наи-

ван. Износи нам реалну рачунницу. „Можда ће неко да каже Косово је далеко, али није, оно је у Србији, оно је јако близу. Ако човек види, да њему, његовом комшији и оном доле на Косову и Метохији није ништа обезбеђено, да живе испод сваког цивилизациског нивоа, не видим разлог зашто би поново гласао за ДОС. Људска природа је таква да увек тежи нечем бољем”.

Како каже, на kraју разговора, оно што се данас дешава на Косову и Метохији, срамота је за нови светски поредак, за свет уопште. Да је у питању нека друга држава, или да се ми тако односимо према некој другој нацији, сваког дана би то било на свим светским медијима. Али, ову срамоту неће да прикажу, не ради то ни наши медији. Убеђен је да ће српски народ и овог пута своје поверење указати Српској радикалној странци, јер се она показала као домаћинска и патријотска странка, која неће ствари да препусти стихији и злој судбини, већ ће се трудити да Срби у јужној српској покрајини уживају сва права, да се ослободе онога шта им се данас дешава. Наде за Косово и Метохију има.

Одговарајући на питање да ли неко од политичара с власти свраћа у јужну српску покрајину, одговара да то чини Небојша Човић, али само посредством медија. Када је пре неколико месеци гостовао на локалној телевизији у Штипцима, био је веома изненађен сазнањем да је био једини политичар који је гостовао на тој телевизији. „Када се говори у Влади, Скупштини и на телевизији, свима су уста пуне Косова. Када је Небојша Човић у Скупштини износио податке о раду Координационог центра, испричао је да Срби тамо живе у благостању, а Срби немају ни хлеба ни крова над главом, да не говоримо о томе да им је угрожен живот. Човић то може да прича у Бриселу, Вашингтону, Београду, на седницама Владе Државне заједнице Србија и Црна Гора, међутим, он ту причу не може да исприча Србима у Митровици, Прилужју, Грачаници. Било где, где има Срба. Та његова прича просто је невероватна. Нема тог Србина који је нешто добио од Владе. Да не грешим душу, добило је неколико Човићевих послушника, оних који су ушли у Демократску алтернативу. Човић се хвали како је његова странка најјача на Косову, јер има неколико посланика у коалицији Повратак и све функционере на Косову и Метохији. А то су само они који су се продали. Који су продали веру за вечеру, да би имали некакву привилегију. Избори ће доказати да он нема никакво упориште на Косову и Метохији”, истиче Краговић.

МАНИПУЛАЦИЈА СЕКТИ

Српска радикална странка законом ће регулисати рад признатих верских заједница, и онемогућити деловање верских секта које деструктивно утичу на грађане, а поготово на најмлађу популацију. За разлику од данашње досовске владе, у Влади српских радикала неће бити места за припаднике верских секта а такву одлуку већ је донео и Европски парламент

**Пише: Слађан Мијаљевић
православни публициста и сектолог**

Једна од омиљених манипулатија „нових секта“ јесте да оне не представљају „мањинске верске заједнице“ које немилосрдно угрожавају „већинске верске заједнице“, што данас у земљама ЕУ не пролази, као и о њиховим тобоже угроженим људским правима. У сфери верских слобода играју на карту заштите својих људских права. Неке од секта иступају у јавности у својим земљама, као и на међународном плану, као „Удружења грађана за заштиту људских права и слобода“, мада баш секте својом деструктивношћу, рушењем интегритета и дигнитета личности и основне слободе свести, мишљења и веровања, делују либертицидно, јер својим учењима и још више применјивом праксом разарају, дезинтегришу и коначно маџеришу личности жртве секта.

Поливалентни експерти различитих професија земаља ЕУ, сучавајући се са бујањем тоталитарних секта и деструктивним последицама њиховог рада, пре десет година су одржали међународни конгрес о сектама у Барселони, на коме је одлучено в неопходности организоване борбе против транснационалног и наднационалног сектног криминала. Убрзо, сходно закључцима Конгреса у Барселони, 30. јуна 1994. године, у Паризу је формирана Европска федерација центара за истраживање и информисање о сектама – ФЕЦРИС. У члану 2 Статута ФЕЦРИС-а подвлачи се њена недулативност као и неутралност на политичком, филозофском и религијском плану. Према подацима презентираним у експозеу представника ФЕЦРИС-а у Европском парламенту, 24. априла 2003. године, данас ФЕЦРИС чине 42 удружења из 26 земаља Европе, Америке и Аустралије. О комплексности проблема савремених секта веома информативно говори тачка „Д“ Резолуције Европског парламента од 29. фебруара 1996. године. У њој се каже да одређене секте, чије се организацијске структуре не ограничавају на поједине државе и које делују на територији читаве Европске уније, стално нарушају људска права и чине криминалне радње као што су: сувово поступање са људима, сексуално злостављање, незаконито лишавање слободе, трговина људима, подстrekивање на насиље, ширење расистичких погледа, избегавање плаћања пореских обавеза, незаконити трансфер капитала, трговина оружјем и наркотицима, нарушање радног законодавства, незаконита медицинска пракса.

Из ове Резолуције се може закључити да секте својим учењем и својом праксом нарушају начела Универзалне декларације о правима човека из 1948. године, Европске конвенције о очувању права и основних слобода човека из 1950. као и Међународне конвенције о правима детета из 1989. године. Јасно је да секте које су имплантирале у земље

ЕУ, а затим доспеле и до нас, нарушају основна људска права и слободе делујући либертицидно, без обзира на то под каквом маском се оне региструју, или се уопште не региструју, делујући легално или илегално. Експерти ФЕЦРИС-а посебно подвлаче значај стварне, а не јавно проглашавање или самопрограмоване делатности, на шта посебно упозоравају власти или међународне институције.

Због камелеонства сектних организација формирана је интернационална информациона мрежа, јер ФЕЦРИС своја сазнања заснива на провереним чињеницима и анализама очигледности деловања секта.

Европски парламент је у својој Резолуцији, од 15. јануара 2003, истакао: „Препоручује се земљама чланицама да се боре против илегалних деловања секта које прете менталном или физичком интегритету личности, примењујући принципе кривичног и цивилног права сагласно ставовима Парламентарне скупштине Савета Европе“. Сvakако да је ова Ре-

золуција подстакнута и закључцима Симпозијума правника Европске уније и земаља изван ЕУ (учествовали су еминентни стручњаци из 22 европске земље) са темом „Тешкоте у одбрани жртава секти”. У изради поменуте Резолуције коришћени су и богати материјали са симпозијума, „Заштита деце и адолосцената од деловања секти”, који је одржан маја 2002. године у Генералном секретаријату за омладину Владе Каталоније у Барселони.

И савремене секте, и оне мало старије, врло су прилагољиве, тако да оне данас врло вешто користе глобалистичка светска кретања, а неке од њих користе и креатори глобалистичких кретања за остварење својих циљева. То је последица, пре свега, чињенице да се секте прилагођавају времену и његовим захтевима. С друге стране, када имате мноштво секта, њима лакше управљате и манипулишете. Веома је тешко управљати великим, утемељеном верском заједницом. Многе секте данас делују као комерцијални култови, модерне компаније које избацију на тржиште хит препарate или апарате, као што су Херба лайн, Калифорнија фитнес и сличне. Зато то није класична секта већ комерцијални култ где фирмa преузима улогу породице, а Бог је описан у газди. Њихови продавци суманују јуре за купцима не би ли са сваким новим купцем зарадили што више новца. Они су ропски послушни усвајајући сугерисани емотивни однос према ствари коју треба да продају. После годину, две, они су потпуно истрошени и неспособни да даље обављају тај посао, а последавци налазе нове продавце.

То је једна профи утапија. Тим продавцима се нуди да зараде две-три хиљаде евра, али то је утапија, јер ту суму може да заради само неко ко прода 50 усисивача месечно, или пет хиљада неких препарата. А он, уз то, не зна да хиљаде других продаваца такође шпарта Београдом и Србијом и продаје то исто. И после два три месеца исирпи се круг пријатеља и познаника на које сте у старту рачунали. Продавац напусти фирму, а комерцијални култ има чисту зараду. Он није плаћао ни простор, ни социјално, ни пензионо осигурује, није плаћао рекламу, а имао је штетајућу продавничу која му је донела велику зараду. Наравно, тамо где има пуно незапослених, овакав вид трговине је веома привлачен за људе.

Секте своје материјално богатство стичу овде, а донације им стижу из иностранства. Неке од њих имају практику да обилазе стара и немоћна лица, успостављају контакт са њима и после вишемесечног труда успевају да остваре свој циљ кроз уговор о доживотном издржавању, а зауврат им остају станови и куће.

Кад би којим случајем данас нестале све секте у Србији, остало би на хиљаде кућа, на хектаре земље и друге имовине која је у власништву секта. Многе секте и култови из окружења (суседних земаља) дошли су код нас зато што овде немају никакве забране (законске). Неке су протеране из суседних земаља, али нису хтели да напуштају регион, тако да из наше земље контролишу чланство у другим земљама. Рецимо Бела гностичка црква, трансцендентална медитација, реики, ОТО (Ордо Тетијрл Орјентис), секта Сатана Панона из Осјека, клуб пријатеља Бруна Гро-нинга и неке друге секте, започеле су свою делатност у Хрватској и Словенији, али су отуд истиснуте или просто забрањене. Погледајте, на пример, случај са реики „медицином“. Она је у Хрватској оглашена као секта, а код нас се на телевизији рекламира као нека врста терапије, односно медицине. Бојим се да личимо на експериментално подручје на коме може свашта да се проба од бомби и оружја, дроге и секти као духовне дроге, до експеримената на мозгу. Овде се у те сврхе улаже новац, јер он може и да им се врати. А газде су, наравно, негде у свету, богати и моћни.

Секте су у Србији стварност, али, нажалост, мало људи то може или хоће да примети. Ситуација би била неупоредиво боља када би имали закон о верским заједницама и закон о удружењима грађана који би надгледао транспарентност њихове регистрације.

Такође, Србија је пуна аматера који се баве акупунктуром, акупресуром, хипнозом, држе курсеве јоге. Санатаан је, примера ради, основао човек који се бавио хипнотерапијом. А да ли заиста верујете да се хипнотерапија учи на тромесечном курсу? Реч је о супспецијализацији лекара, специјалисте, која подразумева двадесетак година учења, односно школовања.

А ви данас, овде, имате појединце и групе који позивају грађанство на медитације и воде курсеве медитације, уводе људе у аутохипнозу, у хипнотерапију, регресотерапију, медитацију, визуелизацију, херметички тренинг и друга стања сужене свести, која могу да распале код тих практиканата психопатолошки потенцијал који постоји код сваког од нас. И то ради шпосери, металлогодачи, машински техничари и инжењери.

Наравно, све је ово могуће, јер се проблему секта не посматра посебна пажња. Против секта данас морате да се борите знањем. И када се донесу закони који недостају, они ће се увек прилагођавати новим условима. Стога је знање о делатности секта и могућност препознавања најбољи систем самоодбране и чувања породице. А о специфичности делатности секта данас морају да буду упознати, пре свих, педагози, психологи, социјални радници, одређени број полицијаца, новинари... како би обавештавали јавност.

Законско стање код нас

Имајући у виду све што је речено, прецизно би било говорити о квази-религијским заједницама, дакле заједницама које злоупотребљавају религију ради недозвољених циљева.

Модел, који је у Србији затечен из претходног периода, истовремено представља и најчешћи модел у развијеном свету. При томе, не треба разумети да се ради о моделу који у својој суштини има интервенцију путем кривичног права. Реч је само о пратећем елементу, док је основни елемент афирмисање благотворене улоге које цркве и верске заједнице могу да имају у друштву, улоге која се одлично може видети у свим најразвијенијим и најуспешнијим земљама света. Наравно, ситуација у Србији је утолико специфична што је у последњих 50 година држава искорењивала утицај цркава.

У погледу цркава и верских заједница, у правни поредак Србије и Црне Горе још није укључен посебан пропис који би регулисао однос цркава и верских заједница, с једне, и државе с друге стране. У том домену постоји правна празнина још од 1993. године, када је стављен ван снаге Закон о правном положају верских заједница. Предлогом закона о верској слободи, који је у току прошле године био у процедури усвајања пред институцијама бивше савезне државе, сва ова питања детаљно су регулисана. Међутим, тај предлог није усвојен, јер се умешала дипломатија. Тако су помоћници Савезног министарства вера ишли у Америку по нови, много либералнији предлог.

Пуно остваривања права на верску слободу не подразумева стање у коме држава треба да буде само пасивни посматрач, већ активни стваралац амбијента у коме се таква слобода може остварити. То је смисао модерног концепта кооперативне одвојености државе и цркве и верских заједница.

Код нас је изостало уређење ове области на неколико нивоа. Најпре, ми немамо закон о верским заједницама који представља неопходан оквир у који се оне морају елементарно сместити. Следећи задатак је регистрација верских заједница и удружења грађана. То значи да свако мора тачно да опише своју делатност због које се региструје. И онда ћете знати да имате, на пример, центар Сан Бабе у Београду, да су његови циљеви такви и такви, па ко себе види у томе, нека иде. Али, нека све буде транспарентно. Када човек хоће да се шиша, он иде код фризера, када хоће одбрану на суду, он иде код адвоката. Њихове фирме су исписане на улазу у радњу. Па нека се тако региструју и они који се баве алтернативном медицином и надритерапеутским послом. Ако уопште могу и треба да се региструју. А не да се воде као удружења грађана или невладине организације. И не треба да се крију иза неких лажних имена и симбола.

Код нас то полиција може да региструје само када неки секташ начини кривично дело или прекорачи границе јавног реда и мира. Али, данашње секте делују, пре свега, утицајем на психу, што је веома опасно, па је неопходна јасна и примерена инкриминација, да би полиција реаговала.

Мислим да је наше законодавство морало строже да регулише питање надритечарства. Требало би да има могућност да делује већ оног тренутка када се неко појави и нуди излечење, а да ни на који начин није стручан. То значи да би надритечарство подразумевало реаговање тужилаштва и полиције по службеној дужности. Не би требало неко да оболи, или да умре, па да службени органи тек тада реагују.

Оно што је заједничка специфичност секта крајем XX и почетком XXI века, свакако је Њу Ејџ, покрет новог доба који релативизује, униформише и уједначава све вере и све начине мишљења. Њу Ејџ је својеврсни религијски израз глобализације. Реч је о наводној, потпуној верској слободи, без икакве доктрине. У једној тако униформисаној, назови религији, подједнако се гледа да ли неко верује у једног бога, у више богова, у вуду лутку или радијатор. Користећи извесне кризе, слабости, личне амбиције, увлечение у секте се тако одвија под фирмом разних академија за самоусavrшавање, клубова за кретиван развој, умеће живљења. У такве клубове човек улази да би решио неки свој проблем, слабост или болест, или да разреши неку фрустрацију, као и да развије неке потенцијале, да стекне нека нова знања. А не улази да би постао члан религијске групе.

Међутим, религијске групе, секте, групу покрети, иницијално се нуде као друштва која могу да побољшају човекове потенцијале и тако он неосетно улази у религију, а да му то није била намера нити је то хтео. У томе је суштина превара и онога што треба објашњавати.

Сећате се јоги летача? У време када је горело на Косову, они су нудили програм за спас објашњавајући како ће својом психоенергијом утицати на НАТО авијацију, изазивајући кварове на авионима и страхове код пилота. Тражили су од владе да плати хиљаду јоги летача, који би дошли из иностранства и то обавили. И то је прошло у овдашњој јавности јер је иза тога стајала тадашња политика, али и пусто незнанje јавности. При томе су направили Југословенски комитет за кохеренцију и непобедивост, на чијем челу је био један академик, а у њему је било неколико глумаца, књижевника и неке друге јавне личности. Или, сетите се како су почетком деведесетих одржаване Трке мира, чији је организатор био Шри Чин-мој, па је тако у његову славу, а у похвалу наше глупости или необавештености власти у нашим градовима, београдски Зоолошки врт проглашен за врт мира и добре наде у славу Шри Чинмоја, а Суботица је проглашена спомен-градом Шри Чинмоја. Овај гуру, иначе, себе сматра

аватаром – отелотворењем божијим на земљи. Он је самозвани бог који хода овом земљом, пише песме, а у Јединијесним нацијама је изнајмио простор у коме има медитативни центар, што је неко овде погрешно протумачио да је он наступио под покровитељством УН.

Какве су последице

Укратко ћемо приказати резултате неких иностраних истраживања феноменолошко-симптоматског типа. Менталним манипулацијама и бихејвиоралним кондиционирањем се успоставља нови облик сектне адикације све до степена комплетне психичке, физичке и социјалне зависности, уз појаву класичног апситенцијалног синдрома. Као последица менталних манипулација јавља се ментална дестабилизација са елементима психотрауматизације, која води лучењу ендогених опијата/ендорфина и енкефалина, што изазива ефекте релаксације (анксиолитички ефекат) и стања безболности (аналгетски ефекат). Када дође до разградње ендогених опирта који се стварају у мозгу адепта-жртве секте, онда она има неодољиву потребу да поново иде код свога гуруа, учитеља или инструктора где доживљава ретрауматизацију са поновним стимулисањем ендогених опијата до успостављања најпре зависности и, на крају, депресивне исцрпљености што може водити и ка самоубиству. Наравно, код неких секта се процес убрзава и деструкција и маџеријација личности је драстичнија јер, на пример, познато је да сатанистичке секте, посебно у фази иницијације, у почетку бесплатно нуде марихуану, екстази или хероин.

Лангом, Чемберс и други истраживали су последице код 3308 бивших адепата из 101 секте и утврдили: страх и страховање код 83 одсто жртава, пад самопоштовања, депресивност, безнађе, беспомоћност, осећање кривице уз поремећај стања свести од 83 одсто до 55 одсто. После изласка из секте више од 70 одсто жртава је примало медицинско-психијатријску помоћ. Пол Мартен и сарадници истичу да физичко насиље над жртвама секте иде од вербалних агресија све до тешких физичких тортура уз затварање у мрачне просторије и стављање револвера на потиљак...

Професор Кларк, са Медицинског факултета Харвард, испитивао је већу групу младих жртава секте. Утврдио је да је 58 одсто будућих жртава имало извесне емоционалне поремећаје због којих су и били лак плен секте, док 42 одсто жртава секте у пресектној фази није испољавало симптоме душевног триљења. У терапији адепата европски експерти одбацију „депограмирање“ или „декодирање“ као нестручне и научно неприхvatljive методе, већ препоручују психотерапију, психофармакотерапију и социотерапију, што може да траје недељама, месецима. Управо због сложености деструктивног деловања секте на психичко, физичко и социјално здравље, Европска федерација за истраживање и информисање о сектама (ФЕКРИС) планира да, 2004. године, одржи интернационални симпозијум под насловом „Здравље и деловање секте“ и поднасловом „Здравље, етика, људска права, секте и право“. Понуђена нам је могућност да наша земља буде домаћин овог високог скупа 2004. и да сачека експерте из 26 земаља пре свега Европе, али и Америке и Аустралије. Да ли има политичке воље и довољно знања и одговорности надлежних, пре свега владиних структура, да пруже подршку и помоћ у одржавању овог високог скупа европских експерата? Европа нам је на овом плану одшкринула врату. Хоћemo ли их широм отворити или затворити и даље блажено живети у своме незнанju и инертности? Не заборавимо: незнанje – штети! Знање – ћутти!

ПРОБУДИТЕ СЕ, БРЕ

Још није касно да се истински родољуби освесте и прихвате оно што подсвесно знају: Коштуница није патриота, још мање је националиста

Није тачно да су Коштуница и његова странка опозиција одлазећим досманлијама. То је највећа политичка заблуда која је лансирана протеклој деценији, Демократска странка Србије перфектно сарађује са Демократском странком на локалном нивоу, у свим општинама у којима деле власт. Значи, пријатељство се предано негује тамо где су паре. То Коштуници и Маршићанину не смета да се сваке вечери, преко малих екрана, бусају у прса како су они заслужни за расписивање ванредних парламентарних избора. Да је ДСС-у заиста стало да пре времена обори Живковићеву владу, не би им требало да понављају скупштински захтев који су много пре њих поднели српски радикали, захтев за расправу о поверењу Мићићки и Влади. Могли су то много раније, без скупштинских ујдурми у којима је Живковић и онако спретнији од њих. Било би доволно да њихови одборници престану да дижу руку заједно са жутима у свим општинама у којима братски деле власт (читај: паре). То би изазвало ланчану реакцију широм Србије, пала би већина општинских управа, па би превремени локални из-

бори заиста били неизбежни. Од те тачке, ванредних локалних, до истих таквих парламентарних избора кратак је пут. Ни Живковић, ни „вршилица” дужности председника Србије Мићићка, сигурно се не би усудили да пређу преко воље бирача који би се масовно окренули против њих. Ако ништа друго, све и да не распишу републичке изборе, пораз на локалним био би крунски аргумент који би правој опозицији у наставку борбе заиста много помогао.

Али не, иако убеђени да су најјача странка у Србији, Коштуница и његови нису се усудили да ризикују сигурност и удобност општинских буџета, остали су у меканом да са жутима беру плодове општинске власти.

Кабул уместо Грачанице

У том светлу треба посматрати и једину конкретну оставаку коју је поднео неки члан Демократске странке Србије. Када је бивши министар здравља Обрен Јоксимовић подносио оставку, потезани су разни аргументи, али са ове

ИЗБОРНА МИМИКРИЈА

временске дистанце боље се виде прави разлози његовог напуштања министарске фотеље. Највероватније су у ДСС – у схватили да је подела министарских фотеља ишла на њихову штету, да су добили министарство у коме уместо паре има само главобоље, министарство које је врло интересантно широким народним масама и где се, због комбинације ових чињеница, врло лако стичу негативни поени. Касно увидевши да су им жути добацили још један врућ кромпир у господске ручице, Коштуничи следбеници су из штете покушали да извкуку било какву корист. Зато је Обрен лармао данима док напокон није отишao. Овде се може споменути још неколико детаља који су ДСС приморали да напусти тадашњу владу покојног Ђинђића. На пример, није потребно доказивати да је таст Чеде Јовановић, директор фонда за здравствено осигурање Мијат Савић, био много утицајнији од министра Јоксимовића, што сигурно није могло проћи незапажено и безболно. Дакле ради се о лошем Коштуничином прорачуну, којег су жути по ко зна који пут насамарили. И уједно наградили, зато што их је довео на власт, министарством без дна, у којем није било шанса да се његов Обрен докаже као реформатор. Без обзира на све, невероватно али истинито, на овом примеру се види да су жути ипак поштенији од коштуњавих. Демократска странка Србије ово министарско место није морала да прихвати, оног дана када су са осталим пучистима делили плen, што би у сваком случају било поштеније од бекства које је уследило. Генерално, Ђинђићева политика, оверена у његовим наследницима, далеко је поштенија од Коштуничине. Са њима је бар све јасно, знамо шта нас очекује, нарочито где ће да нас селе. Сви ће (мушки) у Хаг, војска неће на Косово и Метохију него у Ирак и Афганистан, сви радници напоље из фабрика, а сви остали у ред пред амбасаде – по исељеничке визе.

Коалиција са агресивним грађанима

Коштуница, који ће све то исто да уради или доврши, успео је да створи имиц некаквог српског националисте, што је иронија до сада невиђених размера. Да заблуда буде гора, његови активисти на терену наступају са причом о некаквом коалицији Војислава Коштунице и Радована Карадића, те да су њих двојица, у ствари, у истој странци. Каква превара, само су се српски радикали усудили да јавно обећају да неће изрушити ни Радована ни Ратка, а то што би их Коштуница спаковао за Хаг уз одговарајућу законску регулативу, њима сигурно не би много значило. Незаслужени имиц патриоте и националисте пласиран је у српској јавности само путем изјава и разноврсних саопштења, иза такве фасаде никада није учињено ниједно конкретно дело које би Коштуницу заиста и сврстalo у ред родољуба.

На пример, Коштуница још увек тврди како је за свог председничког мандата успео да сачува заједничку државу. У ову неистину убеђује народ без трептња, гледајући право у очи, мада је и њему јасно да је заједничка држава Србије и Црне Горе (камоли јединствена) одавно отишла у историју. Ово што сада гледамо, што се зове државна заједница, служи само да би Горан Свиљановић могао да правда путне налоге. Тај исти Свиљановић био је врло успешан министар иностраних послова управо у Коштуничиној влади. Успешан, зато што је успео да спроведе у дело све своје планове,

од којих је вредно издвојити само неке најзначајније: безбројна извиђења Хрватима и муслиманима, беспрекорно поданичка сарадња са Хагом, поновно поклањање српског тржишта Словенцима и реновирање сопственог кабинета вредно милион и по ондашњих марака. И није националисти и великим патриоти Коштуници сметало овакво понашање министра из сопствене владе. Ако већ није смео да се упути у коштац са комби странком опасних намера, могао је бар да се огради од оваквог (да ли самовољног?) понашања Свиљановића. И то онако, како он зна, около па на мала врата.

Сада, када аминује предизборну коалицију са још агресивнијим грађанима, Лабусом и Динкићем, како Коштуница мисли да спроведе своју политику у дело? Ако је уопште и има? Мислимо искључиво на политичке идеје, дела из се-бе никад није ни имао.

Дакле, Коштуницина опција је измишљена и пласирана на домаће тржиште политичких идеја само као удица за пе-цање што је могуће већег броја патриотских гласова. Свеједно ко је осмислио такав политички наступ, да ли сам Коштуница или неко изван земље, резултат је суштински исти. Гласови патриотских снага биће узалуд потрошени на дневнице Горана Свиљановића или неког његовог двојника из Г17.

Као што се то види у свакој општини, никада ДСС није напустио ДОС, од budетa локалних самоуправа не би их отерале ни већеувреде од оних које им је, у директном скупштинском преносу, упутио покојни Ђинђић. Како угргани тандем демократа функционише, најбоље се види у Земуну, делу Београда где се прашина дигла до неба од силних рушења и избацања. Братски, од првог дана, у свим акцијама заједнички наступају ДСС и ДС, и када се купују нове лимузине за општински возни парк, када се истерују радикали из магистрата или када се руше привремени објекти. И будно прате Коштуницини све акције поделе нових (службених) лимузина, ту изгледа није дејствовала она Ђинђићева „спавајте, бре“. Прате да их, којим случајем, не закину жути. Интересантно, за све ове године откако су наследили радикалску власт у Земуну, саградили су само један објекат, јавни писоар на пијаци у насељу „Саве Ковачевића“.

Заиста илустративан споменик досманлијске диктатуре, место где сви грађани могу оставити своје утиске о владавини ДСС и њихових коалиционих партнера.

Огњен Михајловић

КО НЕ СМЕ ДА ВАС ПОГЛЕДА У ОЧИ

ТЕЗЕ О УТИЦАЈУ ДОСОВЕ ПОЛИТИКЕ НА НАРОД И ПОСЛЕДИЦЕ КОЈЕ ЈЕ ИЗАЗВАЛА ОБИЧНОМ ЧОВЕКУ

ДОС је малог, обичног човека, грађанина, ошамутио, отулео, учинио га равнодушним и депресивним.

***

Равнодушан и депресиван човек не враћа се ни у прошлост, а не оптерећује се утопијом срећне будућности. А у садашњости се не види, бежи од себе самог. Једва партиципира у животу, а камоли у политици. Тако за ДОС постаје идеалан грађанин.

***

Филозоф је рекао: „Ако постоји пакао на земљи он се налази у души меланхоличног човека”. Довођење грађана у то стање свести највећа је манипулација коју је ДОС учинио.

***

Разоружани својом немоћи, људи несвесно помажу државном естаблишменту: на пример ДОС је отпустио милион радника а да није било озбиљнијег протеста, а о револуцији и да не говоримо.

***

Власт је, рибарићи људским душама, загосподарила животима стварајући од људи пасивне објекте.

***

ДОС то није сам смислио, то је иначе политика глобализма и мондијализма.

***

ДОС је општу апатију систематски неговао. Једино државно-политичка елита не сме да буде апатична. Она мора да влада и да пљачка.

***

ДОС је учинио немогуће: у тренутку када су милиони демонстраната у Европи и свету изашли на улице да осуде агресију на Ирак, у Србији која је агресију већ доживела, скоро нико није противствовао.

***

Јадни Срби са Косова очајнички дозивају у помоћ а ДОС и скупштинска већина отулео прате огавно ламентирање на државној ТВ над судбином те популације. На улице због тога није изашао нико.

***

ЕУ се спрда са националном историјом Срба, са традицијом и културом и са животима Срба на Косову, а ДОС гледа како да уђе у ту и такву Европу.

***

Режим, зависан од спољних душебрижника и миротворца, не сме да види њихове погубне услове, јер им је то једини појас за спасавање за останак на власти.

***

Слушајући савете Запада, власт је земљу утерала у потпуну деградацију националног суверенитета сукобе између друштвених и личних интереса корупцију и криминал процесе лажних реформи и забрињавајуће перспективе.

***

Због свега тога апатија је добра заштита од могућих потresa: ДОС тражи разумевање, захтева стрпљење, „не може се све преко ноћи”, а ушли су у 4 годину владавине.

***

ДОС је све цивилне државне и војне тајне истресао Западу и нико не каже ни реч. До пре неколико година за то се стрељало и то је доказ како намерно изазвана апатија потпуно мења суштину ствари и односа.

***

У Санџаку скандирају „Ово је Турска”, у Војводији спремају свој устав, од земље неће остати камен на камену а ДОС то представља као успех демократије.

***

Управо због тога народу су се смучили лажни лидери са својим јавним и тајним политичким програмима, а иза ових других крије се отворена издаја земље.

***

Упркос таквих активности садашња власт је предуго на том месту. Ни у једном тренутку није се трудила да придобије народ, већ напротив, да га духовно сломи.

***

Градоначелница се бави проблемом насеља од картона, што може да се реши за викенд, а за то време Колесари и Јањушевићи разносе народне паре за које може да се направи цео град за социјално угрожене.

***

Беда, сиромаштво и велика незапосленост ставили су нашу земљу на дно свих европских земаља. ДОС је мислио да ће тако лакше владати, али тако ће бити само до 28. децембра.

***

Слобода је или потпуна или никаква. Радикали ће победити да би сви грађани били потпуно слободни.

ПРИНЦИПИ ВЛАДАВИНЕ ДОСА

Апсолутна апатија је оружје из арсенала нове олигархије.

***

Апатија је најмоћније средство за масовно уништење у Србији.

***

Потпуна апатија је највећи успех петооктобарске „револуције”.

***

ДОС је општу апатију систематски неговао као најснажнију брану опирању и побуни појединца, а самим тим и масе.

***

Радикали су успели делимично да сруше ту брану и активирају људе. То се видело на председничким, а доказаће се на републичким изборима.

17 ГРЕХОВА Г-17 И Г. ЛАБУСА

1. Г. Лабус је у својству потпредседника Владе СЦГ иницирао одлуку која је касније спроведена посебним законом о регулисању дугова страним банкама (Лондонском и Париском клубу), без консултовања икусних стручњака, иако су те обавезе застареле због протека времена.
  2. У периоду у коме је ова нова власт са кључном кадровском функцијом г. Лабуса, домаћи дугови су увећани за милијарду долара годишње.
  3. Обећања носилаца власти да ће бити обезбеђене донације нису остварена, већ само мањи кредити уз уобичајене камате.
  4. Злоупотребама стечајног поступка и симуловане вредности имовине највећих банака (Беобанка, Београдска банка, Југобанка, Инвест банка и др.) противправно узурпирани њихова имовина, злоупотребама стечајног поступка и нови власници, чија имена нису позната, управљају тим банкама, а користе рачуне на егзотичним острвима познатим по прању новца. Та средства се вероватно сада користе у изборној кампањи.
  5. Упад у банке приватним наоружаним људима, који никада није образложен нити испитан.
  6. Током владавине кључних људи, које је именовао г. Лабус, није ништа учињено да се укину визе, омогући слободан излазак из земље и кретање људи преко границе, а омогућен је енорман увоз стране робе без било какве пропорције са извозом домаће робе у иностранство. Омогућено је да се страним рекламама спроводи безобзирна нелојална конкуренција домаћим производима и скоро потпуно онемогући равноправа утакмица домаћих произвођача, услед чега је домаћи извоз у односу на страну увоз задржao само симболичне размере.
  7. Енормни издаци за рекламирање ове политичке партије, која није парламентарна, укључујући и скупе билбордове, око милион долара месечно, не могу се покрити чланаринама или хонорарима стручног рада експерата групе.
  8. Г. Лабус је, као потпредседник Савезне владе, чији је ресор међународни платни односи, био обавештен о недозвољеном извозу шећера у ЕУ као и малверзацијама у вези са тим, а ништа није предузео, и поред упозорења Комисије за борбу против корупције и членика земаља ЕУ, због чега су и сада на снази санкције ЕУ против СЦГ.
  9. Ниједно обећање које је г. Лабус дао у ранијој изборној кампањи није испуњено.
  10. Током приватизације носећих грана привреде Србије, социјални програм је занемарен, а очекује се да остане без посла још 400.000 радника, тј. око 800.000 хиљада становника Србије (укључујући и чланове њихових породица) остаће без икаквих прихода.
  11. У реорганизацији и реструктуирању предузећа (Прва искра, Петрохемија, РТБ Бор) су, под притиском г. Владховића (кога је такође именовао г. Лабус), ангажоване стране фирме са познатим именима (Ротшилд, Deimler-Kreisler које су преко немачке фантомске фирме Дебис) обављале стручне консултације за рачун Г-17, као извршиоца стручних послова, уз огромне хонораре за неколико страница наводних анализа и обећавале су веома повољне кредите страних банака, који никада нису реализовани.
  12. Г. Лабус се прво залагао за заједницу СЦГ, а сада је присталица издавања Србије у самосталну државу.
  13. Г. Лабус је у својству потпредседника Савезне владе дужи период времена био истовремено и члан Управног одбора Осигуравајуће компаније „Дунав осигурање”, и председник УО Рајфајзен банке, што је флагрантан пример сукоба интереса.
  14. Супруга г. Лабуса је, као овлашћено лице Министарства финансија за издавање дозвола и надзор рада организација осигурања имовине и лица, на њихов рачун често путовала у иностранство у приватне сврхе. А била је и члан управног одбора једног броја тих организација.
  15. Г. Лабус је учествовао на скупу представника бивше СФРЈ, ради расподеле заоставштине, а ништа није постигао у заштити интереса и одузете имовине наше државе и наших држављана. Пре тога, Покрет за заштиту права жртава Србије поднео је захтев Савезној влади да се из ове имовине, пре деобе, издвоји сума од једне милијарде ДМ, коју је Немачка у преговорима Тито – Брант дала наменски за обештећење привреде и грађана Србије, а та средства су коришћена у Хрватској и Словенији за изградњу атомске централе „Кришко”. Г. Лабус овај захтев уопште није узео у обзир, па чак овлашћеним представницима жртава није одговорио. Жртве су након тога поднеле тужбу против државе СЦГ, која ће бити обавезана да надокнади ову суму жртвама.
  16. Лична имовина г. Лабуса у иностранству (рачуни у страним банкама, вила на Флориди и сл.) након његовог долaska на функцију се енормно увећала.
  17. Током обављања функције потпредседника Савезне владе, г. Лабус није уопште штитио национални интерес, већ се залагао да се прихвате интереси страних сила на штету Србије и подржавао идеју одрицања од накнаде штете проузроковане нападом НАТО снага на СРЈ.
- Да ли је коалиција између Г-17 и ДСС резултат иришиска, који је уследио поводом иригације и продаје валаонице бакра у Севојну групу „East point“ са Кипра, коју предводи г. Дракулић. Познатије је да у приватизацији још увек велики утицај има г. Лабус, а г. Дракулић је спонзор ДСС-у.*

ДЕМОКРАТИЈА БЕЗ НАРОДА

Досманлијска власт је на примеру својих функционера, од највиших до оних најнижих, у хиљадама случајева потврдила овај кукавни српски политички усуд. Набрајање познатих политичких примера захтевало би простор једне подебље књиге. Међутим, ту апсолутну недораслост досманлијске власти није потребно доказивати биографским подацима њених функционера –овољно је имати на уму укупан резултат њеног трогодишњег деловања.

Додуше, од овог правила има, бар наизглед, изузетака. Тако се, уз несебичну помоћ иностраних фондова, организовала, најпре као непрофитна невладина организација, а касније и као политички профитабилно предузеће, једна група људи, стручњака непознатих струка, такорећи експерата општег смера: Г-17. Наиме, они су том (недоказаном) ученомашњу, лукаво, решили да опсењују свеопшту простоту, сматрајући да им самим тим, и без икаквих избора, припада онолико власти колика је мера њиховог самопроглашеног експертског статуса. На руку им је ишла и околност да нико од 18 досманлија није појединачно проверио своју непосредну политичку тежину на изборима, него су сви онако на гомили добили мандат (да би га, по мери сопственог виђења „заслуга“ за обарање претходне власти, раскрчмили међусобно). С друге стране, кад мало боље погледате, само су међу иним досманлијама они могли и да изгледају као експерти, то бар није било тешко.

Збила, између (пропалог) студента и (вечитог) асистента (без доктората) – просечан Србин би, ако је на то већ принуђен, овог другог пре прихватио као експерта. Иако, додуше, пропалом студенту ни најмање није сметало да, без формалних квалификација и без дана радног искуства, као потпредседник Владе, управља државним пословима, он се бар није позивао на свој претходни експертски статус. Човек је напрото рачунао: то је нама наша штетња дала – остало има да нам се призна пошто смо на власти (као што су му, ничим изазвани, „признали“ диплому на тамо некој драматургији – држећи, ваљда, да се човек већ доказао као један од истакнутих драматурга невиђене националне трагедије)! Обрнуто, овај други, експерт-асистент, сматрао је да му гувернерско место, по мери његове напаћене експертске душе, у тој мери неминовно припада, да није губио време: надасве демократски, уз подршку овеће групе интелектуалаца, пригодно наоружаних калашњиковима, упао је у Народну банку и сео на столицу гувернера. Остало, само именовање, представља накнадну и досадну процедуру институционалног потврђивања „стања на терену“. Као што сте могли да видите, принципијелна разлика између ове двојице „јунака наших дана“ је, пре свега, у томе ко је себе заштити држао, остало су финесе!

Неко лудо добротамеран би, бар када су у питању поменута двојица јуноша, све могао и да им оправсти кроз оно: младост-лудост, шта зна дете шта је двеста кила и сл. Али, није о томе реч, ово није прича о нашим наравима. Али, није то све. Из „логике“ ових општих „аксиома“, следи извођење разних „теорема“ за једнократну употребу. Тако је најекспертскији експерт, лидер профитабилног политичког предузећа Г-17 плус, Мирољуб Лабус, ових дана, након неуспелих председничких избора и убедљиве победе радикалског кандидата Томислава Николића, удостојио неекспертски, прости народ објашњења овог „наприродног“ феномена. Његовом објашњењу утолико пре треба веровати зато што га изриче особа лично „незаинтересована“ за проблем о коме је реч, будући да Г-17 плус није имао кандидата на

овим изборима (наравно, не из процене да немају шта да траже на овим изборима, већ из експертског „сазнања“ да ће они пропасти због неиспуњавања цензуза бирачког тела). Манифестујући отемност и, успут, завидну платежну способност, позвавши главне уреднике на „радни доручак“, највећи међу експертима је изјавио: „Српска радикална странка добила је много гласова на председничким изборима, јер у Србији није спроведене лустрације, а њихов кандидат за председника, Томислав Николић, први је на листи који би требало да буде лустриран“.

Ова антологијска реченица српског експертског бешчашћа, овај рецепт политичке безобзирности на којој би позајмиле и један Макијавели, ово одсуство било какве демократске памети и савести, има савршену кондиционалну тачност. Збиља, редослед је логички беспрекоран: да је на време Томислав Николић био лустриран (а Српска радикална странка, успут, још и забрањена), он не би могао бити кандидат, па утолико не би могао добити ниједан глас, а камоли непуних 1.200.000 гласова или 46,9 одсто изашлих на ове изборе. Будући да, на велику жалост највећег српског експерта, операција лустрације није урађена, десило се што се десило. Поука и порука је следећа: да сте нас (експерте) послушали, проблема не би било, народ не би могао да бира оног кога он хоће, него оног кога ми пропустимо на изборну листу. У наставку, одмах иза велике „теореме“ о коначној условној делотворности лустрације, Лабус додаје и понешишто о фактичкој неделотворности другог кандидата: „Током целе кампање кандидата ДОС-а, Драгољуб Мићуновић, није изрекао ниједну лошу реченицу о радикалима! И то је разлог због кога су радикали толико добили“. Значи, ни весели Мићун није хтео да слуша експерте! Чуди само то како га експерти, таквог непослушног какав већ јесте, нису прогласили пословно неспособним и у његово име сами успешније водили кампању. Типично је, при свему томе, да Лабусу није пало на памет како је српски народ, поред осталог, кроз овакав резултат гласања за председника Републике Србије, више него јасно означио свој допринос према досадашњем учинку досманлија (и бројних експерата) на власти.

Наравно, ту бајку, како господа из Г-17 плус и нису били на власти, већ смо чули. Уместо власти, они су само обављали послове из своје струке (а то што су они углавном били министарски, гувернерски, председнички, то је производ случаја и не говори о намери да се влада без излажења на изборе). Осим тога, нису иховој слушали они из ДОС-а, тако да су „експерти“ од почетка имали критичку „дистанцу“ према власти. Отуда је, у домену чисте „престабилиране хармоније“ и започињање обрачуна „експерата“ са ДОС-ом (а свака повезаност са њиховим смењивањем са целних функција најважнијих државних институција је случајна). Сукоб је био чисто „принципијелне“ природе! Јер, њихови мотиви увек су били несебични, то јест експертски. Иако се господа „експерти“, па и сви појединачно из ДОС-а, листом радо одричу своје одговорности за укупан трогодишњи резултат њиховог владања, једног се сигурно неће добровољно одрећи – личног богатства којег су стекли док су били на власти. О томе се ради – како сачувати све оно што им је она шака власти донела, како избеги робију или, у не малом броју случајева, сачувати живу главу на раменима? Наравно, опет само помоћу власти! Хоће ли им српски народ дати шансу?

Ленка Шибалића

У Београду је, 2. марта 2003. године, основан

КОМИТЕТ ЗА ОДБРАНУ ВОЈИСЛАВА ШЕШЕЉА

Регистрован као невладино удружење грађана, непрофитног карактера, комитет има за циљ организовање подршке др Војиславу Шешељу у његовој борби пред Хајдуком трибуналом.

Удружење ради на афирмацији идеја др Шешеља: идеја слободе, мира, равноправне међународне сарадње, демократских стандарда, грађанских, политичких, економско-социјалних, националних, културних и других права човека садржаних у највишим међународним правним и политичким документима.

Главни задатак удружења је прикупљање свих врстних доказа ради обарања измишљене оштуке којом се кривица сваљује не само на др Шешеља, него и на целокупни српски народ. Исповремено, удружење интензивно ради на објективном информисању домаће и свеједијске јавности, преко свих доследних медијских средстава. У свом раду, комитет је остворен за сарадњу са свим појединцима који могу доћи до победе др Војислава Шешеља, као и за сарадњу са сличним организацијама у земљи и иностранству.

Рад удружења финансира се искључиво путем донација, стручнорадња и добровољних прилога.

Контакт адреса: Трг победе 3, 11080 Земун

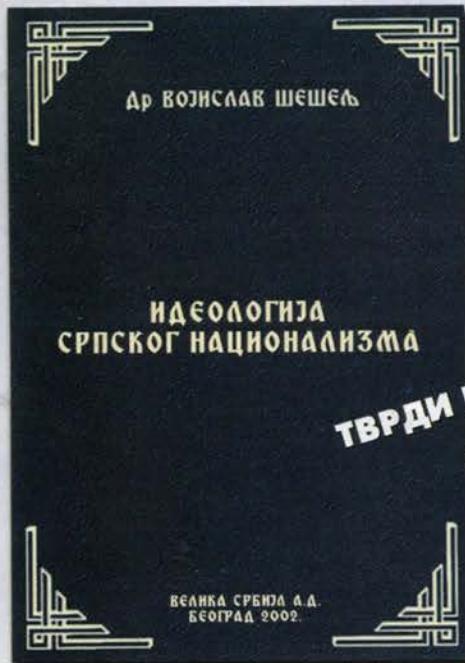
телефон: 011/316-46-21

Текући рачун: 205-61000-30, Комерцијална банка а.д.

Девизни рачун: 908-20501-70;
54280/1247-77555-1, Комерцијална банка а.д.

НОВА КЊИГА У ИЗДАЊУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

У својој најновијој књизи проф. др Војислав Шешељ, на хиљаду страна текста, синтетизује све научне чињенице, филозофске парадигме и теоријске постулате на којима је саздана идеологија српског национализма. Шешељево дело одликује критички приступ и бриљантина анализа, а аутор се и овде потврђује као ерудита и стрпљив истраживач, који је у току вишегодишњег рада проучио огроман број историјских, лингвистичких, филозофских, социолошких и политиколошких студија, дела водећих научних ауторитета у разним дисциплинама и областима, селекционишући њихове врхунске резултате и доводећи их у хармоничан склад.

Др Шешељ је ову обимну студију довршио проширујући своју претходну монографију „Научно ч публицистичко дело проф. Лазе Костића“. Српски народ је тако добио компактно, систематизовано и комплетно дело у коме су обрађени сви значајни аспекти српског национализма, његова природа, циљеви и систем моралних судова.

Пред нама је први прави уџбеник српског национализма.

ЦЕНА ЈЕДНОГ ПРИМЕРКА ЈЕ 1000 ДИНАРА. ПРАВО ПОПУСТА ОД 50% ИМАЈУ СВИ ЧЛАНОВИ И СИМПАТИЗЕРИ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

**КЊИГЕ ИЗ ЕДИЦИЈЕ "САБРАНА ДЕЛА ПРОФ. ДР ВОЈИСЛАВА ШЕШЕЉА"
МОГУ СЕ КУПИТИ У СЕДИШТУ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ,
ТРГ ПОБЕДЕ 3, ЗЕМУН И У СВИМ ОПШТИНСКИМ ОДБОРИМА СТРАНКЕ.**

СВЕ ИНФОРМАЦИЈЕ НА ТЕЛЕФОН: 011/316-46-21

Радикално ЗНАМ ШТА ХОЋУ боље.

Србија има много проблема. Није их тешко набројати, још је лакше критиковати одговорне.

Српска радикална странка спремна је и способна да понуди нешто више - реално решење проблема који годинама исцрпљују Србију и њене грађане.

Како?

Успостављањем некорумпиране дисциплиноване власти која ће, усправно и поносно, успешно да сарађује са светом истовремено штитећи државне и националне интересе.

Мудрошћу и родољубљем којима ће, мирним и демократским методама, сачувати Косово и Метохију у Србији и помагати српском народу западно од Дрине и Дунава.

Ми то хоћемо, ми то смемо и ми то можемо.

Да упослимо људе, да подигнемо производњу и животни стандард свих грађана, да младости пружимо шансу да заради своју будућност, да пензионерима вратимо поштено зарађено.

Изнад свега, да заједно бринемо о будућности наше деце.

Суштински, сви хоћемо исто.

Радикално боље.

СРПСКА
РАДИКАЛНА
СТРАНКА